

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

СУЧАСНА ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

**БАЗОВИЙ
КОМПОНЕНТ**
дошкільної освіти

нова редакція

С. М. Ванжа, Т. М. Христоєва,
Р. В. Алексєєва

РОЗГОРНУТИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН РІЗНОВІКОВІ ГРУПИ 4–6 років

Листопад

- Орієнтовний розподіл занять на тиждень
- Перспективний план на місяць
- Комплекси ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну
- Календарний план на кожний день відповідно темі тижня

С. М. Ванжа, Т. М. Христоєва,
Р. В. Алексєєва

РОЗГОРНУТИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН РІЗНОВІКОВІ ГРУПИ 4–6 років *Листопад*

Орієнтовна парціальна
освітня програма

Сценарії морально-етичних
бесід і свят

Ігрові й творчі завдання

Серія «Сучасна дошкільна освіта»

Розгорнутий календарний план. Різновікові групи (4–6 років). Листопад / Уклад.:
Р 64 Ванжа С. М., Христюєва Т. М., Алексєєва Р. В., — Харків: Вид-во «Ранок», 2019. —
144 с. — (Серія «Сучасна дошкільна освіта»).

ISBN 978-617-09-5269-1

У посібнику подано перспективний та розгорнутий календарний план організації навчально-виховного процесу у різновіковій групі з дітьми 4–6 років. Він складений за блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістову цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення матеріалу протягом тематичного тижня.

Цей посібник можна використати як робочий календарний план, в який необхідно тільки вписати: індивідуальну роботу, трудову діяльність, загартовувальні заходи, роботу щодо попередження дитячого травматизму та роботу з батьками.

УДК 373.2.016

Разом дбаємо
про екологію та здоров'я

ISBN 978-617-09-5269-1

© Ванжа С. М., Христюєва Т. М.,
Алексєєва Р. В., 2019

© ТОВ Видавництво «Ранок», 2019

ВСТУП

Сьогодні дедалі більшого поширення набуває комплектування різновікових груп. Різновікова група має деякі переваги перед групою дітей одного віку, оскільки умови виховання в ній відтворюють умови виховання в повній сім'ї з кількома дітьми, чого позбавлені багато сучасних дошкільнят.

У такій групі дитина не відчуває необхідності постійно порівнювати себе з іншими, щоб «бути рівною», що за недосконалого педагогічного керівництва нерідко спричинює штучне урівнювання. Виховання у різновіковій групі створює умови для набуття досвіду взаємодії, розуміння іншого, вміння спільно гратися, вчитися, працювати.

В таких групах створюються сприятливі умови для спілкування молодших дітей зі старшими. У цьому зв'язку особливого значення набуває цілеспрямоване формування мовлення дітей. Спілкування старших і молодших за віком дітей є також чинником комунікативного розвитку, виховання таких рис, як невимушеність, відповідальність; розвитку активності, самоконтролю поведінки.

Тому педагогічне керівництво навчально-виховним процесом слід спрямовувати на організацію спільного життя дітей, їхнє спілкування, взаємодію, які впливають на психічний розвиток, сприяють формуванню товариських взаємин, вихованню гуманності.

Робота у таких групах має певну складність: вихователь повинен мати великий такт і майстерність, знання специфіки роботи з різними віковими групами, вміння співвідносити програмові вимоги з індивідуальними особливостями вихованців, здатність розуміти і бачити кожну дитину і всю групу.

Для більш ефективної організації навчально-виховного процесу у різновіковій групі представлений орієнтовний календарний план, який побудовано за блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістову цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення матеріалу протягом тематичного тижня. Під час складання цього плану були враховані рекомендації інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах» від 03.07.2009 р. № 1/9-455.

Перед планом на початку кожного місяця запропоновані: перспективний план, комплекси вправ ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну.

Цей план структуровано за режимними моментами: ранок, навчальна діяльність, денна прогулянка, друга половина дня.

У розділі «Ранок» подано бесіди (спостереження) з метою та орієнтовними запитаннями, дидактичні та рухливі ігри з метою та ходом проведення. Ці форми роботи проводяться з усією групою, починаючи з молодших, а старші доповнюють, узагальнюють.

У розділі «Навчальна діяльність» представлені орієнтовні заняття за такою формою: тема, програмові завдання (навчальні, розвивальні, виховні), матеріали та обладнання, хід у вигляді розгорнутого плану з добором художніх творів, різних видів ігор.

Розподіл занять відповідає наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2015 р. № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності».

Навчальний процес у різновікових групах здійснюється з використанням фронтальних, підгрупових та індивідуальних форм організації навчання. Загалом організація педагогічного процесу повинна бути зорієнтована не лише на загальні завдання виховання (програми, методичні вказівки), а головним чином — на дитину, її потреби, інтереси, рівень розвитку.

Під час фронтальних занять використовуються різні способи організації навчальної діяльності. Наприклад, першу половину заняття педагог працює з однією підгрупою, потім включає решту дітей і вирішує спільні для обох підгруп завдання. Або навпаки: заняття розпочинає з усією групою, а потім молодші йдуть гратися, а старші далі займаються з педагогом. Ще використовується поточна форма, коли працює одна підгрупа, а друга доповнює результат її діяльності.

Є й інша форма організації навчання — заняття з певною віковою підгрупою. При цьому краще вдається врахувати індивідуальні особливості дітей, скорочується кількість організаційних моментів, завдяки чому підвищується змістова щільність заняття. Під час роботи вихователя з віковою підгрупою, є можливість спілкуватися з кожною дитиною, тобто здійснювати індивідуальний підхід. Тому результативність під час підгрупового навчання значно вища, ніж під час фронтального.

Однак організація навчання за віковими підгрупами може бути ефективною лише за умови участі в ньому помічника вихователя і чіткого розподілу обов'язків між ним і педагогом. Такий взаємозв'язок загальногрупових занять та занять із підгрупами дітей дає вихователю змогу правильно дозувати навчальне навантаження для дітей різного віку, попереджує їхню стомлюваність, а також допомагає вирішувати специфічні для дітей окремих вікових підгруп навчальні завдання.

Такі заняття, як «Ознайомлення із соціумом» та «Ознайомлення з природним довкіллям» проводяться фронтально — з усією групою, використовуючи поточну форму (працює одна підгрупа, а друга доповнює).

Заняття з розділу «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування» вихователь може проводити як з усією групою, але з різними завданнями для кожної вікової підгрупи, так і окремо з кожною підгрупою. Один раз на тиждень з дітьми старшої підгрупи проводиться заняття з навчання елементів грамоти. Але розвиток мовлення дітей педагог повинен здійснювати не лише на заняттях, а й у повсякденній діяльності, під час режимних моментів, це дає широкі можливості для спілкування молодших зі старшими.

Заняття з логіко-математичного розвитку та художньо-продуктивної діяльності вихователь може проводити як фронтально з усією групою, але ставлячи різні програмові завдання для кожної вікової підгрупи, так і окремо з кожною віковою підгрупою дітей. Робота із закріплення знань дітей з математики відбувається як під час індивідуальної роботи, так і під час проведення дидактичних ігор.

Наприкінці заняття з образотворчої діяльності вихователь залучає дітей кожної вікової підгрупи до оцінки й аналізу не лише своїх робіт, а й інших дітей групи. Взаємоаналіз і взаємооцінка мають велике виховне значення. Молодші діти, з цікавістю розглядаючи роботи старших товаришів, набувають певного досвіду у створенні образу. При цьому зростає авторитет старших дітей і відповідальність під час виконання роботи.

Заняття з розділу «Здоров'я та фізичний розвиток» можна проводити з усією групою одночасно, але об'єднуючи дітей в підгрупи під час виконання основних рухів. Під час таких занять необхідна допомога помічника, який буде стежити за правильністю виконання молодшими дітьми уже знайомого руху, а вихователь навчатиме старших дітей нового. Залежно від фізичного розвитку дитини вихователь тимчасово може перевести слабшу дитину із старшої підгрупи в молодшу чи навпаки. Під час виконання загальнорозвивальних вправ збільшує дозування для старших або ускладнює вправи. Під час бігу діти біжать двома підгрупами в різних напрямках: старші по зовнішньому, а молодші по внутрішньому колу. Рухливу гру на заняття вихователь добирає для обох підгруп, але з різним варіантом виконання, який відповідає віку дітей.

З дітьми старшої підгрупи також заплановані заняття з конструювання та художньої праці. Вони проводяться організовано в першій половині дня.

У розділі «Денна прогулянка» подано бесіди (спостереження) з метою та переліком основних запитань і завдань дітям, дидактичні та рухливі ігри з метою та ходом проведення. В ті дні, коли немає занять з фізкультури, представлені комплекси фізичних вправ на свіжому повітрі. А в ті дні, коли є такі заняття, закріплюються в індивідуальній формі вправи, вивчені на занятті (необхідно тільки вписати імена дітей та назви вправ). Також рекомендована трудова діяльність в природі.

У розділі «Друга половина дня» представлені різні види ігор з метою та ходом проведення, етапи проведення сюжетно-рольових ігор. А ще запропоновано бесіди та художні твори відповідно до тематики тижня.

Під час складання цього плану було опрацьовано велику кількість методичної літератури різних авторів та видавництв.

Цей посібник можна використовувати як робочий календарний план, в який необхідно, враховуючи індивідуальні особливості дітей певної групи та за потребою вихователя, вписати:

- індивідуальну роботу (розділ програми чи напрямок навчально-виховної роботи, імена дітей та завдання дітям);
- трудову діяльність (доручення, спільна праця з вихователем);
- загартовувальні заходи (назва, норми);
- роботу щодо попередження дитячого травматизму (форма роботи, тема, мета);
- роботу з батьками (форма роботи, імена дітей, з батьками яких ця робота планується, тема, мета).

ОРІЄНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗАНЯТЬ НА ТИЖДЕНЬ

Дні тижня	Вид діяльності
Понеділок	1. Здоров'я та фізичний розвиток 2. Ознайомлення із соціумом 3. Художньо-продуктивна діяльність (малювання)
Вівторок	1. Художньо-продуктивна діяльність (музична) 2. Ознайомлення з природним довкіллям 3. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (зв'язне мовлення)
Середа	1. Здоров'я та фізичний розвиток 2. Логіко-математичний розвиток 3. Художньо-продуктивна діяльність (ліплення/аплікація)
Четвер	1. Художньо-продуктивна діяльність (музична) 2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування Молодша підгрупа — зв'язне мовлення Старша підгрупа — навчання елементів грамоти 3. Старша підгрупа. Логіко-математичний розвиток (конструювання)
П'ятниця	1. Ознайомлення із соціумом 2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література) 3. Старша підгрупа. Художньо-продуктивна діяльність (художня праця)

ПЕРСПЕКТИВНИЙ

Дні тижня	Теми	
	Вид діяльності	І тиждень Тема тижня «Осінні явища природи»
<i>Понеділок</i>	Здоров'я та фізичний розвиток	Тема: «Осінь з дощиком іде»
	Ознайомлення із соціумом	Тема: «Охорона повітря»
	Художньо-продуктивна діяльність (малювання)	Молодша підгрупа Тема: «Дощ то капає, то лється» (сюжетне малювання) Старша підгрупа Тема: «Настрій дерев у дощову погоду» (пейзажне)
<i>Вівторок</i>	Художньо-продуктивна діяльність (музична)	За планом музичного керівника
	Ознайомлення з природним довкіллям	Тема: «Вода-мандрівниця. Кругообіг води в природі»
	Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (зв'язне мовлення)	Молодша підгрупа Тема: «Що буває восени?» Старша підгрупа Тема: «Осінній день»
<i>Середа</i>	Здоров'я та фізичний розвиток	Тема: «Вітерець-пустунець»
	Логіко-математичний розвиток	Молодша підгрупа Тема: «Просторові відношення. Частини доби» Старша підгрупа Тема: «Число 4 і цифра 4. Орієнтування у часі»
	Художньо-продуктивна діяльність (ліплення/аплікація)	<i>Колективна аплікація в техніці обривання</i> Тема: «Осіннє вбрання дерев»

ПЛАН НА ЛИСТОПАД

<p align="center">II тиждень Тема тижня «Рослинний світ восени»</p>	<p align="center">III тиждень Тема тижня «На лісовій галявині»</p>	<p align="center">IV тиждень Тема тижня «В гостях у лісових звірят»</p>
<p>Тема: «Подорож до парку»</p>	<p>Тема: «Лісові пригоди»</p>	<p>Тема: «В гості до лісових звірят»</p>
<p>Тема: «Золота осінь» (розглядання однойменної картини І. Левітана)»</p>	<p>Тема: «Поверхи лісу»</p>	<p>Тема: «Хто в лісі живе»</p>
<p>Молодша підгрупа Тема: «Осінні дерева»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Дерева в осінньому вбранні»</p>	<p>Молодша підгрупа Тема: «Малесенька ялинка»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Осіній пейзаж» (за віршем Я. Щоголіва «Осінь»)</p>	<p><i>Колективне малювання</i> Тема: «Кого я зустрів у лісі»</p>
<p>За планом музичного керівника</p>	<p>За планом музичного керівника</p>	<p>За планом музичного керівника</p>
<p>Тема: «Восени в парку»</p>	<p>Тема: «Життя комах восени»</p>	<p>Тема: «Життя тварин восени»</p>
<p>Молодша підгрупа Тема: «Букет осінніх квітів»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Життя рослин восени»</p>	<p>Молодша підгрупа Тема: «В осінньому лісі»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Ліс — багатоповерховий будинок»</p>	<p>Молодша підгрупа Тема: «Кого зустрів їжачок у лісі»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Дикі тварини»</p>
<p>Тема: «Танок осінніх листочків»</p>	<p>Тема: «Подорож до лісу»</p>	<p>Тема: «В гості до лісника»</p>
<p>Молодша підгрупа Тема: «Величина предметів (товстий, тонкий). Порівняння множин»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Число 4 і цифра 4. Квадрат, прямокутник»</p>	<p>Молодша підгрупа Тема: «Просторові відношення: довгий, короткий. Порівняння предметів за кольором, формою, розміром»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Порядкова і кількісна лічба. Величина»</p>	<p>Молодша підгрупа Тема: «Порядкова лічба. Часові відношення: <i>раніше, пізніше, потім</i>»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Куля. Куб. Числа від 1 до 4»</p>
<p><i>Колективне ліплення</i> Тема: «Гриби у лісі»</p>	<p><i>Колективна аплікація</i> Тема: «Осіній килим»</p>	<p><i>Колективне ліплення</i> Тема: «Їжачок із сім'єю на лісовій галявині»</p>

Дні тижня	Теми	І тиждень Тема тижня «Осінні явища природи»
	Вид діяльності	
Четвер	Художньо-продуктивна діяльність (музична)	За планом музичного керівника
	Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування <i>Молодша підгрупа</i> — зв'язне мовлення <i>Старша підгрупа</i> — навчання елементів грамоти	Молодша підгрупа Тема: «Праця людей восени» Старша підгрупа Тема: «Тверді приголосні звуки»
	<i>Старша підгрупа</i> — логіко-математичний розвиток (на основі конструювання)	Тема: «Вантажівка» (картонні коробки)
П'ятниця	Ознайомлення із соціумом	Тема: «Що приніс нам місяць листопад»
	Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література)	Молодша підгрупа Тема: «Вивчення вірша М. Познанської «Ідуть дощі» Старша підгрупа Тема: «Вивчення вірша М. Познанської “Журавлі летять”»
	<i>Старша підгрупа</i> — художньо-продуктивна діяльність (художня праця)	Тема: «Птахи відлітають»

<p align="center">II тиждень Тема тижня «Рослинний світ восени»</p>	<p align="center">III тиждень Тема тижня «На лісовій галявині»</p>	<p align="center">IV тиждень Тема тижня «В гостях у лісових звірят»</p>
<p>За планом музичного керівника</p>	<p>За планом музичного керівника</p>	<p>За планом музичного керівника</p>
<p>Молодша підгрупа Тема: «Здрастуй, місяць листопад!» Старша підгрупа Тема: «Звуковий аналіз слів»</p>	<p>Молодша підгрупа Тема: «Звуки природи» Старша підгрупа Тема: «Словорозпізнавальна роль звуків»</p>	<p>Молодша підгрупа Тема: «Білка до зими запасається» Старша підгрупа Тема: «Голосні, тверді та м'які приголосні»</p>
<p>Тема: «Килим з осіннього листя» (засушені справжні листочки)</p>	<p>Тема: «Будинок лісника» (будівельний матеріал)</p>	<p>Тема: «Ведмежатко» (орігами)</p>
<p>Тема: «Чарівне повітря»</p>	<p>Тема: «В осінньому лісі»</p>	<p>Тема: «Тварини Червоної книги»</p>
<p>Молодша підгрупа Тема: «Вивчення вірша Г. Бойка “Листопад”» Старша підгрупа Тема: «Вивчення вірша К. Перелісної “Золота осінь”»</p>	<p>Тема: «Читання оповідання Г. Скребицького та В. Чапліна “Хто як до зими готується”»</p>	<p>Молодша підгрупа Тема: «Вивчення вірша П. Воронька “Їжачок-хитрячок”» Старша підгрупа Тема: «Переказ оповідання В. Росіна “Для кого голки в їжака”»</p>
<p>Тема: «Осінній килим» (флоромозаїка)</p>	<p>Тема: «Осінній ліс» (колаж)</p>	<p>Тема: «Зайчисько» (м'яка іграшка з поролону)</p>

КОМПЛЕКСИ ГІМНАСТИКИ

Ранкова гімнастика «Осінній дощик»

I. Шиккування в колону по одному за зростом.

Ходьба у середньому та швидкому темпі, ходьба на зовнішній стороні стопи, як ведмедик. Біг у середньому темпі, ходьба.

II. Комплекс загальнорозвивальних вправ.

1. «Дощик накрапає» — піднімання рук угору.

Вихідне положення — основна стійка.

1–2 — підняти руки через сторони вгору, подивитись на руки (вдих).

3–4 — опустити руки (видих).

Повторити 6 разів.

2. «Переступаємо через калюжі» — піднімання ноги, зігнутої в коліні.

Вихідне положення — основна стійка.

1 — підняти праву ногу, зігнути в коліні, руки в сторони (вдих).

2 — опустити ногу та руки у вихідне положення (видих).

3–4 — повторити те саме з лівої ноги.

Повторити 6 разів.

3. «Крапельки дощу» — піднімання рук уперед–угору.

Вихідне положення — основна стійка.

1 — підняти руки вперед–угору, зігнувши їх у ліктях (вдих).

2 — опустити руки, вдаривши ними по боках (видих).

Повторити 6 разів.

4. «Парасолька» — вигинання спини вгору.

Вихідне положення — присісти з упором на руки, голова опущена.

1–2 — випрямити ноги, вигнути спину вгору, як тигр.

3–4 — згинаючи ноги, повернутись у вихідне положення.

Повторити 6 разів.

5. «Радіємо сонечку» — стрибки на місці на обох ногах.

Вихідне положення — основна стійка, руки напівзігнуті.

1–4 — напівприсідання (пружина).

5–8 — стрибки на місці на обох ногах.

III. Шиккування в колону по одному за направляючим.

Ходьба у повільному темпі на носках, як лисичка.

Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»

I. Шикунання в шеренгу за зростом.

Ходьба зі зміною темпу. Ходьба на зовнішніх та внутрішніх сторонах стопи.
Біг у середньому темпі.

II. Загальнорозвивальні вправи.

1. *«Дереvence хитається».*

Вихідне положення — основна стійка, руки підняті вгору.

1 — нахили тулуба ліворуч.

2 — нахили тулуба праворуч.

Повторити 8 разів.

2. *«Діти в лісі шишки збирають».*

Вихідне положення — ноги на ширині ступні, руки опущені.

1 — підняти руки через сторони вгору, подивитися на них — «зірвати шишку» (вдих).

2 — опустити руки — «покласти шишку в кошик» (видих).

Повторити 6–8 разів.

3. *«Діти квіточки зривають».*

Вихідне положення — ноги на ширині ступні, руки опущені.

1 — нахилити тулуб уперед, руки опустити — «зірвати квіточку» (видих).

2 — повернутись у вихідне положення (вдих), ноги не згинати.

Повторити 6–8 разів.

4. *«Діти в лісі гриби збирають».*

Вихідне положення — ноги на ширині ступні, руки опущені.

1 — присісти, руки вперед — «взяти гриб» (видих).

2 — підвестись у вихідне положення — «покласти гриб у кошик» (вдих). Присідати на всю ступню.

5. *«Висока трава в лісі» (почергове піднімання ніг).*

Вихідне положення — основна стійка, руки на поясі.

1 — підняти праву ногу вперед.

2 — опустити ногу у вихідне положення.

3–4 — те саме з лівої ноги.

Повторити 8 разів.

6. *Стрибки на місці з рухами рук.*

Вихідне положення — основна стійка, руки в сторони.

1–4 — стрибки з однієї ноги на іншу з рухами рук угору–вниз через сторони.

Повторити 8 разів.

7. *Вправа на вентиляцію легень.*

Повторити 8 разів.

III. Шикунання в колону по одному за направляючим.

Ходьба у повільному темпі.

Гімнастика після денного сну «Спритне зайченя»

Прокинувся зайчик вранці, а мами не було вдома, вона пішла добувати їжу.

Зайченятко рано встало.

«Де ж матуся?» — запитало.

Мама кошика взяла

І за їжею пішла.

1. «Зайченя прокинулось».

Вихідне положення — лежачи на спині, руки вздовж тулуба.

1 — підняти руки вгору, потягнутися.

2 — повернутися у вихідне положення.

Повторити 6 разів.

2. «Зайчик розминає лапки».

Вихідне положення — лежачи на спині, руки вздовж тулуба.

1 — підняти руки й ноги та помахати ними.

2 — повернутися у вихідне положення.

Повторити 4–5 разів.

3. «Зайчик зацікавився».

Вихідне положення — лежачи на животі, руки перед грудьми.

1 — піднятися, випрямити руки, повернути голову ліворуч-праворуч.

2 — повернутися у вихідне положення.

Повторити 6 разів.

4. «Зайчик озирається».

Вихідне положення — стоячи, ноги нарізно, руки на поясі.

1 — нахилитися до правої ступні, голову опустити, коліна не згинати.

2 — повернутися у вихідне положення.

3 — нахилитися до лівої ступні, голову опустити, коліна не згинати.

4 — повернутися у вихідне положення.

Повторити 4–5 разів.

5. «Зайчик злякався».

Вихідне положення — стоячи рачки.

1 — прогнути спину, голову підняти.

2 — повернутися у вихідне положення.

Повторити 5–6 разів.

Зайчик вийшов на прогулянку — стрибки на обох ногах.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Тема тижня: «Осінні явища природи»

ПОНЕДІЛОК

Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Осінній дощик»</p> <p>Спостереження за птахами Мета: поглибити знання дітей про взаємозв'язок життя птахів з осінніми змінами; розвивати спостережливість, логічне мислення, увагу; виховувати любов до живої природи. Запитання: Чи багато тепер пташок? Куди вони відлітають? Чому вони відлітають? Розповідь вихователя про те, що їжі стає мало, надворі холодно, і пташки відлітають у теплі краї, у вирій. Назвіть птахів, які залишаються зимувати і знайдіть картинки з їхнім зображенням.</p> <p>Рухлива гра «Не залишайся на підлозі» Мета: вдосконалювати навички бігу і стрибків у глибину; виховувати уважність; розвивати вміння орієнтуватися в просторі.</p> <p>Математична гра «Не помилися» Мета: закріпити вміння співвідносити число та кількість предметів; розвивати увагу, логічне мислення.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>До дітей у гості завітали трое звірят. Дітям необхідно пригостити гостей, дібрати чашечки, блюдця, ложечки, цукерки, фрукти та інше за їх кількістю.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
Навчальна діяльність	<p>Заняття: Здоров'я та фізичний розвиток Тема: «Осінь з дощиком іде» Програмові завдання: — повторити комплекс загальнорозвивальних вправ; — з дітьми молодшої групи закріпити вміння кидати м'яч вгору і ловити його обома руками, стрибки в довжину з місця; вдосконалювати вміння метати торбинку з піском у ціль, розташовану горизонтально на підлозі;</p>

**Навчаль-
на діяль-
ність**

— з дітьми старшої групи закріпити навички лазіння по гімнастичній стінці та кидання й ловіння м'яча обома руками;
— розвивати спритність, швидкість, окомір і координацію рухів;
— виховувати дбайливе ставлення до фізкультурного обладнання та бажання доглядати за ним.

Обладнання і матеріали: гімнастична стінка, м'ячі, великий обруч, торбинки з піском (100 г), чотири скакалки.

План

I. Вступна частина

Ходьба у середньому темпі зі зміною напрямку між кубиками, що покладені на підлогу на відстані 1,5 м один від одного.

Біг врозтіч у середньому темпі, за сигналом вихователя переходячи на ходьбу.

Перешикунання в колону по трое.

Комплекс загальнорозвивальних вправ.

II. Основна частина

Молодша підгрупа

Підкидання м'яча вгору (трохи вище від голови) та ловіння обома руками.

Стрибки на обох ногах з просуванням уперед (дві скакалки на відстані 2,5–3 м), виконати 5–6 стрибків поспіль.

Старша підгрупа

Лазіння по гімнастичній стінці з поперемінним переставлянням ніг. Кидання м'яча одне одному обома руками знизу.

Гра «Чия хмаринка швидше».

III. Заключна частина

Ходьба у повільному темпі «звивистою доріжкою».

Заняття: Ознайомлення із соціумом

Тема: «Охорона повітря»

Програмові завдання:

- поглибити та розширити знання дітей про повітря, що нас оточує;
- формувати знання про те, що повітря буває чисте і забруднене, про методи очищення повітря в побуті, в природі;
- спонукати дітей до посильної участі в збереженні навколишнього середовища рідного краю;
- виховувати бережливе ставлення до навколишнього середовища, вміння правильно поводитися в природі.

Обладнання і матеріали: малюнки із зображенням лісу, пустелі; малюнки для гри «Хто або що забруднює повітря», свічка, блюдечко.

План

1. Ігровий момент — відгадування загадки «Під носом в'ється, а в руки не дається». (*Повітря.*)

Запитання: Що це? Для чого нам потрібне повітря? Кому ще воно потрібне?

2. *Дослід 1.* Вихователь набирає повітря в целофановий мішечок.

Чим наповнений мішечок? Що є у повітрі? Де це повітря міститься? У яких предметах? Чи можна його взяти? Що вдихають рослини? А що віддають?

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>3. Розглядання малюнків із зображенням лісу та пустелі. Де нам легше дихається? Чому? Як ви розумієте приказку: «Ліс — це зелені легені Землі»?</p> <p>4. <i>Дослід 2.</i> З'ясувати, чому нам важко дихати в місті. Вихователь запалює свічку і тримає над нею тарілочку; на ній з'являється кіптява. Ця кіптява осідає в легенях і перешкоджає диханню, люди можуть захворіти, якщо дихатимуть таким повітрям.</p> <p>5. Фізкультхвилинка.</p> <p>6. Дидактична гра «Хто або що забруднює повітря». Із запропонованих малюнків діти відбирають ті, на яких зображено, що саме забруднює повітря, і пояснюють вибір.</p> <p>7. Підсумок. Як ми можемо зберегти своє здоров'я? Пояснити прислів'я «Без здоров'я немає щастя».</p> <p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (малювання)</p> <p>Молодша підгрупа Тема: «Дощ то капає, то ллється» (сюжетне малювання) Програмові завдання: — продовжувати вчити малювати довгі та короткі похилі лінії; вправляти у малюванні пензликом; — закріпити вміння малювати посередині аркуша, заповнюючи усю його площину; — розвивати охайність під час роботи; — виховувати бажання малювати.</p> <p>Обладнання і матеріали: пензлики, фарби гуаш, аркуші паперу із зображенням хмаринок та дерев.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — читання вірша М. Познанської «Йдуть дощі».</p> <p style="text-align: center;">Йдуть, і йдуть, і йдуть дощі. Стали чорними кущі, І дерева чорні стали, Бо листочки всі опали. Тільки дуб стоїть у листі І калинонька в намисті.</p> <p>Що сталося з рослинами від дощу?</p> <p>2. Мотивація: давайте намалюємо, як дощик поливає рослини.</p> <p>3. Розглядання сюжетної картинки «Іде дощ». Показ прийомів малювання.</p> <p>4. Самостійна робота дітей. Індивідуальна допомога підказками, порадами.</p> <p>5. Підсумок. Розглядання дитячих робіт: «Як гарно дощик поливає всі рослини — дерева, кущі!»</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Настрій дерев у дощову погоду» (пейзажне малювання) Програмові завдання: — вчити продумувати зміст своєї роботи, послідовність її виконання, добирати папір відповідно до роботи, доводити розпочату справу до кінця; — продовжувати вчити зображувати дерева різними способами;</p>
------------------------------------	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>— закріпити знання прийому роботи «по вологому»;</p> <p>— формувати навички зорової оцінки зовнішніх ознак зображуваного об'єкта;</p> <p>— розвивати естетичне сприйняття навколишньої природи, акуратність;</p> <p>— виховувати любов до природи, бажання передавати її красу у своїх роботах.</p> <p>Обладнання і матеріали: аудіозапис твору П. І. Чайковського «Жовтень»; ілюстрації із зображенням осінньої природи; вірші про осінь; тоновані аркуші паперу; простий олівець; акварельні фарби; серветки; пензлики різної товщини.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — слухання аудіозапису твору П. І. Чайковського «Жовтень», читання вірша «Тихо осінь ходить гаєм...». Що навіяла вам ця чудова музика? Яку пору року може нагадувати ця музика?</p> <p>8. Розглядання ілюстрацій осінніх пейзажів: звернути увагу на ту, де зображено дощову осінь. Який настрій викликає у вас цей пейзаж? Нагадування правил прийомів зображення пейзажів.</p> <p>9. Мотивація: спробуємо відобразити настрій дерев у дощову погоду. Запропонувати у своїх роботах передати особливості мокрих дерев та похмурого неба, використовуючи техніку малювання «по вологому».</p> <p>10. Фізкультхвилинка — психогімнастика «Осінні дерева».</p> <p>11. Самостійна робота дітей. Індивідуальна допомога нагадуванням прийомів малювання.</p> <p>12. Підсумок. Аналіз робіт. Запропонувати розповісти про свою роботу, яким способом вдалося відобразити настрій дерев. Організувати виставку пейзажів за темою «Осінь дощова».</p>
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Спостереження за тим, як одягнуті люди під час дощу</p> <p>Мета: закріпити вміння дітей помічати зміни в одязі відповідно до пори року та погодних умов; формувати уявлення про те, як захистити себе від дощу.</p> <p>— Під що ховаються люди? Яке у людей взуття?</p> <p>Люди не бояться дощу. Вони одягають спеціальний одяг та взувають гумове взуття.</p> <p>— Які ще явища бувають під час дощу?</p> <p>Гроза виникає тоді, коли тепле і вологе повітря швидко піднімається вгору та утворює великі купчасті дощові хмари. Кожна хмара несе в собі певний заряд електроенергії.</p> <p>Дидактична гра «Кому потрібен дощ?»</p> <p>Мета: розширювати знання дітей про властивості води, про те, що вона потрібна людям, тваринам, рослинам, птахам; розвивати мислення, увагу, пам'ять.</p> <p>Матеріали: предметні картинки.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує дітям розглянути картинки. Діти називають разом із вихователем: чи потрібен дощик цьому предмету.</p> <p><i>Наприклад:</i> квіточці — потрібен, будинку — ні.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі: в індивідуальній формі закріпити вправи, вивчені на занятті.</p> <hr/>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Рухлива гра «Сонечко і дощик» Мета: вдосконалювати вміння дітей ходити та бігати врозтіч; розвивати спритність.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати помити взуття після прогулянки в дощову погоду.</p> <p>Мовленнєва гра «Осінь яка?» Мета: закріпити знання про три періоди осені (рання, золота, пізня) та події кожної з них; розвивати уважність; виховувати любов до осені, естетичний смак. Матеріали: сюжетні картинки трьох періодів осені; у кожної дитини по три листочки (зелений, жовтий, коричневий).</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь називає якусь дію (іде дощ, листопад, ясно світить сонце, з дерев облетіло все листя), а діти піднімають відповідний листочок. Зелений — рання осінь. Жовтий — середня осінь. Коричневий — пізня осінь.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня» Загартувальні заходи: _____ _____</p> <p>Творча гра «Осінні дерева» (моделювання з лічильних паличок) Мета: закріпити знання про будову дерева; розвивати творче мислення, дрібну моторику пальців рук.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Запропонувати пригадати будову дерева і викласти цю форму з лічильних паличок.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): споглядання картини І. Левітана «Золота осінь».</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Осіння прогулянка» Етап гри: бесіда «Осінні погодні зміни» Мета: поглибити знання дітей про осінні зміни в природі, про природні явища; розвивати вміння називати ознаки осені.</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Бесіда «Взаємозалежність між явищами живої та неживої природи» Мета: закріпити знання дітей про осінні зміни; продовжувати вчити розпізнавати перші прикмети осені; розвивати вміння дітей виражати свої почуття та емоції; виховувати дбайливе ставлення до природи. Запитання: Чому рухаються хмари? Чи змінилося сонечко восени? Як ми відреагували на прохолодну погоду восени? Що сталося з рослинами? Чи змінився колір листя на деревах? Читання оповідання В. Чухліба «Чи далеко до осені». Запитання за змістом: Хто жив на старому в'язі? Чим були зайняті дорослі лелеки? Як ви вважаєте, куди поділися лелеки зі свого гнізда?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Чия ланка швидше збереться» Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; розвивати уважність, пам'ять; виховувати організованість.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей. Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____ _____ _____</p>
----------------------------------	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ВІВТОРОК

Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Осінній дощик» Бесіда «Як впливає погода на настрій людини» Мета: розвивати вміння встановлювати взаємозв'язок між погодними умовами і настроєм людей. Запитання: Які зміни відбулися в природі з приходом осені? Яке небо? Чому не видно сонця? Як одягнені люди? Чому вони вдягли куртки, пальта, капелюхи? Чи залежить одяг людей від погоди? Як? А як ви вважаєте, чи змінюється їхній настрій?</p> <p>Рухлива гра «Каруселі» Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; розвивати спритність, координацію рухів і швидкість реакції.</p> <p>Дидактична гра «Осінні явища» Мета: поглиблювати знання дітей про осінні явища в природі, розвивати вміння називати ознаки осені.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти розглядають картинку і розказують, які осінні явища на ній зображені.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
Навчальна діяльність	<p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (музична за планом музичного керівника)</p> <p>Заняття: Ознайомлення з природним довкіллям Тема: «Вода-мандрівниця. Кругообіг води в природі» Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none">— розширити знання дітей про кругообіг води в природі;— поглибити уявлення про різні стани води;— розвивати спостережливість, пізнавальний інтерес до природи;— виховувати любов до природи, бажання її пізнавати. <p>Обладнання і матеріали: карта-схема «Кругообіг води в природі», склянка з дощовою водою, вірші, аудіозапис звуків дощу, грози.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — розглядання склянки з дощовою водою. Подивіться на ці краплинки. Які вони? Температура їхня залежить від того, яка зараз пора</p>

**Навчаль-
на діяль-
ність**

року. Від чого залежить чистота дощової води? Ви замислювалися, звідки до нас приходять дощ?

2. Читання вірша про кругообіг води в природі.

Зібрались маленькі краплинки
Докупи в небесні хмаринки.
Коли їх збереться багато,
Їм в хмаринці затіснувато.
Тоді вже на землю бігцем
Несуться краплинки дощем.

Сонце світить по тому —
Парою линуть додому.
Крапельки чисті, маленькі,
Хмарки біленькі, ріденькі.
Далі що, хочете знати?
Треба спочатку читати!

Запитання: Де були спочатку краплинки? Що сталося потім? Що з ними сталося, коли присвітило сонечко? А після цього?

3. Дослід «Перетворення води на пару». Вихователь наливає кип'яток у склянку та накриває тарілочкою. Разом з дітьми спостерігає, як пара перетворюється знову на краплинки води і падає вниз.

4. Фізкультхвилинка.

5. Бесіда-розповідь про кругообіг води в природі за картою-схемою. Сонце нагріває воду, і вона випаровується, адже водяна пара легка, тому піднімається над землею. В повітрі водяна пара охолоджується, перетворюється на маленькі краплинки води або лід. Вітер несе їх небом.

Що піде з хмар улітку? Узимку?

6. Вправа «Добре–погано». Діти об'єднуються у дві групи. Кожна група дітей мотивує, чому дощ — добре або чому дощ — погано.

7. Дидактична вправа «Кому вода потрібна?». Вихователь пропонує розглянути картинки і визначити, кому необхідна вода для життя.

8. Читання віршів про дощ.

9. Малювання історії «Подорож краплинки». Вихователь пропонує дітям намалювати історію «Подорож краплинки».

10. Підсумок. Що нового дізналися про кругообіг води? Слухання аудіозаписів звуків дощу.

Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (зв'язне мовлення)

Молодша підгрупа

Тема: «Що буває восени?»

Програмові завдання:

— збагачувати знання дітей про осінні явища природи (листопад, дощ, мряка, туман, калюжі);

— закріплювати поняття «слово», «звук»;

— вдосконалювати вимову приголосних у різних позиціях, перевірити уміння розрізняти звуки на слух та правильно їх артикулювати;

— розвивати фонематичний слух, артикуляційний апарат;

— виховувати уважність, слухову пам'ять.

Обладнання і матеріали: м'яч, ширма, папір, таз, вода, молоток.

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>План</p> <p>1. Ігровий момент — загадка про осінь.</p> <p style="text-align: center;">Дрібненький дощик сумно плаче, І листячко жовтогаряче З дерев поволі опадає. Коли пора ця наступає? (<i>Восени.</i>)</p> <p>2. Мовленнева гра «Назви осіннє слово» (погодні явища). Вихователь кидає м'яч, а дитина називає осіннє слово.</p> <p>3. Дидактична вправа «Скажи слово, щоб почути звук...». Вихователь називає звук, а діти придумують слова та інтонаційно виділяють заданий звук.</p> <p>4. Фізкультхвилинка.</p> <p>5. Дидактична вправа «Впізнай дію на слух». Вихователь за ширмою переливає воду, шелестить папером, стукає молотком тощо, а діти відгадують дії і повторюють звуки (звуконаслідувальні слова).</p> <p>6. Гра «Пливи, човнику». Паперові човники діти пускають в індивідуальних мисках, дмухають на них. Вихователь стежить, щоб був вдих і плавний видих.</p> <p>7. Читання вірша М. Познанської «Вітер».</p> <p style="text-align: center;">Вітер, вітер пустотливий Залетів до нас у сад, Обриває груші, сливи, Трусить яблуні підряд.</p> <p>Який звук ви чуєте найчастіше у віршику? В яких словах є звук [р]? Інтонаційне виділення звука. Робота над інтонаційною виразністю вірша.</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Осінній день» (складання описової розповіді за ілюстраціями) Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — розширити уявлення дітей про осінні явища в природі; — вчити дітей складати описові розповіді за ілюстраціями (картинками) та за зразком вихователя, використовуючи образні засоби мови; — продовжувати вчити добирати прикметники і дієслова, пов'язані з осінніми явищами; — вправляти в умінні утворювати складні слова, складати речення зі сполучниками з однорідними членами речення; — збагачувати лексику дітей словами, що позначають осінні явища; — виховувати інтерес і бережливе ставлення до природи. <p>Обладнання і матеріали: ілюстрації осінніх пейзажів, картина «Осінній день», загадки, вірші, декорація лісу, листочки різних дерев або їхні зображення.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — діти підходять до імпровізованого лісу (розставлена декорація, висять ілюстрації та картини із зображенням лісу восени).</p> <p>Бесіда: Куди ми потрапили? Чому ліс не зелений? Який ліс? Чому ліс сумний? По чому видно, що в лісі осінь? Якими словами можна схарактеризувати осінь?</p> <p>2. Розповідь вихователя разом з дітьми за темою «Настала осінь».</p>
--	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>3. Дидактична гра «З якого дерева листочок?». Діти вибирають листочки і називають, які вони.</p> <p>4. Фізкультхвилинка.</p> <p>5. Розглядання ілюстрацій та картин про осінь.</p> <p>Запитання: Що ви бачите на картинах, ілюстраціях? Який день зображений? Які стоять дерева? Куди летять журавлі? Чому?</p> <p>6. Складання розповіді за картиною «Осіній день». Вихователь дає зразок розповіді.</p> <p>7. Підсумок. Оцінка розповідей дітей.</p>
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Спостереження за водою в калюжах після дощу</p> <p>Мета: розвивати спостережливість, логічне мислення; формувати вміння з'ясовувати взаємозв'язок між погодними умовами та неживою природою. Вихователь пропонує дітям підійти до калюжі, що утворилась після дощу.</p> <p>Запитання: Що це за озерце? Як воно утворилося? Яка вода в калюжі? Чому вода в калюжі холодна? Якою вона була після дощу влітку? Чи всі калюжі однакового розміру? Яку вони мають форму? На що схожі?</p> <p>Дидактична гра «У різні періоди осені»</p> <p>Мета: закріпити знання про три періоди осені (рання, золота, пізня) та події кожної з них; розвивати уважність; виховувати любов до осені, естетичний смак.</p> <p>Матеріал: сюжетні картинки трьох періодів осені; у кожної дитини по три листочки (зелений, жовтий, коричневий).</p> <p>Хід гри</p> <p>Вихователь називає якусь дію (іде дощ, світить сонце, жовтіє листя, облітає листя), а діти піднімають відповідний листочок.</p> <p>Зелений — рання осінь. Жовтий — середня осінь. Коричневий — пізня осінь.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Стрибки в довжину з місця через «струмок» (завширшки 30 см). Ходьба по похилій дошці, покладеній одним кінцем на щабель гімнастичної стінки під 25°.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Метання торбинки з піском із-за спини через плече на дальність. Ходьба по колоді приставним кроком лівим та правим боком, на кінці колоди виконати стрибок у глибину.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Рухлива гра «Хто перший?» Мета: вдосконалювати навички швидкого бігу; розвивати спритність. Трудова діяльність: запропонувати прочистити рівчаки, щоб швидше сходила вода після дощу з ігрового майданчика.</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчення» Загартувальні заходи: _____ _____ _____</p> <p>Творча гра «Осіній пейзаж» (природний матеріал — гілочки дерев) Мета: закріпити знання дітей про осінні зміни в природі; розвивати творчі здібності, уяву, логічне мислення</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти разом з вихователем з'ясовують характерні зміни, які відбулися з приходом осені. Запропонувати зібрати на майданчику опалі гілочки з дерев, каштани, камінчики і створити з них осінній пейзаж. Читання вірша К. Перелісної «Осіній дощик».</p> <p style="text-align: center;"> Пожовтіло листячко на кленочку, Почорніли айстроньки у садочку. Заховалось сонечко, не видати, Сипле вітер дощиком кругом хати. Стукотить і грюкає у віконця: «А що?.. Вам не весело тут без сонця?» Такий вітер капосний, сам гуляє, А дітей на вулицю не пускає.</p> <p>Запитання: Чому пожовтіло листя у клена? Чому почорніли айстри? Про які явища природи розповідається у вірші? Чи подобається вам така погода?</p> <p>Самостійна діяльність дітей (музична): слухання твору П. І. Чайковського «Осінь».</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Осінь прогулянка» Етап гри: розгляданням ілюстрацій «Осінь пейзажі» Мета: поглибити знання дітей про осінні зміни в природі; розвивати вміння милуватися осінніми пейзажами; вправляти в умінні описувати ці пейзажі.</p> <p>Досліди з вологим ґрунтом Мета: поглибити знання дітей про властивості неживої природи; розвивати спостережливість, логічне мислення, пояснювальне мовлення. Запропонувати взяти до рук жменю мокрої землі Запитання: Яка земля на дотик? Стисніть землю у кулаці. Що з нею відбулося? Як довести, що земля містить воду? (<i>Взяти до рук серветку, насипати на серветку землі і щільно притиснути.</i>) Що з'явилося на серветці? На що</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>схожа волога земля? Чому? В якій землі ростуть рослини краще: у сухій чи у вологій? Якщо земля суха, як зробити її вологою?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____</p> <hr/> <p>Рухлива гра «Відгадай, чий голос» Мета: виховувати уважність і витримку.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей. Індивідуальна робота: _____</p> <hr/> <hr/> <hr/> <p>Робота з батьками: _____</p> <hr/> <hr/> <hr/>
----------------------------------	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

СЕРЕДА	
<p>Ранок</p>	<p>Ранкова гімнастика «Осінній дощик» Спостереження за вітром Мета: формувати спостережливість, увагу, інтерес до неживої природи; розвивати вміння помічати зміни в стані неживої природи, логічне мислення. Загадування загадки.</p> <p style="text-align: center;">Летун-шелестун, замітайло-клопотун Усе листя полистав, усю хвою розчесав. І берізку він гойдає, і діток усіх штовхає. Налетить і засвистить, може й куряву здійснити. Хто він? Можете вгадати? (<i>Вітер.</i>)</p>

<p>Ранок</p>	<p>Запитання: Чи є надворі вітер? Як ви про це дізналися? Чому його називають летуном, пустунцем, замітайлом?</p> <p>Рухлива гра «Заборонений рух» Мета: виховувати уважність, кмітливість, швидке орієнтування.</p> <p>Дидактична гра «Назви пташку» Мета: закріпити вміння дітей впізнавати і називати птахів; розвивати зорову пам'ять, мислення; виховувати любов до природи.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти розглядають пташок на майданчику (або предметні картинки), а вихователь пропонує назвати їх. Одна дитина називає пташку, показує її, решта дітей знаками показує, згодні вони чи ні.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Здоров'я та фізичний розвиток Тема: «Вітерець-пустунець» Програмові завдання: — повторити комплекс загальнорозвивальних вправ; — з дітьми молодшої підгрупи вдосконалювати вміння підлізати під дугою на колінах з упором на руки та повзати по гімнастичній лаві; навички ходьби та бігу врозтіч; — з дітьми старшої підгрупи вдосконалювати навички ходьби по канату, покладеному на підлогу, та метання торбинки у горизонтальну ціль; — розвивати гнучкість і силу, поліпшувати орієнтацію у просторі та чуття рівноваги; — виховувати коректне ставлення до своїх ровесників, розвивати організованість і самостійність.</p> <p>Обладнання і матеріали: канат, торбинки з піском, обруч, шість дуг, три гімнастичні лави, великі м'ячі.</p> <p>План I. Вступна частина Ходьба зі зміною темпу на зовнішній та внутрішній стороні стопи; біг у середньому темпі. Перешиккування в колону по троє. Комплекс загальнорозвивальних вправ.</p>

**Навчаль-
на діяль-
ність**

II. Основна частина

Молодша підгрупа

Підлізання під дугою на колінах з упором на руки (поставити дуги на відстані 1,5 м одна від одної). Підтягування на руках, лежачи на лаві на животі.

Старша підгрупа

Ходьба з торбинкою на голові по мотузку (канату), покладеному на підлогу зигзагом. Метання торбинки з піском у горизонтальну ціль (обруч) з відстані 2,5–3 м.

Гра «Зайва хмаринка».

III. Заключна частина

Ходьба у повільному темпі, руки підняти через сторони вгору та опустити.

Заняття: Логіко-математичний розвиток

Молодша підгрупа

Тема: «Просторові відношення (вперед–назад, вгору–вниз, праворуч–ліворуч). Частина доби»

Програмові завдання:

- вчити визначати напрямки: *вперед–назад, вгору–вниз, праворуч–ліворуч*;
- закріпити вміння розпізнавати частини доби: *ранок, день, вечір, ніч*;
- виховувати позитивне ставлення до занять.

Обладнання і матеріали: *демонстраційні* — аркуш паперу на магнітній дошці, магніти, картки із зображеннями ялинки, дуба, квітів, лисички, зайчика, сонця, хмарок; лялька Даринка; малюнки на тему «Прогулянка в лісі»; *роздавальні* — картинки з малюнками ранку, дня, вечора, ночі.

План

1. Ігровий момент — розповідь про подорож Даринки до осіннього лісу.

Вранці Даринка прийшла до осіннього лісу. Вона побачила там багато великих та маленьких ялинок. Стежкою Даринка пішла вперед і посередині галявини побачила могутній дуб. Праворуч від дуба росли квіточки, ліворуч виднівся пеньок, на якому сидів зайчик. У небі яскраво світило сонечко та пливли маленькі білі хмаринки. Унизу, під дубом, хитра лисичка вирила собі нірку. У лісі було тепло і затишно. Але сонечко стало сідати, почало сутеніти, і Даринка вирішила повернутися додому.

Запитання: Які дерева побачила Даринка? Скільки їх? Яке дерево Даринка побачила посередині галявини? Що було праворуч від дуба? Що — ліворуч? Хто сидів на пеньку? Де перебували сонечко та хмари? Скільки ялинок побачила Даринка: багато чи одну? Розташуйте ялинки на картині. Знайдіть на картині місце лисички.

2. Гра «Картина осіннього лісу». На столі лежать картки із зображеннями ялинок, лисички, зайця, пенька, дуба, квітів, сонця, хмар. Запропонувати на дошці відтворити картину лісу.

3. Фізкультхвилинка.

4. Гра «Що спочатку і що потім?» (закріплення частин доби).

Запитання: Коли Даринка вирушила до лісу? Коли повернулася? Чому ви вирішили, що вона повернулася ввечері? Чому на вулиці стало темно?

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>У кожної дитини на столі картки з малюнками ранку, дня, вечора, ночі. Запропонувати розглянути їх, назвати та розкласти в необхідному порядку. З якої частини доби починається день?</p> <p>5. Вправа «Прогулянка в лісі». Запропонувати дітям розглянути малюнки на тему «Прогулянка в лісі» та розповісти, що намальовано на кожному. Потім їм необхідно покласти малюнки по порядку.</p> <p>Після виконання завдання можна запропонувати дитині розказати, що вона звичайно робить вранці, вдень, ввечері, вночі.</p> <p>6. Підсумок. Що Даринка побачила в лісі? Що вам сподобалося робити на занятті?</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Число 4 і цифра 4. Орієнтування у часі» Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — формувати уявлення про число 4 і цифру 4; — вчити порівнювати різні за кількістю групи предметів; — ознайомити дітей з утворенням числа 4 і графічним написанням цифри 4; — закріпити поняття «довгий», «короткий»; — вправляти в умінні орієнтуватися в часі, послідовно називати пори року; — виховувати об'єктивне ставлення до виконаної роботи. <p>Обладнання і матеріали: демонстраційні — малюнок із чотирма квітками: три червоні, одна жовта; картка із цифрою 4; потяг з чотирма вагонами; обручі; круг, розділений на чотири частини: білу, зелену, червону, жовту; роздаткові — чотири лічильні палички; картка із зображенням цифри 4 для розфарбовування; олівці.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — вихователь звертає увагу дітей на імпровізований квітник (на дошці три червоні квітки, а четверта жовта прикрита аркушем паперу). Скільки розпустилося червоних квіток? За квітами добре доглядали й одного разу з'явилася ще одна квітка. Скільки всього квіток? Як отримали число 4? 2. Знайомство із цифрою 4 та числом 4. Діти розглядають картку із цифрою 4. На що вона схожа? Запропонувати викласти цифру 4 з лічильних паличок. На дошці паровоз і три вагони. Скільки вагонів у потязі? Скільки стане, якщо додати ще один? 3. Робота з картками. У дітей індивідуальні картки із цифрами 4 (товста і тонка). Запропонувати обвести тонку пальчиком правої руки, товсту — пальчиком лівої, потім тонку обвести кольоровим олівцем, а товсту заштрихувати. 4. Фізкультхвилинка. 5. Гра «Пори року». Скільки пір року ви знаєте? Яка зараз пора року? Демонстрація круга, розділеного на 4 частини. На скільки частин розділений круг? Якого вони кольору? А якого кольору може бути зима (весна, літо, осінь)? Зіставлення кожної частини кола з певною порою року та пояснення свого припущення. 6. Вправа «Лічба ланцюжком». Запропонувати полічити від 1 до 4 та від 4 до 1. 7. Підсумок. Із яким новим числом ви познайомилися? Як можна одержати число 4?
--	--

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (колективна аплікація в техніці обривання) Тема: «Осіньне вбрання дерев» Програмові завдання: — дітей старшої підгрупи вчити продумувати зміст своєї роботи, послідовність її виконання, добирати папір відповідно до роботи, доводити розпочату справу до кінця; продовжувати вчити розповідати про свою роботу та роботи інших дітей; — закріпити вміння працювати ножицями, правильно вирізувати деталі, частину роботи виконувати, використовуючи прийом обривання; — розвивати уяву, творчі здібності, самостійність у роботі; — виховувати любов до живої природи, її естетичне сприйняття. Обладнання і матеріали: ілюстрації або фото із зображенням осінньої природи, лялька Лісовичок, кольоровий папір, тонований блакитний папір для фону, пензлики, клей ПВА, ножиці, серветки, клейонки. План 1. Ігровий момент — слухання твору П. І. Чайковського «Жовтень», читання вірша Надії Приходько «Тихо осінь ходить гаєм...». Запитання: Що навіяла вам ця чудова музика? Про яке дерево йдеться у вірші? Які дерева ростуть у нашому місті? Як прикрасила їх осінь? 2. Прихід Лісовичка, загадування загадок про дерева. 3. Мотивація: допоможемо Лісовичку, який дуже хоче мати портрет своїх улюблених дерев у себе вдома. 4. Розглядання ілюстрацій із зображенням дерев, визначення розбіжності в будові, кольорі стовбура та листя. 5. Нагадування прийомів акуратного та безпечного вирізування. Запропонувати створити осіньне вбрання дерев за допомогою прийому обривання. 6. Фізкультхвилинка. 7. Самостійна робота дітей, індивідуальна допомога та надання порад у виборі кольору, розміщенні зображення. 8. Підсумок. Аналіз робіт: назвати цікаві й менш вдалі. Пригадати вірші про осінь або дерева.</p>
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Спостереження за туманом Мета: формувати розуміння дітей про туман як явище неживої природи; уточнити уявлення дітей про процес випаровування води й характерні властивості водяної пари; розвивати вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами; виховувати інтерес до явищ неживої природи. Вихователь загадує загадку.</p> <p style="text-align: center;">На долину, на поділ Ліг великий сивий віл. Надійде теля червоне — Геть того вола прогоне.</p> <p>Звертає увагу на дерева, кущі, предмети.</p>

Денна прогулянка

Запитання: Чому їх майже не видно? Що це за густа молочна завіса? Якої пори року туманів найбільше? Хто знає і розкаже, як утворюється туман? Вихователь читає оповідання В. Сухомлинського «Туман над ставками». На світанку ми прийшли до ставка. Води зовсім не було видно. Чути було тільки легкий плескіт. Може, це не ставок, а безмежне море? Може, то не верба, а таємничий корабель пливе, розсікаючи морські простори?

Ми вслухаємося в плескіт хвиль. Десь у тумані піднімається сонце. Ось розривається біла стіна імлі. Щось показалося в глибині — дивне, таємниче, казкове. Висока гора кам'яна, а на ній — кришталевий палац. Хто живе в тому палаці? Хоч би швидше розвіявся туман, щоб побачити і море безмежне, і палац казковий.

Повіяв вітерець. Білі клубки туману поповзли на берег. Казковий палац колихнувся й став низький. Замість високих веж ми побачили зелену стіну очерету. В очереті плавають качки. То вони плескотіли, а нам вчувався плескіт хвиль під бортом корабля.

Запитання до тексту: Про яке погодне явище розказала нам ця історія? Де відбувалася вона? Розкажіть, які фантастичні картини уявлялися автору в білому мареві туману. Коли туман розтанув? Що стало видно на місці туманної імлі після її зникнення? Чи уявлялося вам коли-небудь, що за завісою туману ховається якась дивна казка?

Дидактична гра «Вода в явищах природи»

Мета: закріпити знання про кругообіг води в природі, про те, що вода може перебувати у різних станах (лід, пара, рідина), як вона може зустрічатися в явищах природи; розвивати уважність, зосередженість.

Матеріал: сюжетні картинки із зображенням явищ природи (дощ, сніг, град, веселка, іній).

Хід гри

Вихователь пропонує з'ясувати: у якому з явищ природи міститься вода (діти по черзі беруть один малюнок та розповідають: у якому стані на ньому зображена вода).

Фізичні вправи на свіжому повітрі: в індивідуальній формі закріпити вправи, вивчені на занятті. _____

Рухлива гра «Сонечко і дощик»

Мета: вдосконалювати вміння дітей ходити та бігати врозтіч; розвивати спритність.

Індивідуальна робота: _____

Друга
половина
дня

Гімнастика після денного сну «Спритне зайчення»

Загартовувальні заходи: _____

Гра-роздум «Так буває чи ні?»

Мета: закріпити знання дітей про сезонні зміни у природі; розвивати пояснювальне мовлення, логічне мислення.

Хід гри

Запропонувати дітям по черзі придумати небилиці, які могли відбуватися у різні пори року, а решта дітей повинна пояснити: буває так чи ні.

Дидактична гра «Закінчи речення»

Мета: закріпити вміння дітей у словозміні — відмінюванні слова *туман* відповідно до змісту поданих речень.

Сьогодні зранку надворі білий та густий...

Ми спостерігали за цікавими явищами непроглядного...

Ми не могли нічого побачити: ні дерев, ні дороги, ні домів, адже все було в...

Вся вулиця ніби сховалася і зникла за...

Але піднялося сонце, і тоді довелося ... швидко тікати.

Самостійна діяльність дітей (художня): вправа «Заштрихуй парасольку».

Сюжетно-рольова гра «Осінь прогулянка»

Етап гри: вправа «Осінь одяг»

Мета: закріпити знання дітей про зміни в одязі людей з приходом осені; вправляти в умінні класифікувати одяг у відповідності до погодних змін; виховувати бережливе ставлення до свого здоров'я.

Читання вірша М. Вінграновського «Молоденька хмаринка».

Молоденька хмаринка
Шука в небі хатинку,
Та у небі її не знайдеш.
Молоденька хмаринко,
Нема в небі хатинки,
То ж куди ти, хмаринко, підеш?
Зиму де зимувати,
Літо де літувати?
Та і як тоді жить, як на те?

Молоденька хмаринко,
Йди до нас у хатинку —
Під вікном у нас вишня росте.
Цвітне зранку кульбабка,
Цвітне жовта троянда
І жовтеньким курчата цвітуть.
Будеш їх поливати,
Будеш їх напувати,
І вони тобі щастя дадуть.

Запитання за текстом: Що шукає в небі молода хмаринка? Чи знайшла вона в небі хатинку? Куди запрошували хмаринку? Що чекають від хмаринки?

Попередження дитячого травматизму: _____

<p>Друга половина дня</p>	<p>Рухлива гра «Ми веселі дошкільнята» Мета: вдосконалювати навички ритмічної ходьби та бігу; виховувати рішучість; розвивати орієнтування у просторі.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей. Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____</p>
----------------------------------	---

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ЧЕТВЕР	
<p>Ранок</p>	<p>Ранкова гімнастика «Осінній дощик» Бесіда «Як утворюються хмари» Мета: продовжувати вчити дітей помічати зміни в неживій природі; розвивати спостережливість, уяву, зосередженість. Запитання: Якого кольору небо? Що ви бачите на небі? Із чого утворилися хмари? Існує кілька видів хмар: шаруваті, перисті, купчасті. За їхньою формою можна зробити висновок про те, якою буде погода. А які сьогодні хмари? На що вони схожі? Чому їх так називають? Купчасті хмари сповіщають гарну погоду.</p> <p>Рухлива гра «Бережи предмет» Мета: виховувати спостережливість, кмітливість і швидку реакцію.</p>

<p>Ранок</p>	<p>Дидактична гра «Чим корисний дощ?» Мета: поглибити знання дітей про властивості води, про те, що вона потрібна всім живим істотам; розвивати мислення, увагу, пам'ять.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь показує дітям ілюстрації, а діти пояснюють, чим корисний дощ. <i>Наприклад:</i> Дощ поливає паросток квітки. (Дощ допомагає рослинам рости.) Горобці п'ють воду з калюжі. (Дощ напуває птахів і тварин.) Дощ поливає городину. (Дощ допомагає людині виростити гарний урожай.)</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Трудова діяльність: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (музична за планом музичного керівника)</p> <p>Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування</p> <p>Молодша підгрупа — зв'язне мовлення Тема: «Праця людей восени» Програмові завдання: — розширити та поглибити уявлення дітей про особливості та різновиди праці восени; — розвивати пізнавальний інтерес до праці дорослих та бажання наслідувати їх; — продовжувати вчити словотворення, зокрема утворення прикметників від іменників; — вправляти в умінні переказувати невеличкі оповідання; — вправляти в умінні логічно і послідовно будувати розповідь; — формувати в дітей художню виразність мовлення.</p> <p>Обладнання і матеріали: ілюстрації «Праця в місті восени».</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — гра «Сіємо добро». Вихователь пропонує дітям уявити, що вони посіяли в полі чарівне насіння добра і з нього вирости чарівні квіти.</p> <p>2. Читання і обговорення вірша Г. Черінь «Бабусині помічники».</p> <p>Запитання: Як діти допомогли бабусі? Чи можна назвати це доброю осінньою справою?</p> <p>3. Розглядання ілюстрацій «Праця в місті восени».</p> <p>Запитання: Яку роботу виконують дорослі? У яку пору року це відбувається? Навіщо люди прибирають листя?</p>

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>4. Складання колективної розповіді «Осінні справи» за сюжетними картинками.</p> <p>5. Фізкультхвилинка.</p> <p>6. Дидактична гра «Якими бувають овочі?». Восени в людей багато справ, потрібно підготуватися до приходу зими, особливого значення люди надають харчовим заготівкам. Вихователь спонукає дібрати необхідний прикметник, давши відповідь на запитання.</p> <p><i>Орієнтовні запитання</i></p> <p>Якщо овочі дозрівають рано, то які це овочі?</p> <p>Якщо овочі досягають пізно, вони які?</p> <p>Якщо овочі тільки-но зірвали з грядки, то вони які?</p> <p>Якщо овочі зварити, які стануть вони?</p> <p>Якщо овочі зберігають у морозильнику, які вони?</p> <p>Якщо овочі містять багато соку, вони які?</p> <p>Якщо овочі дуже смакують нам, які вони?</p> <p>Овочі містять багато вітамінів, отже, вони які?</p> <p>7. Дидактична гра «Назви страву». Вихователь називає словосполучення з двох іменників і спонукає змінити словосполучення так, щоб утворився прикметник.</p> <p><i>Наприклад:</i> сік з моркви — морквяний сік.</p> <p>Запіканка з моркви — ... (<i>морквяна запіканка</i>); пиріг із морквою — ... (<i>морквяний пиріг</i>); котлети з моркви — ... (<i>морквяні котлети</i>) і т. д.</p> <p>8. Бесіда «Праця восени». Що роблять дорослі восени?</p> <p><i>Наприклад:</i> Ремонтують і утеплюють свої квартири. Готують свої дачні ділянки до зими. Збирають у лісі ягоди і гриби. Сушать ягоди, солять гриби, варять джеми й варення. Маринують і солять овочі, роблять салати на зиму. Пересаджують із клумб осінні квіти. Заготовляють вітаміни для зміцнення здоров'я.</p> <p>9. Підсумок. Вихователь пропонує дітям зробити добру осінню справу — на прогулянці набрати родючої землі для зимової посадки, щоб пересадити айстри та інші квіти.</p> <p>Старша підгрупа — навчання елементів грамоти</p> <p>Тема: «Тверді приголосні звуки»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — закріпити вміння виділяти перший звук у словах, розрізняти м'які та тверді приголосні звуки; — формувати вміння виконувати звуковий аналіз три- і чотирифонемних слів; — вчити складати речення за сюжетними малюнками та графічними схемами (з 2–3 слів); — вправляти дітей у написанні довгих ламаних ліній, не відриваючи олівця від аркуша паперу; — розвивати самостійність; — виховувати дружні стосунки, потребу у спілкуванні. <p>Обладнання і матеріали: площинні будиночки з паперу зеленого та синього кольорів, силуети двох гномів, предметні картинки, сюжетні картинки, схеми речень, олівці, зошити, фішки для проведення звукового аналізу, загадки.</p>
--	--

План

1. Ігровий момент — запрошення у гості від гномиків.

У груповій кімнаті у різних кінцях прикріплені два будиночка: синій і зелений. У дітей предметні картинки, вони визначають, на який звук починається зображення на цих картинках. Потім з'ясовують, який це звук — м'який чи твердий приголосний і підходять до відповідних будиночків. (Синій — тверді приголосні, зелений — м'які.)

Гноми Тім і Том дуже різні. Том має твердий, вольовий характер і полюбляє все, що починається з твердого приголосного. Тім — кругленький, товстенький, з м'яким характером. Він обирає слова, які починаються з м'якого звука або слова, в яких є м'які приголосні.

2. Гра із гномами. Запропонувати обрати для Тома і Тіма меблі (квіти).

Ці предмети мають починатися з відповідних приголосних (показати відповідні фішки).

3. Відгадування загадок. Відгадку викласти фішками для звукового аналізу.

Має вуса, пишний хвіст і погану звичку:
Спершу добре він поїсть, потім вмие личко. (*Кім.*)

Буває хмаркою вона, сніжинкою буває,
Бува, як скло, крихка й тверда — звичайно, це ... (*вода*).

Зрілі вишні у садку і сунічки у ліску,
Теплі дні, барвисті квіти дарувало щедре ... (*літо*).

4. Фізкультхвилинка.

5. Робота в групах. Складання речень за сюжетними картинками та запропонованими схемами.

6. Підготовка руки до письма. Допомогти гномам дібратися до своїх домівок на машині. Робота в зошитах: проведення довгих ламаних ліній посередині доріжки, не відриваючи олівця і не виходячи за лінію доріжки.

7. Підсумок. У кого в гостях ми побували? Які завдання виконували? Які завдання вам сподобались?

Старша підгрупа

Заняття: Логіко-математичний розвиток (на основі конструювання)

Тема: «Вантажівка» (картонні коробки)

Програмові завдання:

- продовжувати вчити дітей конструювати об'ємні іграшки з картонних коробок, міцно скріплюючи їх між собою клеєм;
- вправляти в умінні доповнювати конструкцію необхідними деталями;
- розвивати самостійність, творчість, ініціативу;
- виховувати акуратність у роботі, бажання доводити задумане до логічного кінця.

Обладнання і матеріали: іграшкова білочка, ведмедик, вантажівка; сірникові коробки, картонні квадрати чорного кольору, ножиці, клей, пензлики, серветки, клейонки.

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — прихід ведмедика та білочки, які зібрали лісові подарунки і хочуть передати їх своєму другу — коту Мурчику, але перевезти немає на чому. На чому можна перевезти лісові подарунки? 2. Мотивація: сконструюємо вантажівку, щоб білочка та ведмедик змогли перевезти свої подарунки котику Мурчику у місто. 3. Розглядання іграшкової вантажівки: уточнити її частини. Запропонувати дітям самостійно обрати кількість коробок. Нагадати прийом вирізування круга з картону квадратної форми. 4. Самостійна робота дітей. Індивідуальна допомога порадами під час склеювання. 5. Підсумок. Діти разом зі звірятками обігрують свої вироби.
<p>Денна прогу- лянка</p>	<p>Спостереження за осінніми хмарами на небі</p> <p>Мета: розширити знання про те, як і з чого утворюються хмаринки; формувати уявлення про те, що хмари бувають різними, за появою хмар можна визначити погоду; стимулювати інтерес і допитливість у пізнанні природи.</p> <p>Вихователь звертає увагу дітей на осіннє небо.</p> <p>Запитання: Якого кольору небо? Які хмари на ньому? Чи можуть хмари закрити сонце? Як стає надворі, коли немає сонця?</p> <p>Хмари роблять небо сірим та похмурим. Вони сповіщають про дощ або сніг. Як назвати погоду, коли яскраво світить сонце? Чи всі хмари приносять опади? На що схожі хмари?</p> <p>Бесіда про осінній дощ</p> <p>Запитання: Чим відрізняється осінній дощ від літнього? Під що ховаються люди від дощу? Які ще бувають явища під час дощу? Які бувають дощі? А що можна сказати про зливу? Що таке мряка?</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Ходьба з переступанням через предмети (кубики), покладені в три ряди по 6 кубиків на відстані кроку один від одного. Стрибки у глибину з гімнастичної лави або куба. Вправу одночасно виконують 4–5 дітей. Звертати увагу на стійке та м'яке приземлення.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Стрибки у висоту (30 см) з розбігу. Підлізання під шнуром, натягнутим між двома стояками на висоті 45 см, лівим та правим боком.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «Зроби фігуру»</p> <p>Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; розвивати чуття рівноваги, витримку.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати зібрати сміття на ігровому майданчику.</p>

Друга
половина
дня

Гімнастика після денного сну «Спритне зайчення»

Загартовувальні заходи: _____

Творча гра «Склади картинку» (пазли)

Мета: продовжувати вчити дітей складати з частин ціле; розвивати зв'язне мовлення, увагу, дрібну моторику пальців рук.

Хід гри

У дітей конверти з картинками із зображенням осінніх пейзажів, які розрізані на кілька частини. Дітям необхідно скласти ці картинки і розповісти, що на них зображено.

Дидактична гра «Коли це буває?»

Мета: закріпити знання дітей про різні погодні умови; розвивати логічне мислення, уважність, пояснювальне мовлення.

Хід гри

Вихователь пропонує дітям розглянути картинки, які в них вийшли після складання, і розповісти, які погодні умови на них зображені. Пояснити свою думку.

Самостійна діяльність дітей (художня): гра-домалюйка «Дощова погода».

Сюжетно-рольова гра «Осінь прогулянка»

Етап гри: ігрова ситуація «Одягнемо ляльку на осінню прогулянку»

Мета: закріпити назви сезонного одягу; вправляти в умінні послідовно одягатися та роздягатися; виховувати охайність, старанність, бережливе ставлення до своїх особистих речей та речей друзів, уміння за ними доглядати.

Читання вірша Я. Щоголіва «Осінь».

Висне небо синє,
Синє, та не те;
Світить, та не гріє
Сонце золоте.
Оголилось поле
Од серпа й коси;
Ніде приліпитись
Крапельці роси.
Темная діброва
Стихла і мовчить;

Листя пожовтіле
З дерева летить.
Хоч би де замріла
Квіточка одна;
Тільки й червоніє,
Що горобина.
Здалеку під небом,
В вирій летючі,
Голосно курличуть
Журавлів ключі.

Запитання за змістом вірша: Як у вірші сказано про сонце? А про поле, діброву? Що сталося з квітами? Куди летять журавлі?

Друга половина дня	Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____
	Рухлива гра «Через струмок» Мета: вдосконалювати навички ходьби по опорі зі зменшеною площею; розвинути чуття рівноваги та спритність. Самостійні ігри за бажанням дітей. Індивідуальна робота: _____ _____ _____
	Робота з батьками: _____ _____ _____

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

П'ЯТНИЦЯ	
Ранок	Ранкова гімнастика «Осінній дощик» Бесіда «Користь прогулянок на свіжому повітрі» Мета: поглибити знання дітей про значення свіжого повітря для здоров'я людини; виховувати бережливе ставлення до природи та власного здоров'я. Запитання: Чому так говорять: «свіже повітря», «хочеться свіжого повітря», «подихати повітрям»? Для чого ми постійно провітрюємо групову кімнату, спальню, ходимо на прогулянки? А як, на вашу думку, і для чого необхідно боротися за чистоту повітря?

<p>Ранок</p>	<p>Рухлива гра «Не залишайся на підлозі» Мета: вдосконалювати навички бігу і стрибків у глибину; виховувати уважність; розвивати вміння орієнтуватися в просторі.</p> <p>Дидактична гра «Пар вітрів» Мета: тренувати навички правильного носового дихання; зміцнювати м'язи обличчя.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь розповідає: «Зібрались якось вітри з різних кінців світу для того, щоб обрати найсильніший вітер. Почали змагатись: який вітер дмухне сильніше». Запропонувати дмухати на повітряні кульки, чия кулька відлетить далі, той переміг. За командою вихователя діти дмухають, а вихователь показує, як правильно дмухати.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Ознайомлення із соціумом Тема: «Що приніс нам місяць листопад» Програмові завдання: — поглиблювати знання про особливості сезонних змін у природі, про різні періоди осені; — сприяти розвитку пояснювального мовлення, вдосконалювати образне мислення, спостережливість та увагу; — розвивати пізнавальний інтерес до природи; — виховувати любов до природи, бажання пізнавати її красу.</p> <p>Обладнання і матеріали: ілюстрації з пейзажами різних періодів осені, оповідання О. Копиленка «Жовкне листя» та вірш Н. Приходько «Жовтень».</p> <p>План</p> <p>1. Вступна бесіда про осінь з використанням ілюстрацій. Запитання: Яка тепер пора року? Який період осені? Чому вона так називається? Як називаються осінні місяці? Які в осені улюблені фарби? Яке небо восени? Що відбувається восени з природою?</p> <p>2. Читання оповідання О. Копиленка «Жовкне листя». Запитання за текстом: Про яку пору року йде мова в цьому оповіданні? Який місяць згадується в ньому? Які дерева згадуються в ньому? Що сталося восени з берізкою та кленом? Які дерева залишаються зеленими, незважаючи на наближення холодів? Про яких птахів розповідається в тексті? Що відбувається з цими птахами восени?</p>

3. Фізкультхвилинка «Вітер кружляє листочки».
4. Дидактична гра «Погода восени». Діти добирають прикметники до запропонованих висловів.
Наприклад:
 Якщо йде дощ, погода ...
 Якщо сильний вітер, погода ... і т. д.
 А чим вам подобається осінь? Що вона дарує нам?
5. Дидактична вправа «Продовж думку». Вихователь починає речення, а діти придумують його закінчення. Я люблю осінь, тому що ... Осінь — сумна пора року, адже ... Осінь — гарна пора року, тому що ... і т. д.).
6. Підсумок. Можна прочитати вірш Н. Приходько «Жовтень».

Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література)

Молодша підгрупа

Тема: «Вивчення вірша М. Познанської “Ідуть дощі”»

Програмові завдання:

- поглиблювати знання про осінні явища в природі;
- збагачувати активний словник дітей на основі знань і уявлень про осінь, її характерні ознаки;
- вчити відповідати на запитання за змістом картини кількома реченнями;
- вправляти в утворенні дієслів від прикметників;
- розвивати інтонаційну виразність мовлення.

Обладнання і матеріали: картина «Осінній дощ», вірш.

План

1. Ігровий момент — розглядання картини «Осінній день».

Запитання: Чому картина має таку назву? Які осінні явища на ній зображені? Чому осінь називають плаксивою? (Стежити за тим, щоб діти відповідали повними реченнями.)

2. Читання вірша М. Познанської «Ідуть дощі».

Йдуть, і йдуть, і йдуть дощі.	Бо листочки всі опали.
Стали чорними кущі,	Тільки дуб стоїть у листі
І дерева чорні стали,	І калинонька в намисті.

Запитання за змістом: Про яке природне явище розповідається у вірші?

Що стало мокрим? Чому опали листочки? Який дуб восени? Яка калинонька?

3. Повторне читання віра. Заучування вірша дітьми.

4. Дидактична вправа «Що робить листя?». Вихователь говорить колір, а діти утворюють дієслово (жовтий — жовтіє, червоний — червоніє).

Старша підгрупа

Тема: «Вивчення вірша М. Познанської «“Журавлі летять”»

Програмові завдання:

- розширити знання дітей про осінні явища природи, особливо відлітання птахів у вирій;
- продовжувати вчити запам'ятовувати та виразно читати вірш, емоційно передавати авторські вирази;

**Навчаль-
на діяль-
ність**

- розвивати інтонаційну виразність мовлення;
- виховувати увагу.

Обладнання і матеріали: ілюстрації із зображенням періоду осені, коли птахи відлітають у вирій.

План

1. Ігровий момент — розглядання ілюстрацій із зображенням відльоту птахів у вирій.

Запитання: Який період осені зображено на ілюстраціях? Чому ви так вважаєте? Чому відлітають птахи? Куди вони летять?

2. Розглядання предметної картини «Журавель».

Запитання: Чи знайомий вам цей птах? Опишіть журавля: який він? Якого кольору пір'я у цього птаха? Які в журавля ноги, хвіст, крила, дзьоб, голова? Де живе журавель? Чим живиться?

3. Читання вірша М. Познанської «Журавлі летять».

Журавлі летять, курличуть, Шлють останнє «прощавай», Літечко з собою кличуть, Забирають в теплий край.	Ой, як жалко мені літа І журавликів моїх! Та не буду я тужити, Бо весною стріну їх.
---	--

Бесіда за текстом: Що з собою забирають журавлі у теплий край? З яким настроєм вони відлітають? Коли вони повернуться до нас?

4. Повторне читання. Заучування вірша прийомом «додавання слів».

Старша підгрупа

Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (художня праця)

Тема: «Птахи відлітають» (заготовку з пластиліну у формі птаха доповнюють пір'ячком)

Програмові завдання:

- закріпити вміння ліпити птахів конструктивним способом з кількох частин, різних за формою і розміром;
- вчити дітей оздоблювати заготовку з пластиліну пір'ячком для більшої правдоподібності вигляду птаха;
- розвивати чуття форми, вміння створювати композицію;
- виховувати бережливе ставлення до природи.

Обладнання і матеріали: предметні картинки із зображенням птахів, пластилін, стеки, дощечки для ліплення, серветки, пір'я.

План

1. Ігровий момент — відгадування загадок про птахів. Розглядання предметних картин із зображеннями птахів. Звернути увагу на зовнішній вигляд, будову, окрасу птахів.

2. Мотивація: зліпимо красивих пташок і нагодуємо їх насінням.

3. Нагадування прийомів ліплення, уточнення положення тіла і голови пташки та пропорцій тулуба і голови. Показати, як можна доповнити образ пташки пір'ячком (хвіст, крила)

4. Самостійна робота дітей, націлювання на необхідність домагатися більшої точності в передачі форми пташки. Індивідуальна допомога порадами.

5. Підсумок. Аналіз робіт. Створення композиції «Пташки дзьобають насіння»

Денна
прогу-
лянка

Піший перехід до осіннього парку

Мета: закріпити вміння дітей визначати прикмети осені, знання про осінні зміни; продовжувати вчити розпізнавати дерева; розвивати вміння виражати свої почуття та емоції; виховувати любов та дбайливе ставлення до природи. Вихователь читає вірш. Автора???

В парках і садочках на доріжки й трави
Падають листочки буро-золотаві.
Де не глянь — навколо килим кольористий,
Віти напівголі й небо сине, чисте.
Метушні немає, тиша й прохолода.
Осінь золотава тихо, ніжно ходить.

Вихователь пропонує дітям подивитися на зміни, що відбулися в природі. За кожну знайдену прикмету необхідно взяти по одному листочку тих дерев, які є у парку.

Запитання: Підставте обличчя вітерцю, який він? Зверніть увагу на небо. Чому хмари рухаються? Погляньте на сонечко. Чи змінилося воно восени? Що сталося з рослинами? Чи змінився колір листя на деревах?

Дидактична гра «Кому потрібне сонечко?»

Мета: підвести до розуміння того, що всьому живому на Землі необхідне сонце; закріплювати знання про вплив сонця на людину, тварину, рослину; виховувати естетичні почуття.

Матеріали: предметні картинки із зображенням предметів живої та неживої природи, сонечко, місяць.

Хід гри

Вихователь пропонує дітям скласти до сонечка предметні картинки з об'єктами, яким потрібне сонечко, а до місяця — яким не потрібне.

Індивідуальна робота: _____

Рухлива гра «Сонечко і дощик»

Мета: вдосконалювати вміння ходити та бігати врозтіч; розвивати спритність.

Трудова діяльність: запропонувати скласти красивий букет із осіннього листя і розповісти, кому б діти хотіли подарувати цей букет і чому.

Відгадування загадок про дерева.

Біла, наче сніг, кора і тоненькі віти,
Що за дерево таке, відгадайте, діти. (*Береза.*)

Дітки на його гілках
У колючих кожущках. (*Каштан.*)

Бджоли прилітають, з квітів мед збирають,
На початку літа зацвітає ... (*липа*).

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Дуже довга і худенька, Знизу ширша, вверху гостренька. Вгору тягне довгі віти, Що це? Відгадайте, діти! (<i>Тополя.</i>)</p> <p>Пада сніг, мороз тріщить, А вона, мов жар, горить. Прилітайте, пташенята, Ягодами ласувати. (<i>Горобина.</i>)</p>								
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня» Загартовувальні заходи: _____</p> <hr/> <p>Гра-імітація «Осінні листочки кружляють на вітрі» Діти під віршовані рядки уявляють себе різними листочками і кружляють на вітрі.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Жовта осінь тут ходила,</td> <td style="width: 50%;">Того листя назбираємо,</td> </tr> <tr> <td>Жовте листя загубила,</td> <td>У пучечки поскладаємо,</td> </tr> <tr> <td>Листячко кленове,</td> <td>Хай із нами у садочку</td> </tr> <tr> <td>Листячко шовкове.</td> <td>Закружляє у таночку.</td> </tr> </table> <p>Колективна праця: ремонт лялькового одягу та іграшок.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): виготовлення віночків або створення композицій з осіннього листя.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Осіння прогулянка» Етап гри: ігрова ситуація «В осінньому парку» Мета: поглибити знання про прикмети осені, закріпити вміння їх визначати; розвивати вміння виражати свої почуття та емоції; виховувати любов та дбайливе ставлення до природи.</p> <p>Бесіда «Не боїмося ми дощу і осінніх похмурих днів» Мета: формувати уявлення про вплив явищ природи на організм людини; вчити правил захисту від негоди; виховувати бажання піклуватися про своє здоров'я. Запитання: Як можна гуляти, коли надворі йде дощ? Де можна гратися? Як ви вважаєте, чому восени люди починають частіше хворіти? Що треба робити, щоб менше хворіти?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____</p> <hr/> <hr/>	Жовта осінь тут ходила,	Того листя назбираємо,	Жовте листя загубила,	У пучечки поскладаємо,	Листячко кленове,	Хай із нами у садочку	Листячко шовкове.	Закружляє у таночку.
Жовта осінь тут ходила,	Того листя назбираємо,								
Жовте листя загубила,	У пучечки поскладаємо,								
Листячко кленове,	Хай із нами у садочку								
Листячко шовкове.	Закружляє у таночку.								

<p>Друга половина дня</p>	<p>Рухлива гра «Хто швидше?» Мета: вдосконалювати навички бігу й підлізання під дугою; розвивати спритність.</p> <p>Самостійні ігри: за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____ _____</p>
----------------------------------	---

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

Тема тижня: «Рослинний світ восени»

ПОНЕДІЛОК	
Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Осіній дощик»</p> <p>Бесіда «Дерево—кущ—трава» Мета: поглибити знання дітей про осінні зміни в рослинному світі; розвивати логічне мислення. Запитання: Якого кольору трава? Чому трава пожовтіла? Якою вона була влітку? Які дерева не змінили колір свого вбрання? Можна прочитати вірш К. Перелісної «Осінь».</p> <p style="text-align: center;">Ніби притомилось сонечко привітне: У траві пожовклій молочай не квітне. Облетіло літо листячком із клена, Лиш ялинка в лісі сонячно-зелена.</p> <p>Рухлива гра «Дострибни до дерева» Мета: виховувати витримку, уважність; розвивати спостережливість, спритність.</p> <p>Математична гра «Утвори число 4» Мета: закріпити уявлення дітей про склад числа; розвивати увагу, зосередженість.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти за допомогою предметних картинок або різних предметів утворюють число 4.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
Навчальна діяльність	<p>Заняття: Здоров'я та фізичний розвиток Тема: «Подорож до парку» Програмові завдання: — розучити комплекс ранкової гімнастики; — з дітьми молодшої підгрупи закріпити вміння відштовхуватися обома ногами та ходити між шаблями драбини; — вдосконалювати вміння ходити та бігати врозтіч;</p>

<p>Навчаль-на діяль-ність</p>	<p>— з дітьми старшої підгрупи закріпити вміння підлізати під шнуром лівим і правим боком, навички ходьби по канату;</p> <p>— розвивати увагу та спритність;</p> <p>— виховувати бажання систематично займатися фізкультурою, спортом, дба-ти про своє здоров'я.</p> <p>Обладнання і матеріали: стояки, шнур (8–10 м), мотузок або канат (10–12 м), торбинки з піском (500 г), драбина, 4 кубики заввишки 15 см, різнокольорові обручі.</p> <p>План</p> <p>I. Вступна частина</p> <p>Ходьба у середньому темпі, на носках, як лисичка; біг у середньому темпі.</p> <p>Перешикування в колону по троє.</p> <p>Комплекс загальнорозвивальних вправ.</p> <p>II. Основна частина</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Ходьба між щаблями драбинки, покладеної на куби. Стрибок у довжину з місця через «струмок» (завдовжки 30–35 см).</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Підлізання під шнуром, натягнутим між двома стояками на висоті 40 см, лівим і правим боком (4–5 разів).</p> <p>Ходьба з торбинкою на голові по мотузку (канату), покладеному на підлогу у вигляді кола. Перший і другий раз — руки в сторони, третій і четвертий — на поясі (3–4 рази).</p> <p>Гра «Знайди свій будиночок».</p> <p>III. Заключна частина</p> <p>Ходьба у повільному темпі по «звивистій доріжці», з рухами рук угору-вниз.</p> <p>Заняття: Ознайомлення із соціумом</p> <p>Тема: «Золота осінь» (споглядання однойменної картини І. Левітана)</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — розширювати знання дітей про осінні явища природи, про періоди осені; — збагачувати словник дітей образними словами — порівняннями, епітетами; — формувати у дітей вміння уважно розглядати картину та відповідати на за-питання за її змістом, висловлювати свої враження; — розвивати уважність, зосередженість, творчу уяву; — виховувати естетичні почуття. <p>Обладнання і матеріали: картина І. Левітана «Золота осінь», палітра.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вихователь тримає в руках палітру.</p> <p>Запитання: Що це таке? Що таке палітра? Уявіть, що це осіння палітра. Які кольори можуть тут переважати?</p> <p>2. Гра «Я художник». Діти уявляють себе художниками. Передаючи палітру одне одному, розповідають, що б вони намалювали восени.</p> <p>3. Споглядання картини І. Левітана «Золота осінь».</p> <p>Як називається картина? Чому її так назвав художник? Який період осені зо-бражено на картині? Як називається цей період? Які кольори переважають</p>
--------------------------------------	---

Навчальна діяльність

на картині? Які фарби використав художник для зображення лісу? Неба? Річки? Який настрій викликає у вас ця картина?

4. Фізкультхвилинка. «Осінні листочки».

5. Дидактична вправа «Добери слівце». Вихователь спонукає дітей дібрати якомога більше іменників до прикметників (*Осіння ... Осінній ... Осінне ... Осінні...*).

6. Підсумок. Дидактична вправа на добір образних порівнянь (з чим восени можна порівняти берізку, клен, вітер ...)

Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (малювання)

Молодша підгрупа

Тема: «Осінні дерева»

Програмові завдання:

— продовжувати вчити дітей малювати дерева, поєднувати окремі елементи малюнка в нескладний сюжет;

— закріпити вміння малювати осіннє листя (на деревах, на землі, в повітрі), використовуючи прийом примокування всім ворсом пензлика; малювати різними фарбами, передавати всі кольори осені;

— розвивати чуття кольору, естетичний смак;

— виховувати старанність у роботі, охайність, чуття прекрасного.

Обладнання і матеріали: аркуш білого паперу, акварельні фарби, пензлики, серветки.

План

1. Ігровий момент — звучить аудіозапис твору П. І. Чайковського «Жовтень», вихователь читає вірш на вибір.

Яка пора року сьогодні у нас в гостях? Як ви здогадалися? Звертає увагу на вазу з листям. Діти називають та описують знайоме листя.

2. Мотивація: намалюємо осінню красу; осінь мине, а її краса залишиться на наших малюнках.

3. Розглядання осінніх пейзажів.

4. Фізкультхвилинка.

5. Показ вихователем прийому малювання дерев — знизу вгору та як можна намалювати листя за допомогою різних пензликів.

6. Самостійна робота дітей, індивідуальна допомога. Діти малюють під музику.

7. Підсумок. Виставлені малюнки утворюють гарний осінній парк. Яка яскрава осінь! Які дерева малював ти? А ти? Як ти малював кленове листя? Можна запропонувати заспівати пісню «Осінні листочки».

Старша підгрупа

Тема: «Дерева в осінньому вбранні»

Програмові завдання:

— збагатити уявлення дітей про різноманітність ознак золотої осені, сприяти самостійному визначенню змісту сюжету на основі уявлень про задану тему;

— вчити малювати різноманітні дерева (великі, маленькі, високі, низькі, стрункі та ін.);

— продовжувати зображувати дерева, листя і траву різними способами;

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>— закріпити вміння працювати у групах; — розвивати творчу уяву, естетичне сприйняття навколишньої природи, акуратність; — виховувати любов до природи, бажання передавати її красу у своїх роботах.</p> <p>Обладнання і матеріали: аудіозапис твору А. Вівальді «Осінь», картини І. Левітана «Золота осінь», І. Шишкіна «Золота осінь», вірші про осінь; тонований ватман, пензлики різної товщини та жорсткості, серветки, фарби гуаш, акварель, фломастери.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — слухання аудіозапису твору А. Вівальді «Осінь». Що вам нагадує ця музика? Як ви вважаєте, яку пору року може нагадувати ця музика? Чому? Читання віршів про осінь.</p> <p>2. Споглядання репродукцій картин І. Левітана «Золота осінь», І. Шишкіна «Золота осінь». Порівняння змісту репродукцій: звернути увагу на наявність «холодних» та «теплих» відтінків. Нагадування правил зображення пейзажів.</p> <p>3. Мотивація: скоро мине золота осінь, а краса її така миттєва; збережімо її у своїх малюнках.</p> <p>4. Запропонувати передати у своїх роботах враження про золоту осінь. Об'єднання дітей у групи, нагадування про вміння разом визначити задум і спробувати реалізувати його, розподіл роботи між членами груп.</p> <p>5. Фізкультхвилинка «Осінь у лісі».</p> <p>6. Самостійна робота дітей. Допомога як групам, так і окремим дітям.</p> <p>7. Підсумок. Аналіз робіт. Запропонувати кожній групі представити свою роботу: дати їй назву, дібрати відомі вірші, розказати, які прийоми та матеріали використовували у роботі. Прикрашання приміщення групи колективними роботами.</p>
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Спостереження за березою</p> <p>Мета: розвивати спостережливість, логічне мислення, увагу; закріпити вміння дітей розрізняти березу від інших дерев, називати та розпізнавати частини дерева; привчати бачити красу природи рідного краю.</p> <p>Вихователь пропонує дітям знайти на своєму майданчику дерево, про яке говориться в загадці.</p> <p>Маю плаття зелененьке, гнучкі, ніжні віти, Білу кору, стан тоненький. Як я звуся, діти? (<i>Береза.</i>)</p> <p>Запитання: Чим береза не схожа на інші дерева? Якого кольору у неї листя? Яких листочків більше: зелених чи жовтих? Яка пора року змінює вбрання рослин?</p> <p>Український народ з давнини зберіг легенду про журбу берези.</p> <p>...У давні часи над сивим Дніпром жив молодий і статний красень Доброслав. Був він один у матері-вдови, тож стара жінка мала його за єдину опору в житті, за єдину надію і втіху. Уже й одружувати хлопця настав час, уже й знайшла мати синові пару, а собі — невістку, молоду гарну дівчину Любаву. Та сталося лихо: напали на рідну землю вороги. І пішов Доброслав із княжою раттю проти супостата. Серце материнське кров'ю обливалося за сином,</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>сльози туманили старі очі. А син у січах кривавих відстоював рідну землю, захищав і материну старість, і молодість своєї нареченої Любави.</p> <p>Якось почула стара мати кінське іржання під ворітьми. В надії та тривозі вийшла з хати і побачила свого сивого коня, на якому син поїхав битися з ворогами. Осідланий стояв він під ворітьми без вершника і жалібно, ніби когось оплакуючи, іржав.</p> <p>Все зрозуміла мати, заплакала гірко, схилилася на ворота в тузі. Цілу ніч стояла, а на ранок побачили люди на тому місці білокоре дерево, і тому мабуть, що хата вдовина при самому березі, то й назвали те дерево березою.</p> <p>Від материнського доброго серця має береза багато цілющих ліків. Гарна вона, як тиха сумовита пісня, і це теж не диво: хіба може бути на землі хтось краший, ніж мати для сина?</p> <p>Дидактична гра «Будова дерева» Мета: закріпити складові частини дерева (коріння, стовбур, гілля, листя); розвивати кмітливість, зосередженість. Матеріали: у конвертах розрізні картинки різних дерев.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти отримують конверт з частинами дерева. Вихователь пропонує скласти з частин ціле, назвати дерево та його складові частини.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі: в індивідуальній формі закріпити вправи, вивчені на занятті. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «Квач» Мета: вдосконалювати навички швидкого бігу; розвивати спритність.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати зібрати букети з осіннього листя.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня» Загартувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Гра-міркування «Чим пахне осінь?» Мета: поглибити знання про осінні зміни в природі; розвивати творче та уявне мислення, пояснювальне мовлення.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Запропонувати розглянути сюжетні картинки, на яких зображені характерні природні зміни, що відбуваються восени. Діти обирають картинку і уявляють або пригадують, чим могло пахнути в природі в момент, який зображено на картинці.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): споглядання репродукції картини І. Шишкіна «Дубовий гай».</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Подорож до осіннього парку» Етап гри: спостереження за деревами та рослинами у парку Мета: систематизувати знання про рослини, які ростуть у парку, виховувати любов до природи, бажання її оберігати. Читання вірша Н. Приходько «Жовтень».</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Жовтень всюди походжає У червоному плащі. На осонні біля гаю Заглядає між кущі.</p> <p>Нанизав плоди шипшини, Щоб манила звіддалік. Дуба пензликом по спині Взяв погладив витівник.</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Сто сережок горобині Учепив на кожну віть. Хай на вітрі при стежині Всім на диво майорить.</p> <p>На кленку, мов на сторінці, Скільки фарб у жовтня в скринці, Ще й чудовії які!</p> </td> </tr> </table> <p>Запитання за змістом вірша: Де ходив місяць жовтень? Розкажіть, як жовтень розмалював дерева.</p> <p>Бесіда «Який настрій навіюють дерева в осінньому вбранні» Мета: збагатити уявлення дітей про осінні зміни в рослинному світі; розвивати творчу уяву, естетичне сприйняття навколишньої природи; виховувати любов до природи, бажання передавати її красу у своїх роботах. Запитання: Яка пора року зображена на пейзажах? У якому вбранні дерева? Який настрій у вас викликають дерева з різнокольоровим листям? А коли на деревах листя злетіло? Діти пояснюють свою думку.</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____ _____ _____</p>	<p>Жовтень всюди походжає У червоному плащі. На осонні біля гаю Заглядає між кущі.</p> <p>Нанизав плоди шипшини, Щоб манила звіддалік. Дуба пензликом по спині Взяв погладив витівник.</p>	<p>Сто сережок горобині Учепив на кожну віть. Хай на вітрі при стежині Всім на диво майорить.</p> <p>На кленку, мов на сторінці, Скільки фарб у жовтня в скринці, Ще й чудовії які!</p>
<p>Жовтень всюди походжає У червоному плащі. На осонні біля гаю Заглядає між кущі.</p> <p>Нанизав плоди шипшини, Щоб манила звіддалік. Дуба пензликом по спині Взяв погладив витівник.</p>	<p>Сто сережок горобині Учепив на кожну віть. Хай на вітрі при стежині Всім на диво майорить.</p> <p>На кленку, мов на сторінці, Скільки фарб у жовтня в скринці, Ще й чудовії які!</p>		

<p>Друга половина дня</p>	<p>Рухлива гра «Дострибни до дерева» Мета: виховувати витримку, уважність; розвивати спостережливість, спритність.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Трудова діяльність: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
----------------------------------	---

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ВІВТОРОК	
<p>Ранок</p>	<p>Ранкова гімнастика «Осінній дощик»</p> <p>Спостереження за деревами, які ростуть на майданчику Мета: закріпити вміння помічати зміни в рослинного світі з приходом осені; вправляти в умінні співвідносити осінні листочки з відповідними деревами; виховувати любов до живої природи рідного краю. Запитання: Чи у всіх дерев однакове листя? Чому? Якого кольору листя берези, клена? Чи подобаються вам кольорові листочки? Чому?</p> <p>Рухлива гра «Зберемо листочки» Мета: виховувати бажання допомагати одне одному; розвивати спритність, уважність, окомір.</p>

<p>Ранок</p>	<p>Математична гра «Лічба ланцюжком» Мета: вправляти дітей в порядковій лічбі; розвивати увагу, зосередженість, пам'ять.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Трудова діяльність: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (музична за планом музичного керівника)</p> <p>Заняття: Ознайомлення з природним довкіллям Тема: «Восени в парку» Програмові завдання: — продовжувати вчити помічати характерні зміни у природі, які відбуваються восени; — формувати вміння помічати цікаві явища в природі, розповідати про них, розрізняти дерева і кущі в осінньому вбранні; — вправляти в умінні порівнювати, добирати образні вислови; — закріпити назви складових частин дерев; — виховувати дбайливе ставлення до природи.</p> <p>Обладнання і матеріали: загадки про дерева.</p> <p>План Це заняття бажано проводити у парку.</p> <p>1. Розглядання дерев у парку. Запитання: Які дерева зустрічають нас? Чим схожі всі ці дерева? А що дерева ховають у землі? Чим різняться дерева? В якого дерева які гілки? Що ви можете сказати про листя?</p> <p>2. Дидактична гра «З якого дерева листочок?» (закріпити назви дерев, що ростуть на ділянці, знання про колір, форму, розмір листочків цих дерев). Як ви вважаєте, чи проходила осінь повз дерева? Як ви про це дізналися? А чому вбрання сосни та ялинки залишилося незмінним?</p> <p>3. Фізкультхвилинка «Дерева восени».</p> <p>4. Відгадування загадок про дерева.</p> <p style="text-align: center;">Бджоли прилітають, З квітів мед збирають. На початку літа зацвітає ... (липа).</p>

**Навчаль-
на діяль-
ність**

Біла, наче сніг, кора і тоненькі віти,
Що за дерево таке, відгадайте, діти.
(*Береза.*)

Дітки на його гілках
У колючих кожушках.
(*Каштан.*)

Дуже довга і худенька,
Знизу ширша, вверх гостренька.
Вгору тягне довгі віти,
Що це? Відгадайте, діти!
(*Тополя.*)

Пада сніг, мороз тріщить,
А вона, мов жар, горить.
Прилітайте, пташенята,
Ягодами ласувати.
(*Горобина.*)

5. Підсумок. Можна прочитати вірш О. Олеся «Ой, навіщо мені листя».

Ой, навіщо мені листя,
Коли вже іде зима,
Коли холодно вже стало
І пташок ніде нема.

Краще скину я листочки
І тихесенько засну.
Буду спати, буду ждати
Сонце, радість і весну.

Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (зв'язне мовлення)

Молодша підгрупа

Тема: «Букет осінніх квітів» (складання описової розповіді)

Програмові завдання:

- збагачувати знання дітей про осінні квіти;
- вчити відповідати на запитання кількома реченнями, складати описові розповіді за зразком вихователя;
- звернути увагу на звуки, які зустрічаються в словах інтонаційно;
- вправляти в умінні виділяти звуки [ж], [ч], [с] у різних позиціях;
- розвивати мовленнєве дихання, фонематичний слух;
- виховувати уважність, зосередженість.

Обладнання і матеріали: букет квітів, паперові пелюстки.

План

1. Ігровий момент — вихователь приносить букет квітів (чорнобривці, жоржини, айстри). Розглядання квітів у букеті.

Запитання: Як називаються квіти? Чому їх називають осінніми? Які квіти? Що є у квітки? Чим квітки відрізняються одна від одної?

2. Складання описової розповіді про квіти дітьми за зразком вихователя. Діти розглядають ілюстрацію із зображенням квітів і описують їх, відповідаючи на запитання: «Як називається квітка? Якого вона кольору? Що в неї є? (*Стебло, листя, квітка, суцвіття.*)».

3. Фізкультхвилинка.

4. Читання віршованих рядків.

На жоржині жук сидів.
Жу-жу-жу про щось гудів.
Грів на сонечку бочок
В жовтих квітах наш жучок.

Запитання: Який звук ви чуєте частіше в словах?

<p>Навчаль-на діяль-ність</p>	<p>Потім вихователь пропонує промовити назви квітів, щоб було чути звуки [ж], [с], [ч], [ц].</p> <p>5. Дидактична вправа «Здуй пелюстку» (мовленнєве дихання).</p> <p>6. Підсумок. Заучування рядків.</p> <p style="text-align: center;">На жоржині жук сидів. Жу-жу-жу про щось гудів.</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Життя рослин восени» Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — продовжити ознайомлювати дітей з особливостями сезонних змін у природі, розвивати пізнавальний інтерес до природи; — вдосконалювати граматичну правильність мовлення у вихованців; — збагачувати словник дітей, учити їх логічно і послідовно будувати розповіді; — формувати навички вживання дієслів у різних формах; — сприяти розвитку зв'язного мовлення засобами творів живопису; — розвивати творчу активність дітей. <p>Обладнання і матеріали: ілюстрація «Рослини восени», репродукція картини І. Левітана «Золота осінь».</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — вихователь демонструє букет осіннього листя. 2. Мовленнєва вправа «Який листочок?». Вихователь розкладає на столі перед дітьми осінні листочки і ставить запитання. <p>Запитання: Що відбувається восени з листям? Листя яких дерев змінює колір? Як називається лист клена? (<i>Кленовий.</i>)</p> <p>Вихователь спонукає дітей назвати за аналогією листя берези, тополі, дуба, липи, горобини тощо. Потім пропонує розповісти, якими були листочки влітку і якими вони стали восени.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Складання розповіді про дерево. Діти стають у коло, один гравець — «дерево». Вихователь пропонує дітям поміркувати, що може робити дерево. <i>Наприклад:</i> дерево може рости, цвісти, дихати, милувати око, хворіти, пити, шелестіти, любити, лікувати тощо. <p>Потім за допомогою вихователя та інших дітей «дерево» згадує все, що про нього розповіли діти. Після цього діти об'єднуються в групи й, використовуючи всі дієслова, складають розповідь про життя дерева.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Розглядання репродукцій осінніх дерев, зображених художниками, золотих візерунків листочків. Які рослини зображені на картинах? Запропонувати описати їх. 5. Споглядання картини І. Левітана «Золота осінь». Вихователь демонструє дітям цей твір, подає стисло інформацію про життя і творчість художника. <p>Запитання: Що ви бачите на картині? Які фарби на ній присутні? Чи влучна назва картини? Доберіть свої назви до картини. Які дерева зобразив художник? Як ви вважаєте, художник малював природу в селі чи в місті?</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Фізкультхвилинка. 7. Дидактична гра «Осінь вже до нас прийшла, всюди лад свій навела». Вихователь пропонує малятам розказати про осінні зміни в природі, спираючись на запитання.
--------------------------------------	--

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Запитання: Як змінилося повітря з приходом осені? Які зміни відбуваються восени з рослинами? Як змінилася трава? Як змінюються дерева? Куди зникають квіти? Навіщо збирати насіння квітів?</p> <p>8. Підсумок. Вихователь закінчує заняття вивченням скоромовки про дуби.</p> <p style="text-align: center;">Дуб до дуба бурмотів: «Дай, дідусю, жолудів!» «По мені дощі ходили, Жолудята не вродили».</p>
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Спостереження за кущами винограду</p> <p>Мета: поглибити знання про культурний та дикий виноград; закріпити вміння визначати особливості в будові листків та плодів; розвивати спостережливість. Вихователь підводить дітей до виноградного куща і читає загадку.</p> <p style="text-align: center;">Я на хміль похожий трішки, Бо росту на довгих ніжках. Ягідки — мої плоди, Повні сонця й смакоти.</p> <p style="text-align: center;">Кучеряві лози маю, Ними стійки заплітаю. З'їсти мене кожен рад, А зовусь я ... (<i>виноград</i>).</p> <p>Запитання: Які сорти винограду ви знаєте? Чим відрізняється форма листків дикого й культурного винограду? Його колір? Чим відрізняються плоди? Яку користь приносить виноград людині?</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати зібрати плоди винограду.</p> <p>Дидактична гра «З якої гілки, дітки?»</p> <p>Мета: вправляти в називанні рослин, плодів цих рослин; розвивати уважність; виховувати інтерес до живої природи.</p> <p>Матеріали: на мольберті — предметні картинки із зображенням дерев, у мішечку — предметні картинки із зображенням плодів цих дерев.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти по черзі дістають плоди, називають, з якого вони дерева. Потім ставлять до відповідного дерева на мольберті.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Пролізання лівим і правим боком під шнуром, натягнутим між двома стояками на висоті 50 см від землі. Стрибки в довжину з місця, як зайчики, просуваючись уперед.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Стрибки у висоту (30 см) з розбігу. Метання торбинки з піском у вертикальну ціль з відстані 2,5–3 м з-за спини через плече лівою і правою рукою.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Рухлива гра «У ведмедя у бору» Мета: вдосконалювати навички бігу; розвивати спритність.</p> <p>Досліди з ґрунтом Вихователь пропонує дітям доторкнутися до землі. Яка земля на дотик? Потім пропонує стиснути землю в кулачку. Що з нею відбулося? (<i>Зліпилася.</i>) Як довести, що земля містить воду? (<i>Насипати землю на серветку і стиснути її.</i>) Що з'явилося на серветці? На що схожа волога пляма? Чому? В якій землі краще ростуть рослини — у сухій чи вологій? Як зробити землю вологою?</p> <p>Мовленнєва гра «Знайди рослину за описом» Мета: закріпити вміння впізнавати дерева за певними ознаками, що притаманні лише цьому дереву; спонукати самостійно знаходити і називати ознаки; розвивати зв'язне мовлення, логічне мислення.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти по черзі описують знайомі дерева. Решта дітей має відгадувати: «Це дерево струнке? З білою корою? Маленькими, кругленькими листочками? У нього є сережки?» Наступним описує дерево той, хто перший відгадав.</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня» Загартувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Творча гра «Доріжка у парку» (викладання з камінчиків або каштанів) Мета: закріпити з дітьми знання про властивості камінчиків, каштанчиків, що їх можна використовувати як будівельний матеріал; вправляти в умінні викладати з них доріжки (послідовно в кілька рядів); виховувати дружні стосунки, вміння працювати разом.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти розглядають камінчики, каштанчики, з'ясовують, що з них можна викласти доріжки на майданчику або у парку. Діти збирають на майданчику камінчики та каштанчики і викладають з них доріжки.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня, пошуково-дослідницька): збирання природного матеріалу для виготовлення флоромозаїки.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Подорож до осіннього парку» Етап гри: бесіда «Яка користь від дерев» Мета: розширювати знання дітей про дерева та їхнє значення для життя людини, виховувати бережливе ставлення до дерев, до природи взагалі.</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Читання вірша Г. Бойка «Осінні клени».</p> <p>Стоять осінні клени У барвах золотих І дивляться на мене, А я дивлюсь на них.</p> <p>Ось листячко упало... Нагнувся я до листка: Він жовтий і трипалий, Мов лапка гусака.</p> <p>Запитання за змістом вірша: Про яке дерево йдеться у вірші? Опишіть його виразами вірша.</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «Цілься краще» Мета: вдосконалювати навички метання в ціль; розвивати окомір і спритність.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Трудова діяльність: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
----------------------------------	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

СЕРЕДА

Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Осінній дощик»</p> <p>Бесіда «Як треба вдягатися осінньої пори» Мета: поглибити знання про залежність життя людей від сезонних та погодних умов. Вихователь звертає увагу дітей на те, у що одягнені діти (діти називають свій одяг). Запитання: Чи так ви одягалися влітку? Чому? Чи тепло вранці надворі? Вихователь пояснює залежність одягу від погоди, нагадує, у що були одягнені діти під час дощу.</p> <p>Рухлива гра «На лісовій галявині» Мета: розвивати уважність, спостережливість, вміння діяти за сигналом.</p> <p>Дидактична гра «Чому у мене такий одяг» Мета: закріпити назви сезонного одягу; розвивати вміння пояснювати відповідність одягу до погодних умов та природних змін; виховувати бережливе ставлення до свого здоров'я.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>У дітей предметні картинки із зображеннями різних видів одягу та взуття і чотири великі картинки із зображенням пір року. Дітям необхідно до кожної пори року дібрати відповідний одяг.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
Навчальна діяльність	<p>Заняття: Здоров'я та фізичний розвиток Тема: «Танок осінніх листочків» Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none">— повторити комплекс загальнорозвивальних вправ;— з дітьми молодшої підгрупи вдосконалювати вміння ходити по похилій дошці та стрибати в глибину, ходити та бігати врозтіч;— з дітьми старшої підгрупи вдосконалювати навички ходьби по гімнастичній лаві з переступанням через предмети та вміння кидати м'яч в кільце;— розвивати швидкість, спритність, загальну витривалість, поліпшувати орієнтацію у просторі;— виховувати дбайливе ставлення до фізкультурного обладнання та бажання доглядати за ним.

**Навчаль-
на діяль-
ність**

Обладнання і матеріали: гімнастична лава, стояк з кільцем, великі м'ячі, кубики, дві дошки, куб заввишки 20 см.

План

I. Вступна частина

Ходьба «змійкою» у середньому темпі зі зміною напрямку, з високим підніманням ніг, як конячка.

Біг у середньому темпі.

Перешикування в колону по троє.

Комплекс загальнорозвивальних вправ.

II. Основна частина

Молодша підгрупа

Ходьба по похилій дошці, один кінець якої покладений на куб (1–2 рази руки тримають в сторони; 3–4 — на поясі; 5–6 — звичайна ходьба). В кінці лави — стрибок у глибину.

Старша підгрупа

Ходьба по гімнастичній лаві з переступанням через кубики, покладені на відстані кроку один від одного (1–2 рази руки в сторони, 3–4 — на поясі). З лави зістрибнути в глибину на килим. Кидання м'яча обома руками знизу та з-за голови в кільце, закріплене на стояку на висоті 1,5 м від підлоги.

Гра «Ми веселі діти».

III. Заключна частина

Ходьба у повільному темпі, підняти руки вгору та опустити їх через сторони вниз.

Заняття: Логіко-математичний розвиток

Молодша підгрупа

Тема: «Величина предметів (товстий, тонкий). Порівняння множин»

Програмові завдання:

- вчити порівнювати предмети за товщиною, оперувати поняттями «товстий», «тонкий»;
- розвивати вміння порівнювати різні групи предметів;
- вдосконалювати вміння лічити предмети;
- виховувати спостережливість.

Обладнання і матеріали: ілюстрації із зображенням диких тварин (ведмідь, лисиця, заєць, вовк); малюнки 4–5 дерев, різних за товщиною.

План

1. Ігровий момент — гра «Не помились». На дошці ілюстрації із зображенням диких тварин. Назвіть їх одним словом. Запропонувати полічити лисиць, зайців, вовків, ведмедів.

Скільки всього тварин? Кого більше: зайців чи лисиць? Вовків чи ведмедів?

Висновок: усіх тварин порівну.

2. Гра «Схованка». На дошці вивішуються ілюстрації дерев.

Запропонувати знайти картинку найтоншого дерева. Хто може сховатися за ним? Чому ведмідь не може сховатися за тонким деревом? За яким деревом

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>сховається зайчик? Лисичка велика чи маленька? За яким деревом вона може сховатися? А за яким деревом сховається вовк?</p> <p><i>Висновок:</i> великі тварини можуть сховатися за товстими деревами, а маленькі — за всіма.</p> <p>3. Фізкультхвилинка.</p> <p>4. Гра «Навпаки». Вихователь називає слово, що означає просторове уявлення, а діти добирають протилежне. Широкий — ...; короткий — ...; товстий — ...</p> <p>5. Підсумок. Назвіть тварин, яких ви побачили на малюнках. Хто ховається за тонким деревом? За товстим?</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Тема: «Число 4 і цифра 4. Квадрат, прямокутник»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — продовжувати формувати знання про склад числа 4; — вчити знаходити всі способи складання числа на основі практичних дій та просторових відношень, використовуючи слова <i>всередині, зовні</i>; — вправляти в умінні встановлювати подібності й відмінності геометричних фігур: овала, круга, трикутника, квадрата, прямокутника; — ознайомити з новою назвою «чотирикутник»; — розвивати творчу уяву; — виховувати самостійність. <p>Обладнання і матеріали: <i>демонстраційні</i> — плоскі фігурки птахів; дві смужки; довга мотузка; картки для вправи «Розділи предмети»; кружечки: три — синього кольору, два — червоного; геометричні фігури одного кольору; картки із цифрами 2, 3, 4; три круги; сім прямокутників; малюнки, створені на основі квадрата, прямокутника;</p> <p><i>роздаткові</i> — картка з двома горизонтальними смужками; чотири круги синього, зеленого, жовтого, червоного кольорів; геометричні фігури одного кольору; трафарет; аркуші паперу; олівці.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — до дітей завітали горобчики (склад числа 4). В ході гри вихователь працює з демонстраційним матеріалом (плоскі фігурки птахів), а діти — з роздатковим (геометричні фігури). Подивіться, хто до нас прилетів. Хто це? Скільки їх? Але вони посварилися та відвернулися одне від одного. Розглядання кружечків на столах у дітей. Якого кольору кружечки? Запропонувати викласти по одному кружечку кожного кольору. Скільки кружечків? Скільки синіх (зелених, жовтих, червоних)? Як отримали число чотири? Як можна розставити пташок на дві гілки? (Діти працюють з кружечками різного кольору.) Із яких чисел склали число 4? Кружечків якого кольору більше (менше)? На скільки?</p> <p>2. Вправа «Розділи предмети». На дошці малюнок, де прапорці розділені лінією по два (синього та червоного кольору).</p> <p>Запитання: Скільки всього прапорців? Скільки синіх (червоних)? Як розділили прапорці? Під малюнком викласти запис за допомогою кружечків (два синіх, два червоних).</p> <p>Наступний малюнок із зображенням будинків: три маленькі, один великий. Скільки всього будинків? Скільки маленьких (великих)? Як можна розділити</p>
------------------------------------	---

**Навчаль-
на діяль-
ність**

чотири будинки? Запропонувати зробити запис виконаної дії за допомогою кольорових кружечків.

3. Фізкультхвилинка.

4. Гра «Геометричні фігури. Квадрат, прямокутник». Запропонувати розглянути квадрат і прямокутник. Потім до кожної фігури прикласти круг та овал. Чим відрізняються? Далі порівняти трикутник з квадратом та прямокутником. Яка різниця?

Запропонувати полічити кути в кожній фігурі. Порівняти квадрат та прямокутник. Як ще можна назвати ці фігури? (*Чотирикутники.*) Але хіба вони схожі між собою? Як можна це перевірити? Чим відрізняється прямокутник від квадрата?

Запропонувати у навколишньому оточенні знайти предмети, схожі на квадрат і прямокутник.

5. Вправа «Перетвори фігуру». Робота з трафаретом (квадрат і прямокутник). Розглядання малюнків, створених на основі квадрата і прямокутника. Запропонувати обвести ці фігури та «оживити» їх, перетворивши на будь-який предмет.

6. Підсумок. Про які фігури говорили на занятті? Як іще можна назвати квадрат та прямокутник? Чому? Запропонувати намалювати прямокутники та квадрати по клітинках в зошитах.

Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (колективне ліплення з натури)

Тема: «Гриби у лісі»

Програмові завдання:

- ознайомити дітей з будовою грибів;
- вчити передавати в ліпленні форму, пропорції і колір натури;
- закріпити вміння дітей ліпити знайомі предмети, використовуючи раніше засвоєні прийоми: розкочування пластиліну прямими і кругоподібними рухами, сплющування долонями, ліплення пальцями для уточнення форми;
- розвивати спостережливість, уяву, естетичне сприйняття навколишньої дійсності, чуття форми і розміру;
- виховувати бажання домагатися кращого результату, акуратність, любов до живої природи.

Обладнання і матеріали: вірші А. Костецького «По гриби» та М. Стельмаха «Гриб діткам купив шапки»; муляжі грибів; ілюстрації із зображенням грибів у лісі; дидактична гра «По гриби», іграшка Гриб-Боровик; пластилін; дощечки для ліплення; серветки; стеки.

План

1. Ігровий момент — у гості завітав Гриб-Боровик. Пригадайте, з якої казки цей чудовий гість? Які ще казки або вірші про гриби ви знаєте?
2. Читання вірша А. Костецького «По гриби». Чи добре ви знаєте корисні та шкідливі гриби?
3. Дидактична гра «По гриби». Де ростуть такі гриби, як підберезник? Розглядання ілюстрацій, на яких зображений ліс.

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>4. Мотивація: зліпимо веселу сімейку Гриба-Боровика, яка живе у лісі, або інших грибів — їхніх сусідів.</p> <p>5. Обстеження будови і складових частин природи. Обговорювання, з яких частин складається гриб. Діти висловлюють припущення щодо способів ліплення.</p> <p>6. Показ послідовності ліплення. Перевірка вмінь дітей користуватися прийомами ліплення.</p> <p>7. Фізкультхвилинка.</p> <p>8. Самостійна робота дітей. Звернути увагу на ліплення усією рукою та пальцями.</p> <p>9. Підсумок. Аналіз робіт. Розглянути вироби разом з Грибом-Боровиком, знайти найбільш наближені до природи. Відзначити різноманітність рішення, передачу характерних особливостей. Гриби виставляються до макету лісу. Бесіда «Чому не можна збирати незнайомі гриби».</p>										
<p>Денна прогу- лянка</p>	<p>Спостереження за деревами, які ростуть на майданчику Мета: збагатити знання дітей про дерева найближчого оточення; розвивати увагу та логічне мислення; формувати бережливе та чуйне ставлення до живої природи, зокрема до дерев. Вихователь пропонує дітям поспостерігати за листям на деревах, пройтися майданчиком і пригадати назви дерев. Запитання: На яких деревах є листя зеленого кольору? А на яких — жовтого? Як ви вважаєте, чому осіннє листя таке гарне? Вихователь читає вірш І. Блажкевич «Кленове листя».</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Осінь, осінь... Лист жовтіє,</td> <td style="width: 50%;">У книжки їх закладають,</td> </tr> <tr> <td>З неба часом дощик сіє.</td> <td>Наче човники рікою</td> </tr> <tr> <td>Червонясте, золотисте</td> <td>Їх пускають за водою.</td> </tr> <tr> <td>Опадає з кленів листя.</td> <td>З них плетуть вінки барвисті —</td> </tr> <tr> <td>Діти ті листки збирають,</td> <td>Червонясті, золотисті.</td> </tr> </table> <p>Трудова діяльність: дітям пропонується створити гербарій, але спочатку підготувати матеріал (акуратно розкласти рослини між аркушами паперу та притиснути їх, почекати, доки вони висохнуть).</p> <p>Дидактична гра «Дари осені» Мета: вправляти у вживанні узагальнювальних слів: <i>урожай, городина, садівник, овочівник, рільник</i>; розвивати зв'язне мовлення, логічне мислення. Матеріали: овочі, фрукти, ягоди; три дитячі столики для влаштування виставки; предметні малюнки.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь з'ясовує, що дарує людям осінь; хто збирає врожай; як називають тих людей, які збирають врожай у саду, в полі, на городі. Діти об'єднуються у три групи: садівники, овочівники, рільники. Кожна група повинна знайти в різних місцях кімнати свій урожай, дари осені. Наприкінці гри діти перелічують овочі, фрукти, ягоди та називають, хто і де їх виростив.</p>	Осінь, осінь... Лист жовтіє,	У книжки їх закладають,	З неба часом дощик сіє.	Наче човники рікою	Червонясте, золотисте	Їх пускають за водою.	Опадає з кленів листя.	З них плетуть вінки барвисті —	Діти ті листки збирають,	Червонясті, золотисті.
Осінь, осінь... Лист жовтіє,	У книжки їх закладають,										
З неба часом дощик сіє.	Наче човники рікою										
Червонясте, золотисте	Їх пускають за водою.										
Опадає з кленів листя.	З них плетуть вінки барвисті —										
Діти ті листки збирають,	Червонясті, золотисті.										

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Фізичні вправи на свіжому повітрі: в індивідуальній формі закріпити вправи, вивчені на занятті. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «У лісочку на горбочку» Мета: вдосконалювати навички ходьби по колу; виховувати уважність і чесність.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчення» Загартувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Творча гра «Де помилився художник» Мета: продовжувати вчити дітей бути уважними, зосередженими; розвивати логічне мислення, уяву, пояснювальне мовлення.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>У дітей картинки із зображенням різних пір року, на яких навмисно зроблені помилки, які не відповідають певній порі року. Дітям необхідно з'ясувати, які неточності у малюнках, і пояснити свою думку.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): знайомство з картиною Т. Яблонської «У парку».</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Подорож до осіннього парку» Етап гри: бесіда «Взаємозалежність між явищами живої та неживої природи» Мета: розвивати уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами природи. Повторне читання вірша І. Блажкевич «Кленове листя». Запитання за змістом вірша: Про які явища природи розповідається у вірші? Що діти роблять з осіннього листя? Пояснення слова «гербарій».</p> <p>Дидактична гра «З якого дерева листочок?» Мета: закріпити назви дерев, що ростуть на ділянці, знання про колір, форму, розмір листочка цього дерева; розвивати уважність.</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Матеріали: листочки різних дерев.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти стають у коло, вихователь ходить поза спинами дітей і кожному до рук кладе листочок. За сигналом діти розглядають їх і біжать до того дерева, з якого листочок. Коли вихователь підходить, вони називають дерево та листочок з нього.</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «Квач»</p> <p>Мета: вдосконалювати навички швидкого бігу; розвивати спритність.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Робота з батьками: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--	---

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ЧЕТВЕР

Ранок

Ранкова гімнастика «Осінній дощик»

Спостереження за каштаном

Мета: розвивати спостережливість, логічне мислення, увагу; закріпити вміння дітей розрізняти каштани та їхні плоди; привчати бачити красу в природі рідного краю.

Загадування загадки.

Що за диво? На гіллі
Їжачки зросли малі:
В них гостренькі колючки
Та зелені кожущки. (*Плоди каштана.*)

Запитання: З якого дерева ці плоди? (без кожущків) Якого вони кольору? Які вони на дотик? На що схожі каштани? Що виросте з цих каштанів?

Рухлива гра «Підбіжи до дерева, яке я назву»

Мета: вдосконалювати ходьбу та біг; виховувати уважність; розвивати вміння орієнтуватися у просторі.

Дидактична гра «Пори року»

Мета: закріпити знання про те, що відбувається в різні пори року; розвивати логічне мислення, допитливість.

Матеріал: предметні та сюжетні картинки рослин, тварин, птахів; картинки з чотирма порами року.

Хід гри

Дітям необхідно до картин чотирьох пір року дібрати відповідні сюжетні картинки і пояснити, що на них зображено і в яку пору року це можна побачити.

Індивідуальна робота: _____

Трудова діяльність: _____

<p>Навчаль-на діяль-ність</p>	<p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (музична за планом музичного керівника)</p> <p>Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування</p> <p>Молодша підгрупа — зв'язне мовлення</p> <p>Тема: «Здрастуй, місяць листопад!»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — розширити знання дітей про поведінку звірів, птахів у період підготовки до зими; — продовжувати вчити чітко відповідати на запитання; — розвивати логічне мислення, вміння складати монолог; — продовжувати вчити культури спілкування та граматичної компетентності. <p>Обладнання і матеріали: ілюстрації із зображенням птахів, тварин.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вихователь читає вірш.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Більше й більше листя з кленів</td> <td style="width: 50%;">Йдемо по місту золотому,</td> </tr> <tr> <td>Облітає з кожним днем!</td> <td>Мов по килиму м'якому,</td> </tr> <tr> <td>По траві, іще зеленій,</td> <td>Що не весь поспався в сад.</td> </tr> <tr> <td>Між дерев в саду ідемо.</td> <td>Здрастуй, місяць листопад!</td> </tr> </table> <p>Восени не тільки листочки летять з дерев. Птахи зібралися в далекий політ, щоб залишити рідну сторону і перезимувати в теплих країнах.</p> <p>2. Читання оповідання Г. Скребицького «Як птахи готуються летіти у вирій».</p> <p>Бесіда за змістом оповідання: На що схожа зграя шпаків? Як шпаки готуються до відльоту в теплі краї? Яку їжу знаходять собі граки восени? На що схожі ластівки, які сидять на телеграфних дротах? Як летять журавлі в небі?</p> <p>3. Дидактична гра «Чиє гніздо?». Вихователь розповідає малечкам про те, що кожна з пташок має своє житло. Потім пропонує назвати птахів і від кожної назви утворити назву гнізда.</p> <p><i>Наприклад:</i> у горобчика житло... (<i>горобине</i>), у ластівки гніздечко... (<i>ластів'яче</i>).</p> <p>4. Дидактична гра «Хто де живе?». Вихователь читає вірш.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Пташка мешкає в гнізді —</td> <td style="width: 50%;">Руда лисичка —</td> </tr> <tr> <td>Знають діти про це всі.</td> <td>Хитра сестричка?</td> </tr> <tr> <td>А де живе зайчик —</td> <td>Бурий ведмедик клишоногий?</td> </tr> <tr> <td>Зайчик-побігайчик?</td> <td>Та вовк, якого годують ноги?</td> </tr> </table> <p>Потім вихователь повідомляє дітям, що з наближенням зими тварини теж готуються до зимівлі, та пропонує назвати житло звірів.</p> <p><i>Наприклад:</i> ведмідь — ... (<i>барліг</i>), лисичка — ... (<i>нора</i>), білочка — ... (<i>дупло</i>).</p> <p>5. Фізкультхвилинка.</p> <p>6. Робота з картками. Вихователь пропонує дітям провести тварин до їхніх домівок і назвати, хто де живе.</p> <p>7. Складання історій. Вихователь пропонує дітям скласти історію-розповідь від імені тварини.</p> <p><i>Наприклад:</i> Я заець-біляк, живу в лісі, нірку не роблю, сплю під кущиком. Узимку мені важко, їсти нема чого, вовки полюють, та я від них маскуюсь у білому хутрі.</p>	Більше й більше листя з кленів	Йдемо по місту золотому,	Облітає з кожним днем!	Мов по килиму м'якому,	По траві, іще зеленій,	Що не весь поспався в сад.	Між дерев в саду ідемо.	Здрастуй, місяць листопад!	Пташка мешкає в гнізді —	Руда лисичка —	Знають діти про це всі.	Хитра сестричка?	А де живе зайчик —	Бурий ведмедик клишоногий?	Зайчик-побігайчик?	Та вовк, якого годують ноги?
Більше й більше листя з кленів	Йдемо по місту золотому,																
Облітає з кожним днем!	Мов по килиму м'якому,																
По траві, іще зеленій,	Що не весь поспався в сад.																
Між дерев в саду ідемо.	Здрастуй, місяць листопад!																
Пташка мешкає в гнізді —	Руда лисичка —																
Знають діти про це всі.	Хитра сестричка?																
А де живе зайчик —	Бурий ведмедик клишоногий?																
Зайчик-побігайчик?	Та вовк, якого годують ноги?																

**Навчаль-
на діяль-
ність**

8. Дидактична гра «Продовж думку». Вихователь розпочинає речення, діти придумують його закінчення.

Наприклад: Птахи восени відлітають у вирій, тому що... Дерева восени скидають листя, тому що... Ведмідь спить узимку в барлогу, тому що...

Старша підгрупа — навчання елементів грамоти

Тема: «Звуковий аналіз слів»

Програмові завдання:

- вправляти в умінні складати речення за схемами;
- вчити знаходити довгі та короткі слова;
- закріпити знання про те, що в словах різна кількість звуків;
- ознайомити зі схемою для звукового аналізу та нейтральними фішками;
- тренувати в умінні визначати перший та останній звук у словах;
- розвивати фонематичний слух;
- виховувати інтерес до занять.

Обладнання і матеріали: картки-схеми речень, картки з предметними картинками, звукова лінійка, фішки, смужки — будиночки для звуків.

План

1. Ігровий момент — запрошення у подорож казковими стежками. Щоб потрапити у казку, необхідно скласти речення за схемами. (Робота в парах.)

2. Казка «Три ведмеді» (декорація до казки). Як Марійка гукала своїх подружок у лісі, коли заблукала?

Звуковий аналіз слова *сом*, позначаючи кожен звук фішкою — це будиночки для звуків.

3. Вправа «Знайдіть слово» (закріпити знання про те, що в словах різна кількість звуків; вчити знаходити довгі і короткі слова).

Запропонувати пригадати і промовити слова, які вживаються в казці, та продемонструвати кількість звуків в цих словах за допомогою звукової лінійки. Чи однакова кількість звуків у словах? (*Дати поняття про короткі та довгі слова.*)

4. Фізкультхвилинка.

5. Вправа «Де чий будиночок?». (Добирання слів із заданим звуком.)

На дошці чотири будиночки зі звуками: [с], [к], [л], [р], а у дітей предметні картки із зображенням різних казкових героїв. Дітям необхідно розселити цих героїв у будиночки, назва яких починається з певних звуків.

6. Вправа «Ланцюжок слів» (вправляти в умінні виділяти останній звук у слові). Щоб повернутися з казки, необхідно скласти ланцюжок із слів, який починається із слова *ліс* (*наприклад:* ліс — снігур — рука — апельсин ... і т. д.).

7. Підсумок. Що цікавого узнали на занятті? Які вправи ви виконували?

Старша підгрупа

Заняття: Логіко-математичний розвиток (на основі конструювання)

Тема: «Килимок з осіннього листя» (засушені справжні листочки)

Програмові завдання:

- вчити дітей способа створення композиції нанесенням малюнка за допомогою листочка в техніці монотипії;
- формувати вміння створювати композицію, послідовно розміщуючи відбитки листочків різного розміру й форми;

<p>Навчаль-на діяль-ність</p>	<p>— розвивати чуття ритму, дрібну моторику пальців рук; — виховувати самостійність, акуратність у роботі.</p> <p>Обладнання і матеріали: осінні листя, різноманітне за кольором і розміром, різнокольоровий картон квадратної та прямокутної форми, ємкості для фарб, фарби гуаш, поролон, серветки.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — запропонувати помилуватися осіннім вбранням дерев у вікно. Яке вбрання у дерев? Який зараз період осені? Який зараз місяць?</p> <p>2. Читання уривка з вірша О. Коваленко «Жовтень».</p> <p style="text-align: center;">Жовтень пензлика дістав — Листя все пофарбував. Жовтий-жовтий клен стоїть, Явір, як в огні горить...</p> <p>3. Мотивація: давайте відобразимо красу осіннього листя у своїх роботах, створимо чарівний килимок.</p> <p>4. Розглянути різнокольорове листя різної форми та розміру. Якого кольору листя? Які чудові фарби дає нам природа?</p> <p>5. Пояснення, як за допомогою листочків можна зробити гарні візерунки: на осінній листок нанести фарбу губкою, а потім перевернути і міцно притиснути його до аркуша. Можна використовувати дві-три різні фарби.</p> <p>6. Самостійна робота дітей. Стежити за технікою виконання. Індивідуальна допомога порадами у доборі кольорів та розміщенні візерунка.</p> <p>7. Підсумок, аналіз. Організувати виставку осінніх килимків.</p>
<p>Денна прогу-лянка</p>	<p>Спостереження за травою</p> <p>Мета: розвивати спостережливість, вміння помічати сезонні зміни в природі; виховувати бережливе ставлення до живої природи.</p> <p>Діти разом з вихователем розглядають траву.</p> <p>Запитання: Якого кольору трава? Чому трава пожовтіла? Якого кольору вона була влітку? Чи вся трава на майданчику посохла?</p> <p>Вихователь пропонує знайти зелену траву, потім читає вірш К. Перелісної «Осінь».</p> <p style="text-align: center;">Ніби притомилось сонечко привітне: У траві пожовклій молочай не квітне. Облетіло літо листячком із клена, Лиш ялинка в лісі сонячно-зелена.</p> <p>А які дерева не змінили колір свого вбрання?</p> <p>Дидактична гра «Збери рослину»</p> <p>Мета: закріпити складові частини рослин; вправляти в роботі парами; розвинути кмітливість, зосередженість.</p> <p>Матеріали: у конвертах розрізні картинки різних рослин.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Пара дітей отримує конверт. Вони повинні скласти з частин ціле, назвати рослину та її складові частини.</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Фізичні вправи на свіжому повітрі</p> <p>Молодша підгрупа Ходьба по гімнастичній лаві. Проходячи перший раз, руки тримати в сторони, другий і третій — руки на поясі. Стрибки в глибину. Стежити за правильною поставою та стійким приземленням на напівзігнуті ноги.</p> <p>Старша підгрупа Ходьба по канату, покладеному на підлогу у вигляді кола. Перші і другі рази пройти звичайним кроком, третій і четвертий — приставним кроком (лівим і правим боком), тримаючи руки на поясі. Підлізання під шнуром, натягнутим між двома стояками на висоті 40 см. Потім випрямитися і підстрибнути, зробивши змахи руками вперед–вгору.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «У ведмедя у бору» Мета: вдосконалювати навички бігу; розвивати спритність. Трудова діяльність: запропонувати зібрати букети з осіннього листя.</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня» Загартувальні заходи: _____ _____ _____</p> <p>Творча гра «Складання загадок про осінні дерева» Мета: поглибити знання дітей про дерева, їхню різноманітність; вправляти в умінні описувати дерева, особливості їхнього зовнішнього вигляду; розвивати логічне та творче мислення, пам'ять, увагу.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти пригадують, які дерева ростуть в них на майданчику та в парку поблизу дитячого садка (можна використати малюнки з їхнім зображенням). Потім діти по черзі описують їх, не називаючи, бажано використовувати римовані та образні вирази.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): гра «Домалюй осінній пейзаж».</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Подорож до осіннього парку» Етап гри: ігрова ситуація «Правила поведінки в природі» Мета: закріпити знання про правила поведінки в парку і лісі; формувати вміння розвивати сюжет гри.</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Організація виставки дитячих робіт на тему «Чарівниця осінь» Діти разом з вихователем розміщують свої роботи на підготовлене місце для виставки.</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Не замочи ніг» Мета: вдосконалювати навички стрибка в довжину з місця; виховувати уважність; розвивати спритність.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____ _____</p>
----------------------------------	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

П'ЯТНИЦЯ

Ранок

Ранкова гімнастика «Осіній дощик»

Розглядання жолудів

Мета: розвивати спостережливість, увагу, логічне мислення; закріпити вміння дітей розрізняти каштани та їхні плоди; привчати бачити красу в природі рідного краю.

Читання віршованих рядків.

В золотенькій сорочині,
В тюбетеечці-шапчині,
Виріс він у кроні тата,
Щоб, як тато, дужим стати.

Цей малесенький синок
Впав із гілок на горбок.
Теплий дощик пробіжить —
Тут дубочок зашумить.

Запитання: Чи здогадалися ви, як звуть цього синка? Якого кольору сам жолудь? Якого кольору шапочка? З якого дерева цей малюк?

Запропонувати посадити жолудь у горщик і продовжити спостереження.

Рухлива гра «Знайди свій будиночок»

Мета: вдосконалювати вміння швидко орієнтуватися у просторі, вміння ходити та бігати врозтіч; виховувати уважність.

Дидактична гра «Їстівні—отруйні»

Мета: закріпити назви та зовнішній вигляд їстівних та отруйних грибів; розвивати увагу, пам'ять; виховувати обачність та дбайливе ставлення до свого здоров'я.

Матеріали: предметні картинки «Гриби», два кошики.

Хід гри

Дітям необхідно розглянути картинки грибів та розкласти у два кошики: в один — їстівні, а в другий — отруйні.

Індивідуальна робота: _____

Трудова діяльність: _____

Навчальна діяльність

Заняття: Ознайомлення із соціумом

Тема: «Чарівне повітря»

Програмові завдання:

— продовжувати знайомити дітей з поняттям «повітря», його властивостями, цінністю в житті людини;

— дати уявлення про те, яку роль відіграють рослини в нашому житті, як вони впливають на чистоту повітря;

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>— розвивати мислення, вміння робити висновки в процесі експериментування; — виховувати негативне ставлення до факторів, що забруднюють повітря.</p> <p>Обладнання і матеріали: повітряні кульки, пакетики, склянки з водою, віяло, трубочки.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — бесіда про природу.</p> <p>Запитання: Яка буває природа? Що належить до живої природи? А до неживої?</p> <p>2. Розповідь-бесіда про повітря.</p> <p>Що ви знаєте про повітря? Де воно існує? Яке може бути повітря? Якщо повітря брудне, що може статися з природою, людьми? Що може забруднювати повітря? (Розглядання малюнків.) Що слід робити, щоб повітря було чистішим? Як ви вважаєте, чому на природі, в лісі легше дихається?</p> <p>3. Фізкультхвилинка.</p> <p>4. Дослідницька діяльність.</p> <p><i>Дослід 1. Повітря має різну температуру</i> Запропонувати піднести долоньку до ротика й носика і подихати. Що відчуваєте? А якщо вийти на вулицю, яке буде повітря? А яке повітря влітку?</p> <p><i>Дослід 2. Рух повітря</i> Запропонувати помахати віялом перед обличчям. Що ви відчули? Вітер — це і є рух повітря.</p> <p><i>Дослід 3. Як зловити повітря</i> Запропонувати спробувати зловити повітря пакетиком та закрутити його. Що сталося з пакетиком? Що в ньому перебуває? Яке воно? Ви його бачите? Повітря не можна побачити, але його можна відчути.</p> <p><i>Дослід 4. Повітря легше від води</i> Запропонувати вставити трубочку у склянку з водою і подути в неї. Що ви бачите? Що виходить з води з бульбашками?</p> <p><i>Дослід 5. Повітря не має запаху</i> На столах два стаканчики зі шматочками часнику та апельсину. Запропонувати понюхати по черзі кожен стаканчик. Що ви відчуваєте? Чим пахне? Чи має повітря свій запах?</p> <p>5. Підсумок. Закріпити знання дітей про властивості повітря.</p> <p>Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література)</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Тема: «Вивчення вірша Г. Бойка «Листопад»»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — формувати у дітей систему знань про осінні явища природи; — вчити запам'ятовувати та виразно читати вірші, емоційно передавати авторські вирази; — вправляти у правильному вживанні граматичних форм родового відмінка множини; — розвивати інтонаційну виразність мовлення; — виховувати увагу. <p>Обладнання і матеріали: ілюстрації із зображенням періоду листопада.</p>
------------------------------------	--

**Навчаль-
на діяль-
ність**

План

1. Ігровий момент — до дітей у гості залетіли аркуші з ілюстраціями. Чим вони схожі? Чому цей період осені називають листопадом? У якому місяці осені це буває? Чому саме так називають цей місяць?
2. Читання вірша.

Сонце мало вже гріє,
Холодок повіва.
Засихає, жовтіє
На узліссі трава.
Небо хмуриться часто,
Потемніла ріка...

Щоб дощами упасти,
Плине хмара важка.
Осипаються клени,
Листя з дуба летить...
Лиш ялинка зелена
Гордовито стоїть.

Бесіда за текстом: Як поводить ся сонце? Що сталося з травою (небом)? Яка хмара? Що сталося з деревами? Який період осені описує автор?

3. Повторне читання. Заучування вірша прийомом «питання–відповідь».
4. Читання вірша дітьми (2–3 дітей).
5. Дидактична вправа на вживання родового відмінка множини — назви дерев. Для зацікавлення можна використати кленовий листочок, який по черзі передають один одному

Старша підгрупа

Тема: «Вивчення вірша К. Перелісної “Золота осінь”»

Програмові завдання:

- продовжувати знайомити дітей з літературними творами, з характерними особливостями віршованих творів;
- закріпити знання про осінні явища природи;
- збагачувати словник словами-порівняннями;
- вправляти дітей у складанні римованих слів;
- розвивати інтонаційну виразність мовлення;
- виховувати інтерес до літературних творів.

Обладнання і матеріали: книга, на обкладинці якої зображений осінній пейзаж.

План

1. Ігровий момент — листоноша приносить бандероль, у якій міститься книга про осінь. Як ви здогадалися, що ця книга про осінь?
2. Розглядання книги, читання вірша К. Перелісної «Золота осінь».

В парках і садочках
На доріжки й трави
Падають листочки
Буро-золотаві.
Де не глянь, навколо
Килим кольористий,

Віти напівголі
Й небо сине, чисте.
Метушні немає,
Тиша й прохолода —
Осінь золотая
Тихо, ніжно ходить.

Запитання: Чим відрізняється вірш від оповідання? Хто пише вірші? Яких поетів ви знаєте? Про що розповідають поети у своїх віршах?

3. Повторне читання вірша. Бесіда за текстом: «Як ви вважаєте, який настрій був у поета, коли він писав цей вірш? Чому? Яку картину ви уявляли, слухаючи вірш? Вам весело чи сумно? Чому?». Заучування вірша.

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>4. Мовленнєва гра «Поети» (добір римованих слів на тему «Осінь»).</p> <p>5. Повторне читання вірша. Читання вірша 2–3 дітьми.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (художня праця)</p> <p>Тема: «Осінній килим» (флоромозаїка)</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — продовжувати вчити створювати композиції в техніці «флоромозаїка», використовуючи природний матеріал: насіння, сухі квіти, травинки; — вправляти в умінні складати візерунки з окремих частин, розміщуючи їх на аркуші паперу; — закріпити вміння самостійно добирати природний матеріал згідно зі своїм замислом; — розвивати художній смак та творчі здібності; — виховувати самостійність, ініціативність, акуратність у роботі. <p>Обладнання і матеріали: букет осінніх квітів, зображення декоративних килимків та смужок, прикрашених різними візерунками, засушені квіти, різноманітне насіння, травинки, клейонки, серветки, клей, пензлики, ножиці.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — милування осінніми квітами; відмітити їхню красу, свіжість, будову. 2. Відгадування загадок про осінні квіти. 3. Мотивація: скоро відцвітуть ці квіти, та на згадку про них ми створимо чудові килимки, прикрашені осінніми квітами з різного природного матеріалу. 4. Запропонувати пригадати, як можна розмістити елементи візерунків на квадратній формі, самостійно дібрати матеріал для виготовлення своєї роботи. <p>Нагадати правила роботи з природним матеріалом та розміщення композиції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Самостійна робота дітей. Індивідуальна допомога показом варіантів створення композиції. 6. Підсумок. Під час аналізу звернути увагу на акуратність і творчий підхід до своєї роботи. Запропонувати виділити кращі роботи, пояснити свій вибір. Організувати виставку осінніх килимків.
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Піший перехід до осіннього парку</p> <p>Мета: поглибити вміння дітей визначати прикмети осені; закріпити знання про сезонні зміни у природі; розвивати логічне мислення, пам'ять; виховувати любов та дбайливе ставлення до природи.</p> <p>Діти разом з вихователем прогулюються доріжками парку і звертають увагу на зміни, які відбулися. Педагог підводить до розуміння явища листопаду.</p> <p>Запитання: Що означає слово «листопад»? Чому це відбувається? З яких дерев вже почало опадати листя? А які ще стоять зеленими?</p> <p>Дидактична гра «У різні пори року»</p> <p>Мета: закріпити знання про те, що відбувається в лісі в різні пори року; розвивати бажання знати більше.</p> <p>Матеріали: предметні картинки та сюжетні картинки рослин, тварин, птахів; картинки з чотирма порами року.</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Перед дітьми виставлені картинки чотирьох пір року. На столі перевернуті предметні картинки. Кожна дитина по черзі перевертає одну картинку і розповідає, що на ній зображено, коли це можна побачити в лісі та в яку пору року. <i>Наприклад:</i> Гриби ростуть у лісі восени. Білим зайчик буває тільки взимку.</p> <p>Дидактична рухлива гра «Підбіжи до дерева, яке я назву» Мета: закріпити вміння дітей називати і знаходити дерева на майданчику; розвивати зорову пам'ять, уважність; виховувати любов до природи. Матеріали: дерева майданчика.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь починає розповідати про дерево. Спочатку він зазначає: який у нього стовбур, як розташовані гілочки, яке за кольором та формою листя. Опис наводиться в уповільненому темпі для того, щоб діти змогли розглянути всі дерева. Завершивши описувати, вихователь запитує дітей: «Про яку рослину я вам розповідала?». Діти повинні назвати дерево та підбігти до нього.</p> <p>Рухлива гра «У лісочку на горбочку» Мета: вдосконалювати навички ходьби по колу; виховувати уважність і чесність.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати зібрати букети з осіннього листя.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня» Загартовувальні заходи: _____ _____ _____</p> <p>Творча гра «Моделювання портрета Золотої Осені» Мета: закріпити знання дітей про осінні явища природи, про періоди осені; вправляти в умінні складати творчі розповіді за уявою та спираючись на власні знання і спостереження.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує уявити себе художниками та намалювати портрет Золотої Осені.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): плетіння гірлянди з осіннього листя.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Подорож до осіннього парку» Етап гри: ігрова ситуація «Похід до осіннього парку»</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Мета: пригадати піший перехід до парку, уявити природу в парку; закріпити знання про сезонні зміни в природі; розвивати логічне мислення, пам'ять, увагу; виховувати любов та дбайливе ставлення до природи.</p> <p>Бесіда «Осінь — золота пора» Мета: закріпити знання дітей про характерні зміни в рослинному світі, які сталися восени; сприяти формуванню бажання милуватися красою природи рідного краю; виховувати любов до природи, бажання берегти її. Запитання: Які ознаки осені ви знаєте? Які осінні місяця ви знаєте? Які періоди є в осені? Що відбувається з деревами? Як падають листочки з дерев? На що схожий їхній політ? Що можуть нам розповісти листочки? Чому вербу називають плакучою, а березу — кучерявою? Про яке дерево кажуть, що воно велетень, богатир? Які чудові фарби дає нам осіння природа?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Зберемо листочки» Мета: виховувати бажання допомагати одне одному; розвивати спритність, уважність, окомір.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____</p>
----------------------------------	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ПОНЕДІЛОК

Ранок

Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»

Спостереження за осінніми змінами в природі

Мета: поглибити знання дітей про осінні зміни в природі; розвивати спостережливість, увагу, логічне мислення.

Запитання: Які зміни відбулися в природі? Як все змінилося навкруги у порівнянні з попереднім місяцем? Як стало надворі? Чому не видно сонця?

Чому на деревах мало листя?

Люди, дивлячись, як падають із дерев листочки, назвали цей місяць *листопадам*. Які осінні місяці ви знаєте?

Дидактична гра «Для кого дерева в лісі»

Мета: закріпити знання дітей про те, як різні лісові мешканці використовують ліс; виховувати шанобливе ставлення до рослинного світу.

Хід гри

Діти об'єднуються у 2–3 групи. Групи отримують однакові набори картинок із зображенням лісових мешканців.

Вихователь пропонує розповісти, як використовують ці мешканці лісу дерева, кущі, рослини.

Наприклад: Ведмідь живиться плодами та ягодами, влаштовує під деревом барліг.

Рухлива гра «Дострибни до дерева»

Мета: виховувати витримку, уважність; розвивати спостережливість, спритність.

Дидактична гра «Не я»

Мета: визначити рівень знань про поведінку в природі; виховувати повагу та бережливе ставлення до природи.

Хід гри

Вихователь пропонує вирушити в подорож до лісу та пригадати, як слід поводитися у природі. Перша дитина бере екологічний знак, пояснює його значення та своє ставлення до цього. Разом з вихователем діти розглядають рослини у лісі.

Індивідуальна робота: _____

Трудова діяльність: _____

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Здоров'я та фізичний розвиток Тема: «Лісові пригоди» Програмові завдання: — повторити комплекс загальнорозвивальних вправ; — з дітьми молодшої підгрупи вдосконалювати вміння пролізати боком під шнуром, стрибати в довжину з місця з просуванням вперед; — з дітьми старшої підгрупи вдосконалювати вміння метати торбинки з-за спини на дальність та ходити по колоді; — розвивати спритність, організованість, самостійність і швидкість під час гри; — виховувати бережливе ставлення до природи, бажання дбати про своє здоров'я. Обладнання і матеріали: торбинки з піском, колода, два стояки, шнур (завдовжки 8–10 м). План I. Вступна частина Ходьба зі зміною темпу на носках і п'ятах; біг у середньому темпі. Перешихування в колону по троє. Комплекс загальнорозвивальних вправ. II. Основна частина Молодша підгрупа Пролізання лівим і правим боком під шнуром, натягнутим між двома стояками заввишки 50 см. Після пролізання діти виконують 5–6 стрибків у довжину з місця, просуваючись уперед. Старша підгрупа Метання торбинки з піском із-за спини через плече на дальність. Ходьба по колоді приставним кроком лівим і правим боком, на кінці колоди стрибок у глибину. Гра «У ведмедя в бору». III. Заключна частина Ходьба у повільному темпі, підняти руки в сторони та опустити їх униз.</p> <p>Заняття: Ознайомлення із соціумом Тема: «Поверхи лісу» Програмові завдання: — дати уявлення про ліс як багатоярусний, багатопверховий будинок, де всі рослини і тварини займають певну екологічну нішу і перебувають у тісних взаємозв'язках (зникнення якої-небудь ланки призводить до загибелі інших ланок); — вчити дітей використовувати свої знання про природу, встановлення взаємозв'язків між рослинами і тваринами лісу; — формувати вміння дітей усвідомлено застосовувати знання про правила поведінки у лісі; — виховувати любов до природи, бажання берегти ліс. Обладнання і матеріали: картина — модель багатопверхового лісу; аудіозапис голосів птахів; лист від Лісовика; схематичні малюнки правил поведінки</p>
------------------------------------	---

**Навчаль-
на діяль-
ність**

в лісі; деталі будинку; площинні фігури лісових мешканців: ведмідь, вовк, лисиця, заець, білка, сова, дятел, жаба, метелик, мураха.

План

1. Ігровий момент — лист від Лісовичка, який запрошує в гості до лісу. На чому можна вирушити в ліс? Вихователь запрошує дітей до імпровізованого лісу.

2. Гра «Правила поведінки у лісі». Як багато красивих, чарівних квітів. Але вони не прості, на зворотному боці зображено правила поведінки в лісі.

Діти беруть по одній квітці і перелічують правила:

Бережіть мурашники! Не розоряйте їх!

Не підходьте близько до гнізд птахів! Не розоряйте пташині гнізда!

Не збивайте гриби, навіть неїстівні! Пам'ятайте, що гриби потрібні природі!

Не рвіть квіти! Не ламайте гілки!

Не ловіть метеликів та інших комах!

Не розпалюйте багаття!

Не ловіть і не несіть додому диких тварин!

А що може статися, якщо люди не будуть виконувати правила поведінки в лісі? (*Зникнуть квіти, загинуть мурахи, засохнуть дерева, відлетять птахи і т.д.*)

3. Дидактична гра «Хто живе у лісі?». Діти по черзі називають лісових жителів і викладають з квіточок чарівну стежку.

Вихователь пропонує подивитися, куди привела квітова стежка.

4. Розглядання зображення лісових рослин. Як ви думаєте, що на ній зображено? А ще ліс називають «багатоповерховим будинком».

Найбільше дерево у лісі — сосна. По чому ви дізналися, що це сосна?

(*По стовбуру.*) Які ще високі дерева ростуть у лісі? (*Ялини.*) Є в лісі і невисокі дерева. Які дерева ви знаєте? (*Липа, клен, горобина, черемха.*)

Між деревами ростуть чагарники. Які лісові кущі ви знаєте? (*Шипшина, малина, смородина.*)

А в лісі ростуть ягоди? Які лісові ягоди ви знаєте? (*Чорниця, суниця, брусниця.*)

Що росте під чагарниками? (*Мох, трава, гриби.*)

Узагальнення. Ось і вийшов багатоповерховий ліс: високі дерева, невисокі дерева і чагарники, низькорослі чагарники, трава, мох.

5. Гра «Розсели мешканців у будинку». Вихователь показує коробку, в якій зібрані деталі будинку та площинні фігурки тварин. Лісовичок попросив, щоб побудували багатоповерховий будинок, а потім розселили всіх лісових мешканців по своїх поверхах.

У лісі живе багато різних диких тварин. Який лісовий мешканець найсильніший? (*Ведмідь.*) Який найхижіший? (*Вовк.*) Який найхитріший? (*Лисиця.*)

Яка дика тварина найшвидкіша? (*Заець.*)

Як ви думаєте, який поверх в лісі займають ці тварини? Чому? (*Перший, адже не можуть лазити по деревах, знаходять корм і житло на землі.*)

Які тварини, птахи займають другий поверх лісу? (*Рись, сова, дятел.*) Ці тварини роблять собі житло в дуплах старих дерев; рись, сова — зверху виглядають здобич.

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>А білка живе на третьому поверсі лісу, тому що вона легка, може пересуватися по тонких гілках. Хто ще живе на верхніх поверхах? (<i>Птахи, метелики, комарі.</i>) У нас вийшов ліс — великий багатоповерховий будинок, багато різних тварин живе в ньому. 6. Вправа «Що трапиться, якщо...». В лісі все одне одному потрібне. Як ви вважаєте, навіщо потрібен комар? (<i>Він потрібен жабам, птахам.</i>) А що буде, якщо зникнуть всі комарі? Жабам і птахам буде нічого їсти. Вони підуть в інший ліс — розведеться багато гусіні, вона з'їсть все листя на деревах, і дерева загинуть. А що дає ліс людині? (<i>Свіже повітря, ягоди, гриби, горіхи, лікарські трави.</i>) 7. Підсумок. Де ми сьогодні побували? Пригадайте правила поведінки в лісі. <i>Узагальнення.</i> Ліс — наше багатство, його треба берегти, і, звичайно ж, дотримуватись правил поведінки в лісі.</p> <p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (малювання)</p> <p>Молодша підгрупа Тема: «Малесенька ялинка» Програмові завдання: — формувати вміння дітей передавати в малюнку сюжет, виділяючи головне; — вчити малювати ялинку з продовженими донизу гілками; — закріпити вміння малювати фарбами; — розвивати образне сприйняття; — виховувати охайність, акуратність у роботі.</p> <p>Обладнання і матеріали: тонований аркуш паперу з намальованими деревами, акварельні фарби.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вихователь пропонує дітям відгадати загадку.</p> <p style="text-align: center;">Чи то літо, чи зима — В неї листячка нема, Та вона не потурає: В шубі з гілочок гуляє. (<i>Ялинка.</i>)</p> <p>2. Мотивація: намалюємо маленьку ялинку серед великих дерев. 3. Розглядання зображення ялинки. Вихователь пропонує дітям руками в повітрі показати напрямок стовбура та гілок ялинки. 4. Показ прийомів малювання ялинки. Вихователь уточнює колір молоді ялинки. 5. Самостійна робота дітей. Індивідуальна допомога підказками, порадами. 6. Підсумок: аналіз робіт. Обігрування робіт, можна пригадати вірш про ялинку.</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Осінній пейзаж» (за віршем Я. Щоголіва «Осінь») Програмові завдання: — вчити створювати ілюстрації до художніх творів, сприяти формуванню пам'яті;</p>
--	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>— закріпити знання правил та прийомів виконання композиції (вибір формату, положення аркуша, виділення головного об'єкта), елементів зображувальної грамати (малюнок, лінія, форма, композиція);</p> <p>— сприяти формуванню відтворювальної уяви, створення образу на основі його художнього опису автором;</p> <p>— виховувати емоційне задоволення від прослуховування художніх творів, любов до природи.</p> <p>Обладнання і матеріали: уривок вірша Я. Щоголіва «Осінь», аркуші білого і тонованого паперу, олівці прості та кольорові, фломастери, фарби гуаш, акварель, воскова крейда, пензлики, серветки.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — розглядання ілюстрацій та картин із зображенням осіннього пейзажу. Пригадати уривок з вірша Я. Щоголіва «Осінь».</p> <p>Запитання: Який настрій викликає у вас цей вірш? Про яку пору року йдеться в ньому? Що ви уявляєте, слухаючи цей твір?</p> <p>2. Мотивація: сьогодні ми з вами станемо художниками-ілюстраторами та створимо свої власні ілюстрації до цього вірша.</p> <p>3. Розглядаючи ще раз ілюстрації, звертається увага на те, як художники виділяють у своїх роботах головні об'єкти, як урівноважують композицію. Вибір власної теми та створення роботи відповідно до свого бачення та задуму. Добір необхідного матеріалу.</p> <p>4. Самостійна робота дітей. Нагадування про поетапність роботи фарбами: спочатку колірним шаром треба покрити дальній план — небо, потім — ближчі об'єкти і в кінці — передній план.</p> <p>5. Підсумок. Аналіз робіт. Яка робота тобі сподобалась найбільше? Чому? Який характер має твоя робота? Як ти передав це за допомогою фарб?</p> <p>Запропонувати створити виставку картин-ілюстрацій.</p>
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Розповідь про заказники України. Чому вони виникають?</p> <p>Мета: поглибити знання дітей про життя тварин в природних умовах; розширити знання дітей про умови життя та живлення диких тварин; виховувати доброзичливе ставлення до тварин.</p> <p>Діти разом з вихователем розглядають диких тварин, занесених до «Червоної книги», та умови їхнього існування. Педагог пояснює, що для гарного самопочуття тварин слід створити необхідні умови для їхнього існування, а це можна зробити у спеціальних заказниках.</p> <p>Дидактична гра «Професія лісника»</p> <p>Мета: вправляти у порівнянні предметів за висотою, в прямій та зворотній лічбі в межах 10; розвивати уважність, зосередженість.</p> <p>Матеріали: іграшки; дикі тварини, які різняться висотою; предметні картинки «Дерева».</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує допомогти лісникові в його роботі.</p> <p>— Висаджування дерев (розкладання за висотою та лічба).</p> <p>— Перелік тварин (вимірювання за висотою, пряма та зворотна лічба).</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Фізичні вправи на свіжому повітрі: в індивідуальній формі закріпити вправи, вивчені на занятті. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «У лісочку на горбочку» Мета: вдосконалювати навички ходьби по колу; виховувати уважність і чесність.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати зібрати листя для гербарію.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчення»</p> <p>Загартовувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): знайомство з картиною Й. Бокшая «Осінь. Радванський ліс».</p> <p>Творча гра «Склади картинку осіннього лісу» Мета: уточнити елементарне уявлення про пейзаж як жанр образотворчого мистецтва; розвивати вміння помічати красу природи і передавати отримані враження в образотворчій зображувальній роботі.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Перед виконанням роботи діти пригадують, що таке пейзаж, і розглядають кілька репродукцій пейзажних картин із зображенням лісу. Самостійна робота дітей: вихователь нагадує техніку виконання аплікації та показує способи виконання окремих деталей. Після закінчення влаштувати виставку.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Юні лісники» Етап гри: спостереження за рослинами Мета: систематизувати знання про рослини, які ростуть у лісі, виховувати любов до природи, бажання її оберігати.</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Читання вірша Т. Коломієць «Я ходив сьогодні в ліс».</p> <p>Я ходив сьогодні в ліс, Я грибів для вас приніс Повний кошик із верхом, Ще й накритий лопушком. Є у ньому сиріжки, І опеньок-тонконіжка, І лисичка невеличка,</p> <p>І товстий боровичок, І засмаглий маслючок. А оце ось хто такий? Мухомор, та ще й старий! Ти чого заліз сюди? Геть із кошика іди!</p> <p>Запитання за змістом вірша: Куди ходив хлопчик? Що він там назбирав? Опишіть всі ці гриби словами вірша.</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Чия ланка швидше збереться» Мета: вдосконалювати навички ходьби та бігу; розвивати уважність, пам'ять; виховувати організованість.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____ _____</p>
----------------------------------	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ВІВТОРОК

Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»</p> <p>Бесіда «Для чого люди саджають ліс» Мета: формувати у дітей поняття «ліс»; збагачувати знання про рослини лісу, про його значення для людей та живих істот; виховувати шанобливе ставлення до рослинного світу, бажання вирощувати ліси.</p> <p>Запитання: Що таке ліс? Пригадайте, які дерева ви знаєте. Назвіть рослини, що ростуть у лісі. Де ростуть дерева? Як рослини розмножуються? Поміркуйте, кому потрібні дерева в лісі. Чи зможе ліс існувати, якщо ніхто не буде дбати про нього? Чому? Чи можемо ми примножувати ліси? Як?</p> <p>Рухлива гра «Зберемо листочки» Мета: виховувати бажання допомагати одне одному; розвивати спритність, уважність, окомір.</p> <p>Дидактична гра «З якого дерева листочок?» Мета: закріпити назви дерев, що ростуть у лісі; продовжити формувати знання про колір, форму, розмір листків з різних дерев; розвивати уважність, спостережливість; виховувати любов до рослинного світу.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Дітям пропонується кошик із листками різних дерев. Потім діти по черзі дістають по одному листку з кошика і називають: «Цей листок з клена — кленовий, з берези — березовий, з дуба — дубовий» і т. д.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
Навчальна діяльність	<p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (музична за планом музичного керівника)</p> <p>Заняття: Ознайомлення з природним довкіллям Тема: «Життя комах восени» Програмові завдання: — розширити знання дітей про світ комах; — вчити бачити ознаки, що з'являються у поведінці комах із наближенням холодів; — вправляти в умінні спостерігати за природним довкіллям, робити висновки і узагальнення;</p>

**Навчаль-
на діяль-
ність**

- формувати основи екологічної свідомості;
- виховувати дбайливе ставлення до навколишнього світу.

Обладнання і матеріали: маршрут-схема екологічної стежини територією дитячого садка; паперові комахи.

План

1. Ігровий момент — лист від комах із запрошенням подивитися, як вони готуються до зими.
2. Дидактична гра «Світ комах». Вихователь пропонує знайти на малюнках тих тварин, які належать до світу комах.
3. Запрошення у подорож екологічною стежиною дитячого садка.

Зупинка 1. Мурашник

Діти розглядають крізь лупу мурах (можна використати зображення мурашника та мурахи).

Запитання: Який їхній зовнішній вигляд? Які у мурах вусики, очі? Скільки лапок? Чим щипає мураха? А де ще можна побачити мурах, крім лісу?

Розповідь вихователя про мурах, їхній спосіб життя, особливості.

Врятований ліс говорить: «Бережіть мурашок! Вони — мої друзі!».

Там, де гнізда мурашині,
Пишні зарості шипшини,
І кущі малини вищі,
Листя, ягоди крупніші.
Зрозуміти це неважко —
Ґрунт поліпшують мурашки.

Можна прочитати оповідання В. Сухомлинського «Куди поспішають мурашки?».

Зупинка 2. Клумба

З клумби зникли всі комахи. Які комахи часто бували на клумбі влітку? Що вони там робили? Чому зараз немає бджіл та метеликів? Що сталося з квітами на квітнику? Де зимують бджоли? Що потрібно для їхнього зимування?

Можна пограти у гру «Ведмідь та бджоли».

Зупинка 3. Жучок-сонечко

Діти розглядають комаху або її зображення. Чому ви вважаєте, що жучок-сонечко — це комаха? (*Діти пояснюють.*)

Розповідь вихователя про жучка-сонечко.

Гра «Знайди комах». Одні діти ховають паперових комах у різних місцях ділянки, а інші намагаються їх знайти.

4. Підсумок. Про що ми сьогодні дізналися? Запропонувати пригадати, які добрі справи допомагають зберегти природу.

Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (зв'язне мовлення)

Молодша підгрупа

Тема: «В осінньому лісі» (складання розповіді за картиною)

Програмові завдання:

- продовжувати формувати у дітей поняття про осінь як пору року;

<p>Навчаль-на діяль-ність</p>	<p>— вчити правильно визначати за картиною і називати характерні ознаки осені, відповідати на запитання, скласти зв'язну розповідь за картиною за зразком вихователя;</p> <p>— виховувати естетичні почуття.</p> <p>Обладнання і матеріали: картина «В осінньому лісі», листок, ілюстрації із зображеннями осінніх явищ.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — вихователь звертає увагу дітей на стук у вікно. Це кленовий листок. Вихователь відчиняє вікно і дістає листок. Про що може розповісти кленовий листок? 2. Бесіда про осінні явища природи з використанням ілюстрацій. 3. Розглядання осіннього пейзажу. <p>Запитання: Яка пора року? Як ви здогадалися? Кого ви бачите на картині? Що робить білка? А їжак?</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Розповідь вихователя: «Усі дерева в лісі стали жовтого кольору. Вітер зриває з дуба останні листочки. Білочка запасає на зиму жолуді, гриби. Їжачок поспішає знайти собі місце для сну. Взимку він буде спати, а білочка в дуплі їстиме жолуді і гриби». 5. Складання розповіді дітьми за допомогою вихователя. 6. Дидактична вправа «Склади речення». Вихователь пропонує дітям вимовити речення «Настала осінь» нібито вони дуже зраділи, нібито їм сумно, нібито вони здивовані. <p>Аналогічну роботу проводять із реченням «Йде дощ».</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Тема: «Ліс — багатоповерховий будинок»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вчити складати загадки про тварин за зразком вихователя; — стимулювати вживання порівнянь, прислів'їв; — формувати навички вживання слів, утворених від іменників (береза — березняк); прикметників вищого та найвищого ступенів порівняння; — виховувати інтерес до життя лісу, вчити любити і охороняти природу. <p>Обладнання і матеріали: схема «Ліс — багатоповерховий будинок»; картки для індивідуальної роботи; олівці; картинки із зображенням тварин і рослин.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — на килимі декорації лісової галявини, звучить аудіозапис співу пташок. Вихователь повідомляє, що вони потрапили у лісову школу, де навчаються лісові мешканці. А навчає їх Мудра Сова, яка підготувала завдання. 2. Гра «У лісовій школі». Ось і починається наш незвичайний урок. Що таке ліс? (<i>Трава, рослини, тварини, птахи, дерева.</i>) Вихователь пропонує пригадати назви дерев, які можуть рости в лісі. 3. Вправа «Який ліс?». Існує кілька видів лісу. Вихователь пропонує відповісти на запитання: <ul style="list-style-type: none"> — Як називається ліс, в якому ростуть тільки ялини? (<i>Ялиник.</i>) — Як називається ліс, в якому ростуть велетні дуби? (<i>Діброва.</i>) — А якщо ростуть лише берези? (<i>Березняк.</i>)
--------------------------------------	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>— А які дерева ростуть у сосновому бору? (<i>Сосни.</i>) — Як називається ліс, в якому різні дерева: і клени, і сосни, і берези? (<i>Мішаний.</i>)</p> <p>4. Дидактична гра «Якому дереву який плід належить?». Діти на картках виконують завдання: за допомогою олівця з'єднують дерева з їхніми плодами.</p> <p>5. Розглядання схеми «Ліс — багатоповерховий будинок». Ліс схожий на великий будинок, який має кілька поверхів, і навіть підвал. Запитання: Що є у лісовому підвалі? Що міститься на першому поверсі? (<i>Трава, ягідні кущі.</i>) А на другому? (<i>Кущі, молоді деревця.</i>) Третій поверх — дерева середньої величини. (<i>Клен, береза, липа.</i>) Четвертий поверх — високі дерева. Які високі дерева ви знаєте? (<i>Сосни, ялини, дуби, тополі.</i>)</p> <p>6. Мовленнєва вправа «Порівняй за висотою». Наприклад: кущ низький, клен вищий, сосна найвища.</p> <p>7. Складання загадок про тварин. Вихователь пропонує назвати тварин, які живуть у лісі. Чому їх називають дикими? Щоб дикі тварини пограли з нами у гру, потрібно про них скласти загадки. У загадках можна відображати особливості зовнішнього вигляду, звички. <i>Зразок.</i> Він маленький і сіренький, гострі голки має, а не вишиває. (<i>Їжак.</i>) Діти складають загадки.</p> <p>8. Дидактична гра «Хто де живе?». Необхідно допомогти тваринам знайти місце їхнього існування. Вихователь показує папугу і верблюда. А це лісові мешканці? Де вони живуть? Чому вони не можуть жити в нашому лісі? (<i>Немає умов для існування та живлення.</i>)</p> <p>9. Підсумок. Вихователь пропонує назвати наших друзів у лісі. Тож давайте пригадаємо правила друзів лісу: відзначимо знаком «+» правильні вчинки, а знаком «-» неправильні. <i>Наприклад:</i> Ламати гілки «-». Годувати пташок «+». Руйнувати мурашники «-». Доглядати за деревами «+».</p>
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Спостереження за рослинами в лісі Мета: сприяти розвитку пізнавального інтересу до лісу, особливо його рослинного світу; закріпити вміння дітей порівнювати різні види рослин, визначати спільне та відмінне між ними; виховувати шанобливе ставлення до природи рідного краю.</p> <p>Вихователь запрошує дітей у куточок лісу. Звертає увагу на те, які рослини там ростуть. Ліс який? Дерева в лісі які? Трави в лісі які? Потім діти за допомогою вихователя порівнюють різні лісові рослини між собою. — У дерева стовбур є, а у куща й трави його немає. — У дерев і кущів листки ростуть на гілках, а у трави — на стеблі. І т. д.</p> <p>Дидактична гра «Дарунки лісу» Мета: закріпити знання про те, що дарує ліс людям (гриби, ягоди); вправляти в умінні проводити звуковий аналіз слів; виховувати доброзичливе та бережливе ставлення до лісу. Матеріали: сюжетні картинки, лінійки для звукового аналізу слів.</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти по черзі називають, що дарує людям ліс, розбирають слово <i>ліс</i> та проводять його звуковий аналіз.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати зібрати природний матеріал для подальших поробок.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі:</p> <p>Молодша підгрупа Ходьба з переступанням через предмети (кубики), покладені на відстані кроку один від одного. Підтягування на лаві на руках, просуваючись до її кінця.</p> <p>Старша підгрупа Кидання м'яча обома руками знизу в кільце, закріплене в стояку на висоті 1,5 м від підлоги. Ходьба з торбинкою на голові по мотузку, покладеному на підлогу зигзагом. Проходячи перший і другий рази, руки тримати в сторони, третій і четвертий — руки на поясі.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Підбіжи до дерева, яке я назву» Мета: вдосконалювати ходьбу та біг; виховувати уважність і вміння орієнтуватися у просторі.</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня»</p> <p>Загартувальні заходи: _____ _____</p> <p>Конструктивно-будівельна гра з природного матеріалу «Доріжка до будинка лісника» Мета: закріпити знання дітей про властивості камінчиків, каштанчиків, про те, що їх можна використовувати як будівельний матеріал; вправляти в умінні викладати з них доріжки (послідовно в кілька рядів); виховувати дружні стосунки, вміння працювати разом.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти розглядають камінчики, каштанчики, з'ясовують, що з них можна викласти доріжки на майданчику або в парку. Діти збирають на майданчику камінчики та каштанчики і викладають з них доріжки.</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Самостійна діяльність дітей (художня): малювання осіннього дерева.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Юні лісники»</p> <p>Етап гри: ігрова ситуація «Ми у лісі»</p> <p>Мета: закріпити знання про правила поведінки у лісі; формувати вміння розвивати сюжет гри.</p> <p>Читання вірша Л. Костенко «Ліс на світанку».</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">Ростуть опеньки у тумані</td> <td style="width: 50%;">Стоїть грибочок, як маркіз.</td> </tr> <tr> <td>Серед сосонок та беріз.</td> <td>І сіє дощ дрібнесенький.</td> </tr> <tr> <td>В жабо й атласному каптані</td> <td>Оце уже грибнесенький!</td> </tr> </table> <p>Запитання за змістом вірша: Де ростуть опеньки? Як їх описує автор? Як називають теплий осінній дощ?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «У ведмедя у бору»</p> <p>Мета: вдосконалювати навички бігу; розвивати спритність.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Робота з батьками: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	Ростуть опеньки у тумані	Стоїть грибочок, як маркіз.	Серед сосонок та беріз.	І сіє дощ дрібнесенький.	В жабо й атласному каптані	Оце уже грибнесенький!
Ростуть опеньки у тумані	Стоїть грибочок, як маркіз.						
Серед сосонок та беріз.	І сіє дощ дрібнесенький.						
В жабо й атласному каптані	Оце уже грибнесенький!						

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

СЕРЕДА

Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»</p> <p>Бесіда «Рослини лісу» Мета: продовжувати формувати вміння порівнювати рослини лісу, класифікувати їх, виділяти істотні ознаки; закріпити назви рослин та їхніх складових частин</p> <p>Запитання: Що таке ліс? Що в ньому росте? Що спільного мають всі дерева? Листя яких дерев складне? Яке листя у горобини, берези, клена? Назвіть рослини, що ростуть у лісі. Яка складова частина дерева міститься у землі? Для чого рослинам коріння? Що росте на гілках? Яким є призначення стовбура та гілок? Пригадайте, які умови потрібні рослинам для росту? Чому дерева називають зеленими друзями?</p> <p>Рухлива гра «Що буває восени» Мета: розвивати уважність, пам'ять; виховувати організованість.</p> <p>Дидактична гра «З якого дерева цей плід?» Мета: закріпити назви дерев, що ростуть у лісі, та знання про плоди цих дерев; розвивати уважність.</p> <p>Матеріали: на мольберті — предметні картинки із зображенням дерев, у мішечку — предметні картинки із зображенням плодів цих дерев.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти по черзі дістають плоди, називають, з якого вони дерева, а потім ставлять до відповідного дерева на мольберті.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
Навчальна діяльність	<p>Заняття: Здоров'я та фізичний розвиток</p> <p>Тема: «Подорож до лісу»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none">— повторити комплекс загальнорозвивальних вправ;— з дітьми молодшої підгрупи вдосконалювати навички бігу, ходьби по гімнастичній лаві та стрибків у глибину;— з дітьми старшої підгрупи закріпити вміння стрибати у висоту з розбігу та підлізати під шнуром;

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>— розвивати спритність, загальну витривалість, поліпшувати орієнтацію у просторі; — виховувати коректне ставлення до своїх ровесників, уміння оцінювати якість виконання своїх рухів.</p> <p>Обладнання і матеріали: шнур, два стояки, дві гімнастичні лави, канат завдовжки 8–10 м.</p> <p>План</p> <p>I. Вступна частина</p> <p>Ходьба зі зміною темпу, приставним кроком (лівим і правим боком) на носках; біг у повільному темпі.</p> <p>Перешиккування в колону по трое.</p> <p>Комплекс загальнорозвивальних вправ.</p> <p>II. Основна частина</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Ходьба по гімнастичній лаві (перший і другий раз руки тримають в сторони, третій і четвертий — на поясі). На кінці лави виконати стрибок у глибину на килим.</p> <p>Ходьба приставним кроком по канату, покладеному на підлогу.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Стрибки у висоту (30 см) з розбігу.</p> <p>Підлізання під шнуром, натягнутим між двома стояками (на висоті 45 см), лівим і правим боком.</p> <p>Гра «Швидше до дерева».</p> <p>III. Заклучна частина</p> <p>Ходьба у повільному темпі по звивистій доріжці.</p> <p>Заняття: Логіко-математичний розвиток</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Тема: «Просторові відношення: <i>довгий, короткий</i>. Порівняння предметів за кольором, формою, розміром»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вчити порівнювати предмети за довжиною; — розвивати вміння знаходити однакові ознаки предметів; — закріпити кількісну лічбу; — виховувати уважність. <p>Обладнання і матеріали: <i>демонстраційні</i> — вагончики (три великі сині; чотири червоні, менші за розміром); <i>роздавальні</i> — три сині стрічки і три червоні стрічки, довші за сині; набори геометричних фігур: три сині трикутники, два маленькі червоні круги, два великі жовті круги; п'ять довгих і три короткі паперові смужки; конверт.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вихователь звертає увагу дітей на вагончики. Гра «Склади потяг». Діти розглядають вагончики. Як дізнатися, чи однакові вагончики за розміром?</p> <p><i>Висновок.</i> Між собою однакові за розміром червоні вагончики, так само — сині.</p>
------------------------------------	---

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>Запропонувати дівчаткам зібрати потяг із червоних вагончиків, хлопчикам — із синіх. Скільки вагончиків у червоному потязі? Скільки в синьому? Який потяг довший? Який коротший?</p> <p>Але потяги не зможуть вирушити в подорож, тому що немає дороги.</p> <p>2. Гра «Збудуй дорогу». У дітей на столах стрічки. Діти об'єднуються у дві підгрупи: одна будує дорогу з червоних стрічок, а друга — із синіх. Скільки стрічок у дівчаток? Скільки стрічок у хлопчиків? У кого більше? <i>Висновок:</i> порівну. Яка доріжка довшя? Чому червона доріжка довшя за синю? Чому синя коротша за червону?</p> <p>3. Фізкультхвилинка.</p> <p>4. Робота з наборами геометричних фігур — гра «Завантаж потяг». Необхідно завантажити вагони, але вантажі у вагоні мають бути однакові за формою, розміром, кольором.</p> <p>5. Вправа «Чарівні палички». У дітей на столах паперові смужки та конверт. Палички однакові за довжиною чи різні? Вони кольорові чи ні? Необхідно розфарбувати довгі палички зеленим кольором, короткі — жовтим. Яких паличок більше: довгих чи коротких?</p> <p>Запропонувати скласти в конверт палички, однакові за кольором та довжиною.</p> <p>6. Підсумок. Який потяг був найдовший? Потяг якого кольору коротший? Якого кольору довшя дорога? Чому?</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Порядкова і кількісна лічба. Величина» Програмові завдання: — продовжувати вправляти в кількісній і порядковій лічбі, в умінні створювати рівність і нерівність шляхом збільшення або зменшення однієї з множин на один елемент; — вчити правильно відповідати на запитання <i>скільки?, який?, на скільки?</i>; — закріпити знання про величину (<i>високий, низький</i>) і просторові відношення (<i>вгорі, внизу, ліворуч, праворуч</i>); — розвивати логічне мислення; — виховувати уважне ставлення до інших.</p> <p>Обладнання і матеріали: <i>демонстраційні</i> — мотрійки (іграшки або плоскі фігурки); фігурки чотирьох ялинок, різних за висотою, і чотирьох грибів; два аркуші паперу квадратної форми, розкреслені на клітинки; набір плоских геометричних фігур для вправи «Перенеси фігури»; <i>роздаткові</i> — малюнки чотирьох ялинок, різних за висотою, і чотирьох грибів; картки із цифрами 2–4; чотири картки із зображенням ляльок різних розмірів (від найбільшої до найменшої), стільки ж карток із зображенням кошиків та хустинок різних розмірів для вправи «Збери ляльку».</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — до дітей завітали мотрійки. Діти розглядають їх, порівнюють та виставляють їх за зростом.</p> <p>2. Гра «На лісовій галявині». Вихователь звертає увагу на дошку, де в хаотичному порядку розташовані малюнки ялинок і грибів.</p> <p>Як довідатися, чого більше: ялинок чи грибів? (<i>Можна полічити, а можна шляхом прикладання.</i>) Скільки грибів? А ялинок? Чого більше (менше)?</p>
--	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Запропонувати викласти ялинки так, щоб першою була найнижча. Скільки ялинок?</p> <p>Потім покласти стільки ж грибів, скільки і ялинок. Як можна змінити кількість ялинок або грибів?</p> <p>Запропонувати скласти нерівність та покласти поруч відповідні картки з цифрами. Чого більше (менше)? На скільки?</p> <p>3. Фізкультхвилинка.</p> <p>4. Гра «Допоможи ляльці». Запропонувати допомогти лялькам зібратися на прогулянку (дібрати за розміром кошики та хустинки).</p> <p>5. Вправа «Перенеси фігури» (орієнтування в просторі). На дошці два квадратні аркуші паперу, розкреслені на 9 квадратиків.</p> <p>На першому аркуші виставлено 4 геометричні фігури в різних клітинках. Дітям необхідно повторити це розташування на другому аркуші.</p> <p>Гра повторюється кілька разів (змінюються варіанти розташування фігур) з різними дітьми.</p> <p>6. Підсумок. Що сподобалося на занятті? Які виникли труднощі? Скільки ляльок збирали на прогулянку?</p> <p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (аплікація за задумом) Тема: «Осінній килим» (колективна аплікація) Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вдосконалювати вміння створювати композиції, використовуючи природний матеріал (листя, насіння, сухі квіти); — вчити складати візерунки з окремих частин і розміщувати їх на аркуші паперу; — з дітьми старшої підгрупи закріпити вміння самостійно добирати картон різного кольору згідно зі своїм задумом; — розвивати чуття ритму, естетичне сприйняття; — виховувати самостійність, старанність, акуратність у роботі. <p>Обладнання і матеріали: аудіозапис твору П. І. Чайковського «Пори року»; ілюстрації, на яких зображені різні осінні явища (дощ, туман, вітер, сонце, листопад); зображення декоративних килимків та смужок, прикрашених різними візерунками; дидактична гра «Від коріння до насіння»; клейонки; серветки; клей; пензлики; ножиці; природний матеріал: осіннє листя різної величини, форми та кольору; насіння ясена, клена, сухі квіти.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — слухання твору П. І. Чайковського «Пори року». Запропонувати дітям пригадати, які вірші про осінь вони знають. 2. Дидактична гра «Від коріння до насіння» (листя та насіння дерев та кущів). Згадати, як збирали дарунки осені, розглянути їх. 3. Мотивація: скоро осінь піде від нас, та на згадку про неї ми створимо чудові килимки, прикрашені осінніми візерунками. 4. Розглядання зразків, нагадування правил роботи з природним матеріалом. Запропонувати пригадати, як можна розмістити елементи візерунків на квадратній формі, самостійно дібрати матеріал для своєї роботи. 5. Фізкультхвилинка.
------------------------------------	---

<p>Навчаль-на діяль-ність</p>	<p>6. Самостійна робота дітей. Стежити за акуратною роботою з матеріалом; індивідуальна допомога показом варіантів використання різних матеріалів.</p> <p>7. Підсумок. Аналіз робіт. Запропонувати виділити кращі роботи, пояснити свій вибір. Чим вони тобі подобаються? Який матеріал використовував твій товариш? Що б ти йому порадив виправити? Організувати виставку на тему «Осінній салют».</p>
<p>Денна прогу-лянка</p>	<p>Бесіда про мешканців лісу Мета: розширити знання дітей про мешканців лісу та засоби їхнього пристосування до природних умов; розвивати допитливість, логічне мислення, пам'ять; виховувати шанобливе ставлення до природи рідного краю. Можна загадати загадку.</p> <p style="text-align: center;">Дім з усіх боків відкритий, Дахом різьбленим укритий, У зеленім домі тут Звірі різні живуть. (Ліс.)</p> <p>Діти разом з вихователем розглядають ілюстрації, де зображені дикі тварини у природному оточенні. Запитання: Які тварини живуть у лісі? Де буде білочка своє житло? Де ховається зайчик у лісі? Де буде своє гніздо тетерев?</p> <p>Дидактична гра «Для кого дерева в лісі?» Мета: закріпити знання дітей про те, як різні лісові мешканці використовують ліс; виховувати шанобливе ставлення до рослинного світу. Матеріали: 2–3 набори картинок із зображенням лісових мешканців.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти об'єднуються у 2–3 групи. Групи отримують однакові набори картинок із зображенням лісових мешканців. Вихователь пропонує розповісти, як тварини використовують дерева, кущі, рослини. <i>Наприклад:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Ведмідь живиться плодами та ягодами, влаштовує під деревом барліг. — Дятел з-під кори дерев видовбує комах. — Лосі живляться листям та пагонами дерев. — Білка будує гніздо в дуплі дерева та знаходить їжу на деревах. — Птахи будують на деревах гнізда. — Кабани живляться плодами дуба — жолудями. — Гусениці і жуки поїдають деревину, мурахи будують мурашники під деревами. <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі: в індивідуальній формі закріпити вправи, вивчені на занятті. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Рухлива гра «На лісовій галявині» Мета: розвивати уважність, спостережливість, вміння діяти за сигналом.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати навести лад у куточку лісу.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>		
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчення» Загартувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Творча гра «Ліс» (складання дерев з геометричних фігур) Мета: розвивати творчі здібності, фантазію, уявне мислення.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>У дітей конверти з геометричними фігурами різних кольорів і розмірів. Запропонувати пригадати, які дерева є в лісі, якої вони форми. Необхідно поміркувати і з'ясувати, з яких геометричних фігур можна скласти такі дерева. Додаткові елементи можна домалювати.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (музична): слухання музичних творів осінньої тематики.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Юні лісники» Етап гри: ігрова ситуація «Школа лісника» Мета: систематизувати знання про роботу лісника; розвивати вміння вести діалог між учасниками гри. Читання вірша Г. Чічінадзе «Син старого дуба».</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Вітер, вітер, вітровій Біг по стежці лісовій, З дуба жолудя зірвав, Заховав його між трав. Але дощ не закримітив І давай щосили лити. Враз побіг через лісок Пустотливий ручайок, Далі, далі через ліс Швидко жолудя поніс.</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top;"> <p>Через доли й гори сині До широкої долини. Жолудь вибіг із потічка, Ліг у ямку невеличку І заснув аж до тепла... А коли весна прийшла, Він напружився: трісь-трісь, Пагоном проріс увись. Промайнули рік за роком, Став він дужим і високим.</p> </td> </tr> </table>	<p>Вітер, вітер, вітровій Біг по стежці лісовій, З дуба жолудя зірвав, Заховав його між трав. Але дощ не закримітив І давай щосили лити. Враз побіг через лісок Пустотливий ручайок, Далі, далі через ліс Швидко жолудя поніс.</p>	<p>Через доли й гори сині До широкої долини. Жолудь вибіг із потічка, Ліг у ямку невеличку І заснув аж до тепла... А коли весна прийшла, Він напружився: трісь-трісь, Пагоном проріс увись. Промайнули рік за роком, Став він дужим і високим.</p>
<p>Вітер, вітер, вітровій Біг по стежці лісовій, З дуба жолудя зірвав, Заховав його між трав. Але дощ не закримітив І давай щосили лити. Враз побіг через лісок Пустотливий ручайок, Далі, далі через ліс Швидко жолудя поніс.</p>	<p>Через доли й гори сині До широкої долини. Жолудь вибіг із потічка, Ліг у ямку невеличку І заснув аж до тепла... А коли весна прийшла, Він напружився: трісь-трісь, Пагоном проріс увись. Промайнули рік за роком, Став він дужим і високим.</p>		

<p>Друга половина дня</p>	<p>І тепер, міцний та гожий, Зустрічає перехожих Кучерявий сонцелюб, Син старого дуба — дуб.</p> <p>Запитання за змістом вірша: Що зірвав вітер з дуба? Де мандрував жолудь? Що потім з ним сталося? Як ви вважаєте, чому цей вірш так називається? Запропонувати розкласти послідовно картинки із зображенням фаз росту дерева.</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Дострибни до дерева» Мета: виховувати витримку, уважність; розвивати спостережливість, спритність.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____</p>
--	---

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ЧЕТВЕР

Ранок

Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»

Гра «Відгадай та назви всі дари лісові»

Мета: вчити відгадувати загадки, чітко відповідати на запитання.

Загадування загадок.

Стоїть при дорозі на одній нозі
І шапочку має, та нікого не вітає.
А той, хто підходить близько,
Вклоняється йому низько. (*Гриб.*)

Між листочків іскристе
Хтось розсипав намисто.
Кажуть, що воно смачне.
І ніхто не обмине
Ці блискучі намистини —
Ані птах, ані людина. (*Ягоди.*)

Запитання: Які гриби ви знаєте? Які лісові ягоди ви знаєте? Чи всі гриби можна їсти? Хто збирав з дорослими гриби в лісі? Як готують гриби? Які ще бувають ягоди? Де вони ростуть? Чи можна заготовляти гриби та ягоди на зиму?

Рухлива гра «У лісочку на горбочку»

Мета: вдосконалювати навички ходьби по колу; виховувати уважність і чесність.

Індивідуальна робота: _____

Трудова діяльність: _____

Навчальна діяльність

Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (музична за планом музичного керівника)

Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування

Молодша підгрупа — зв'язне мовлення

Тема: «Звуки природи»

Програмові завдання:

- збагачувати уявлення дітей про природне довкілля;
- вчити чітко відповідати на запитання;
- розвивати логічне мислення, фонематичний слух; вдосконалювати звуковимову;

**Навчаль-
на діяль-
ність**

— дати уявлення про звукову сторону слова;

— виховувати посидючість, вміння слухати.

Обладнання і матеріали: аудіозапис «Звуки природи»; репродукція картини І. Левітана «Золота осінь»; кленовий листок і листя інших різних дерев.

План

1. Ігровий момент — слухання аудіозапису «Звуки природи».

Запитання: Які звуки ви чули? Які ще звуки ми чуємо? З чого утворюються слова? За допомогою чого утворюються звуки мовлення?

2. Дидактична вправа «Звуки осені». Вихователь читає вірш, діти промовляють відповідні звуки.

Пригадаймо, друзі, вмить,
Як осінь листячком шумить? (*Ш-ш-ш.*)

Як вітер стиха повіває
І наші вітрячки гойдає? (*С-с-с.*)

Як дощик стука по дахам
І мочить крила усім птахам? (*Щ-щ-щ.*)

3. Дидактична вправа «Звук заблукав». Вихователь пропонує дітям назвати звуки, які заблукали.

Невідомо, як це стало,
Як ці звуки заблукали.

До чужого ввійшли дому,
Стали разом жити в ньому.

Бощик ([д] — дощик); усінь ([о] — осінь); хітер ([в] — вітер); мистя ([л] — листя); гуман ([т] — туман); фонце ([с] — сонце); переза ([б] — береза).

4. Фізкультхвилинка.

5. Читання вірша К. Перелісної «Золота осінь».

В парках і садочках
На доріжки й трави
Падають листочки

Буро-золотаві.
Де не глянь навколо —
Килим кольоровий.

6. Мовленнева вправа «Який, яка, яке?». Вихователь ставить дітям запитання, стимулюючи відповідати словами-ознаками, добираючи якнайбільше ознак.

Наприклад: Осінь яка? Листочки які? Дощ який?

7. Підсумок. Запропонувати пригадати і відтворити звуки природи (листя шумить, вітер свистить і т. д.).

Старша підгрупа — навчання елементів грамоти

Тема: «Словорозпізнавальна роль звуків»

Програмові завдання:

— ознайомити дітей зі словорозрізнявальною роллю звуків (*рука — ріка, рік — рак*);

— вправляти в інтонуванні голосних звуків, умінні добирати слова із заданим звуком;

— закріпити вміння виконувати звуковий аналіз слів із твердими та м'якими приголосними, користуючись відповідними фішками;

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>— розвивати самостійність, зосередженість; — виховувати інтерес до занять.</p> <p>Обладнання і матеріали: фішки для проведення звукового аналізу, предметні картинки, м'яч.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — звучить весела легка музика. Ми з вами потрапили до Країни Слів. З чого складаються слова? Які бувають звуки?</p> <p>2. Вправа «Луна» (вправляти в інтонуванні голосних звуків). Вихователь голосно промовляє голосні звуки, а діти — луною — тихо відповідають.</p> <p>3. Вправа з м'ячем «Тверді–м'які». Вихователь кидає м'яч дитині, називаючи слово з твердим звуком, а дитина, повертаючи м'яч, змінює звук на м'який (<i>рука — ріка; кит — кіт і т. д.</i>).</p> <p>4. Фізкультхвилинка.</p> <p>5. Звуковий аналіз слів <i>ріка</i> і <i>рука</i> (використовуючи фішки для звукового аналізу).</p> <p><i>Висновок-пояснення.</i> Коли змінити у слові лише один звук, то зміниться і слово.</p> <p>6. Вправа «Зміни звук» (закріпити поняття про словорозрізнявальну роль звуків). Вихователь називає слово, а діти змінюють у ньому лише один звук, але так, щоб утворилося нове слово (<i>наприклад:</i> сир — син, тир — тин, сич — січ, мир — мор).</p> <p>7. Підсумок. Чи подобається вам товаришувати зі звуками? Які бувають звуки?</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Заняття: Логіко-математичний розвиток (на основі конструювання)</p> <p>Тема: «Будинок лісника» (будівельний матеріал)</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — продовжувати вчити дітей споруджувати будинок з будівельного матеріалу, аналізуючи зразок, і знаходити окремі конструктивні рішення; — формувати вміння змінювати зразок відповідно до заданих умов; — виховувати дружні стосунки, старанність під час роботи. <p>Обладнання і матеріали: картинки із зображенням різних будинків, будівельний матеріал.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — розглядання зображень різних видів будинків.</p> <p>2. Мотивація: збудуємо будинок для лісника, щоб він міг жити в ньому в лісі та допомагати взимку тваринкам.</p> <p>3. Пояснення, як можна побудувати будинки різної конструкції. Запропонувати розглянути будівельний матеріал і вибрати необхідний.</p> <p>4. Підгрупова робота. Діти об'єднуються у групи (3–4) і приступають до роботи.</p> <p>5. Підсумок. Визначити міцність конструктивних рішень, дружні взаємини дітей під час будівництва.</p>
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Спостереження за грибами, правила збору грибів</p> <p>Мета: поглибити вміння дітей розпізнавати рослини найближчого природного оточення; розвивати пізнавальний інтерес до природних об'єктів, логічне мислення.</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Можна прочитати віршовані рядки.</p> <p style="text-align: center;">Всім відомо: у лісах Ждуть нас справжні чудеса. На кущах і у траві — Скрізь дарунки лісові.</p> <p>Запитання: Які чудеса можна побачити в лісі? Коли ми говоримо «лісові дарунки», що ми маємо на увазі? Які дарунки можна принести з лісу? Які гриби ви знаєте? Чи всі гриби можна їсти? Що означає «їстівні гриби»? Чи можна заготовити гриби на зиму? Як готують гриби?</p> <p>Дидактична гра «Грибна абетка» Мета: закріпити назви та зовнішній вигляд їстівних та отруйних грибів; розвивати уважність; виховувати обачність і дбайливе ставлення до свого здоров'я. Матеріали: предметні картинки «Гриби», два кошики.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти об'єднуються у дві команди. Перша команда збирає їстівні гриби, друга — отруйні. Після гри кожен гриб перевіряється, чи не помилились команди.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі</p> <p>Молодша підгрупа Стрибки на обох ногах з обруча в обруч, просуваючись уперед. Стежити, щоб діти енергійно відштовхувались та м'яко приземлювались. Кидання м'яча обома руками у кошик з відстані 2 м.</p> <p>Старша підгрупа Пролізання в обруч правим і лівим боком. Після пролізання діти плескають у долоні над головою. Кидання м'яча один одному. Діти кидають одне одному м'яч обома руками від грудей та з-за голови.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Хто далі кине шишку» Мета: вдосконалювати вміння метати торбинку з піском на дальність; розвивати координацію рухів.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати зібрати можливі дарунки лісу у лісовому куточку.</p> <p>Читання вірша М. Познанської «Спасибі людям, що зростили ліс».</p> <p style="text-align: center;">Спасибі людям, що зростили ліс, За всі дуби, ялини в пишнім вбранні, І за красу отих зелених кіс, В яких стоять гнучкі берези білі.</p>
--------------------------------	---

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Коли б не ліс, не знали б ми про те, Що є фіалки й пролісок на світі, Як у маю конвалія цвіте — Найкраща, найніжніша поміж квітів. Від суховіїв сохнула б земля, Була б вона подібна до пустелі, А ліс накличе хмару на поля, Дощі проллються весняні, веселі.</p> <p>Запитання за змістом вірша: Про які дерева згадується у вірші? Які квіти ростуть у лісі? Від чого захищають дерева в лісі інших мешканців? Як ви вважаєте, чи потрібні людям ліси?</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня»</p> <p>Загартувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Творча гра «Як плоди сперечалися»</p> <p>Мета: сприяти розвитку фантазії; вправляти в умінні придумувати та фантазувати під час колективного складання казкової розповіді.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь спонукає дітей разом придумати казку за поданим початком: «Настала осінь. На деревах достигли плоди та ягоди. Одного разу, коли в лісі нікого не було, стали вони один перед одним пишатися та собою вихвалитися...». Під час виконання творчого завдання вихователь допомагає підказками, корекцією речень, уточнювальними запитаннями.</p> <p>Самостійна діяльність дітей: малювання за крапочками «Грибна сімейка».</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Юні лісники»</p> <p>Етап гри: ігрова ситуація «Нагодуємо звірят»</p> <p>Мета: розкрити значення діяльності лісника; формувати уміння творчо розвивати сюжет гри; виховувати повагу до професії лісника.</p> <p>Бесіда «Які бувають ліси»</p> <p>Мета: поглибити знання дітей про різні види лісів та рослини, які дають можливість розрізняти ліси; розвивати логічне мислення та пізнавальний інтерес; виховувати любов до природи.</p> <p>Запитання: Що таке ліс? Які бувають ліси? Як називається ліс, у якому ростуть лише дуби? А якщо сосни? Які дерева ростуть у березнику? Як ви вважаєте, який ліс називають мішаним?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Рухлива гра «Зберемо листочки» Мета: виховувати бажання допомагати одне одному; розвивати спритність, уважність, окомір.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____ _____</p>
----------------------------------	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

<p align="center">П'ЯТНИЦЯ</p>	
<p>Ранок</p>	<p>Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»</p> <p>Бесіда про працю людей, які охороняють ліс (лісник) Мета: систематизувати знання про роботу лісника та його обов'язки; виховувати повагу до людей цієї праці. Запитання: Де працює лісник? За чим він наглядає? Кого охороняє лісник у лісі? Як допомагає тваринам?</p> <p>Рухлива гра «Дістань шишку» Мета: розвивати окомір, спритність; виховувати чуття взаємодопомоги.</p>

<p>Ранок</p>	<p>Мовленнєва гра «Опиши тварину» Мета: вдосконалювати знання дітей про диких тварин; розвивати уважність, пам'ять, мислення. Матеріали: емблеми із зображенням диких тварин.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь роздає емблеми із зображенням диких тварин і пропонує дітям скласти описову розповідь про тварину, не показуючи емблему іншим. Решта дітей має уважно послухати розповідь і впізнати цю тварину. <i>Наприклад:</i> Ця тварина має голову, вуха, гострі зуби, тулуб, ноги, хвіст. Вона сірого кольору, живе у лісі, любить ловити зайчат.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____ _____</p>
<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Ознайомлення із соціумом Тема: «В осінньому лісі» Програмові завдання: — формувати у дітей уявлення про взаємозв'язки мешканців лісу — рослин, тварин, їхню харчову залежність одне від одного; — дати дітям знання про те, що ліс — це сукупність рослин і тварин, які не можуть існувати одне без одного; — підвести до розуміння, що в екосистемі немає шкідливих і корисних, оскільки всі пов'язані одне з одним; — розвивати мислення, вміння встановлювати прості зв'язки; — виховувати інтерес до природи, бажання пізнавати та вивчати її.</p> <p>Обладнання і матеріали: ілюстрації із зображенням мешканців лісу, пейзажне зображення лісу.</p> <p>План 1. Ігровий момент — запрошення у подорож до лісу. Запитання: Що таке ліс? Які бувають ліси? Як називають ліс, в якому ростуть лише дуби? А якщо сосни? Які дерева ростуть у березнику? Як ви вважаєте, який ліс називають мішаним? 2. Розглядання зображення лісу. Розповідь-бесіда про лісових мешканців з розгляданням картинок.</p>

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>3. Фізкультхвилинка.</p> <p>4. Дидактична гра «З якого дерева листочок?» (закріпити назви дерев, що ростуть на ділянці, знання про колір, форму, розмір листочка цього дерева). Як ви вважаєте, чи проходила осінь повз дерева? Як ви про це дізналися? А чому вбрання сосни та ялинки залишилось незмінним?</p> <p>5. Дидактична гра «Павутинка» (показати взаємозв'язок в природі). Діти, передаючи одне одному клубок ниток, ким-небудь себе уявляють.</p> <p><i>Наприклад:</i> «Я — дуб, на мені багато гілок та листків, у моєму дуплі живе білка». Передає клубочок білочці. «Я — білочка, люблю горішки, які ростуть на ліщині» і т. д.).</p> <p><i>Висновок.</i> Між всіма мешканцями лісу існує взаємозв'язок. Усі живуть поряд, усі разом — одне ціле.</p> <p>6. Підсумок. Який закон існує у природі? Поясніть чому?</p> <p>Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література)</p> <p>Тема: «Читання оповідання Г. Скребицького та В. Чапліної “Білка до зими запасастся”»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — уточнити і розширити знання дітей про підготовку тварин до зими; — дітей старшої підгрупи вчити за допомогою ілюстрацій логічно, послідовно і граматично правильно висловлювати свої думки в зв'язній розповіді, використовуючи набуті знання; — збагачувати словник дітей словами, що означають назви тварин, осінніх явищ природи; — розвивати фонематичний слух, уважність, вміння підтримувати діалог; — виховувати інтерес, любов до тваринного світу, дбайливе ставлення до тварин. <p>Обладнання і матеріали: іграшка Лісовичок; ілюстрації із зображенням ведмедя, вовка, лисиці, зайця, білки; картинки із зображенням чотирьох будиночків; предметні картинки із зображенням диких тварин; загадки про диких тварин.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — прихід Лісовичка з проханням допомогти розчаклувати тваринок і дати їм змогу пригадати, як вони готуються до зими. Він приніс торбинку, в якій містяться ілюстрації із зображенням тваринок і загадки про них. 2. Відгадування загадок. Загадка про білочку. Як готується до зими білочка? 3. Читання оповідання Г. Скребицького та В. Чапліної «Білка до зими запасастся». <p>Настала для білочки найтурботливіша пора: треба свою хатку до зими готувати, утеплювати. З ранку до вечора білочка клопоче: суху траву, мох збирає, усі щілини в гнізді затуляє. І їжу також треба запасти на зиму. Знайде білка на куці горішок, зірве й заховає десь у шпарці дерева.</p> <p>А то ще в дуплі цілу комірку влаштує — горіхів, жолудів туди назбирає. Білка й гриби на зиму припасує: стрибне на землю, знайде гриб, схопить його зубами</p>
--	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>й тягне на дерево. Там вона його в розвилку між гілками затисне. Гриб висохне, а як настане зима — білочка знайде його та з'їсть.</p> <p>Чимало треба білці горіхів, жолудів та грибів запасти восени. Зате взимку вона не голодуватиме.</p> <p>Запитання за змістом: Які клопоти у білки восени? Яку їжу вона запасає? Як білочка сушить гриби?</p> <p>4. Фізкультхвилинка.</p> <p>5. Дидактична гра «Хто в хатинці живе?». (До зображень будиночків діти добирають відповідні картинки із зображенням тварин.)</p> <p>6. Розглядання ілюстрацій із зображенням тварин, які готуються до зими. Запропонувати скласти розповіді про те, як звірята до зими готуються.</p> <p>7. Підсумок. Лісовичок дарує малюкам книгу українських народних казок про звірів.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (художня праця)</p> <p>Тема: «Осіній ліс» (колаж із ниток, насіння, пір'я, солоного тіста)</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — продовжувати вчити дітей створювати композиції з різного матеріалу: ниток, насіння, пір'я, солоного тіста, паперу; — вдосконалювати прийоми образотворчої зображувальної техніки (ліплення, вирізування); — розвивати композиційне вміння: розміщувати кілька об'єктів, складаючи гармонійну композицію; — виховувати акуратність у роботі, бажання доводити задумане до логічного кінця, вміння працювати в колективі. <p>Обладнання і матеріали: пейзажі осіннього лісу; солоне тісто; різні матеріали: нитки, насіння, пір'я; 2–3 основи для колажу; ножиці; стеки; дощечки для ліплення; серветки.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — діти разом з вихователем розглядають пейзажі осіннього лісу. 2. Мотивація: створимо велику картину з різних матеріалів на згадку про Чарівницю Осінь. 3. Нагадування способів ліплення та вирізування. Запропонувати колективно задумати сюжет та розподілити роботу між собою. 4. Самостійне виготовлення дітьми окремих об'єктів для колективної композиції. Індивідуальна допомога підказками та порадами. Створення колективної композиції. Допомога вихователя під час кріплення об'єктів на основу. 5. Підсумок. Звернути увагу на реалістичність об'єктів, акуратність виконання, творче рішення композиції.
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Піший перехід до лісу (або у лісовий куточок)</p> <p>Мета: продовжувати знайомити дітей з живою природою, зокрема з природою лісу; розвивати спостережливість, увагу; виховувати дбайливе ставлення до природи найближчого оточення.</p> <p>Вихователь пропонує вирушити в подорож до лісу, але перед цим необхідно пригадати правила поведінки у лісі.</p>

Денна
прогу-
лянка

Дидактична гра «Не я»

Мета: визначити рівень знань про поведінку в природі; виховувати повагу та бережливе ставлення до природи.

Матеріали: екологічні знаки.

Хід гри

Вихователь пропонує вирушити в подорож до лісу та пригадати, як слід поводитися у природі. Перша дитина бере екологічний знак, пояснює його значення та своє ставлення до цього.

Разом з вихователем діти розглядають рослини в лісі.

Дидактична гра «Який плід якому дереву належить»

Мета: закріпити назви дерев, що ростуть у лісі, та знання про плоди цих дерев; розвивати уважність.

Матеріали: на мольберті — предметні картинки із зображенням дерев; у мішечку — предметні картинки із зображенням плодів цих дерев.

Хід гри

Діти по черзі дістають плоди, називають, з якого вони дерева, а потім ставлять до відповідного дерева на мольберті.

Індивідуальна робота: _____

Рухлива гра «У ведмедя у бору»

Мета: вдосконалювати навички бігу; розвивати спритність.

Трудова діяльність: запропонувати зібрати рослини для поробок з природного матеріалу.

Читання вірша А. Костецького «Що є у дерева?».

- Нащо у дерева стільки гілок?
- Це щоб гойдати веселих пташок,
Щоб перехожому затінок дати
Чи від дощу у негоду сховати.
- Ну, а навіщо такий стовбурище?
- Щоб підніматися вище і вище
В небо, туди, де птахи та блакить,
Де золотаво сонце горить.
- Нащо ж коріння таке довжелезне?
- Щоб дереву бути міцним та кременезним!

Запитання: Які частини дерева не названо у вірші?

<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня»</p> <p>Загартовувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Гра-міркування «Хто живе в осінньому лісі?» (силуетне зображення)</p> <p>Мета: вчити дітей розпізнавати тварин за силуетним зображенням, розвивати логічне мислення, зв'язне мовлення.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує дітям відгадати тварину за силуетом і розповісти про її зовнішність.</p> <p>Колективна праця: книжкова лікарня.</p> <p>Самостійна діяльність дітей: математична вправа на закріплення складу числа 4.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Юні лісники»</p> <p>Етап гри: ігрова ситуація «Лісники обходять свої володіння»</p> <p>Мета: розвивати інтерес до гри, продовжувати розпочатий напередодні сюжет; формувати позитивні взаємини між дітьми.</p> <p>Бесіда «Чим ліс багатий восени»</p> <p>Мета: поглибити знання дітей про плоди лісових дерев та кущів; формувати дбайливе ставлення до природи; виховувати екологічно доцільну поведінку в природному середовищі.</p> <p>Запитання: Що осінньої пори можна знайти в лісі? Плоди яких дерев можна зібрати в лісі? Які на вигляд ці плоди? На що вони схожі? Як нам слід ставитися до осінніх дарунків лісу? Як збирають лісові ягоди та горіхи?</p> <p>Набираючи дарунки лісу, слід знати міру і обов'язково залишати частину плодів на кущі або дереві. Як ви вважаєте, для чого необхідно так чинити?</p> <p>Мовленнєва гра «Назвіть рослини»</p> <p>Мета: вправляти в складанні розповіді за схемою про рослини, що ростуть у лісі; розвивати зв'язне мовлення, мислення.</p> <p>Матеріали: схема, предметні картинки рослин лісу.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти по черзі складають описові розповіді за схемою про рослини лісу.</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
-----------------------------------	---

<p>Друга половина дня</p>	<p>Рухлива гра «На лісовій галявині» Мета: розвивати уважність, спостережливість, вміння діяти за сигналом.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____ _____</p>
--	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

Тема тижня: «У гостях у лісових звірят»

ПОНЕДІЛОК	
Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»</p> <p>Бесіда «Який настрій викликає погода пізньої осені» Мета: формувати вміння дітей розуміти та помічати осінні погодні зміни в природі, визначати та називати стан погоди. Запитання: Яка сьогодні погода? Розкажіть, яке сьогодні небо. Чи є на ньому сонечко? Яке нині повітря — тепле чи прохолодне? Який настрій у вас викликає така погода?</p> <p>Рухлива гра «Хитра лисиця» Мета: вдосконалювати навички бігу; виховувати спостережливість і витримку.</p> <p>Математична гра «Побудуй житло тваринкам» Мета: закріпити уявлення дітей про геометричні фігури; вправляти в умінні складати з геометричних форм різні зображення; розвивати дрібну моторику пальців рук.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує дітям побудувати житло вовчику та ведмедику, використовуючи площинні геометричні фігури. Упродовж гри діти пояснюють, які фігури вони використовують та за якими особливостями.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Трудова діяльність: _____ _____ _____</p>
Навчальна діяльність	<p>Заняття: Здоров'я та фізичний розвиток Тема: «У гості до лісових звірят» Програмові завдання: — розучити комплекс ранкової гімнастики; — з дітьми молодшої підгрупи вдосконалювати вміння переступати через предмети та повзати по гімнастичній лаві; — з дітьми старшої підгрупи вдосконалювати вміння стрибати у висоту з розбігу та метати торбинки на дальність;</p>

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>— розвивати рішучість, спритність, вміння орієнтуватися у просторі; — виховувати повагу до живих істот, навколишнього середовища, дбайливе ставлення до них.</p> <p>Обладнання і матеріали: стояки, гумова тасьма (4–5 м), дві гімнастичні лави, торбинки з піском (200 г), щит для метання в ціль, 18 кубиків.</p> <p>План</p> <p>I. Вступна частина</p> <p>Ходьба зі зміною темпу на зовнішній і внутрішній стороні стопи; біг у середньому темпі.</p> <p>Перешиккування в колону по троє.</p> <p>Комплекс загальнорозвивальних вправ.</p> <p>II. Основна частина</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Ходьба з переступанням через кубики. Підтягування на руках по лаві.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Стрибки у висоту (30 см) з розбігу (5–6 м) на килим. Метання торбинки з піском у вертикальну ціль (щит) на відстань 2,5–3 м з-за спини через плече (повторити по 4 рази лівою і правою рукою).</p> <p>Гра «Лисиця в курнику».</p> <p>III. Заключна частина</p> <p>Ходьба у повільному темпі з рухами рук, як курчата крилами.</p> <p>Заняття: Ознайомлення із соціумом</p> <p>Тема: «Хто в лісі живе»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — розширити та узагальнити знання дітей про диких тварин; — продовжувати вчити виділяти й характеризувати особливості зовнішнього вигляду тварин, способу їхнього життя; — вправляти в умінні робити узагальнення на основі спільних ознак; — встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, робити висновки; — виховувати дбайливе ставлення до тварин. <p>Обладнання і матеріали: ілюстрації та предметні картинки із зображенням диких тварин, декорація лісу.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вихователь звертає увагу дітей на декорації лісу, де розміщені зображення різних тварин. Запропонувати знайти цих тварин та назвати їх.</p> <p>Запитання: Що поєднує цих тварин? Як їх називають? Як ви вважаєте, чому?</p> <p>2. Розглядання ілюстрацій диких тварин.</p> <p>Запитання: Які тварини зображені на ілюстраціях? Як ви здогадалися, що це їжак? Що вам допомогло впізнати ведмедя? Чому ви вирішили, що це заєць? А чому ви не сплутали лисицю з білкою?</p> <p>Діти пояснюють свої відповіді.</p>
--	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>3. Дидактична вправа «Порівняй» (білку та зайця). Чим їхні передні лапи відрізняються від задніх? Вони однакові чи різні? Як ви вважаєте, в чому їм допомагає ця різниця?</p> <p><i>Висновок.</i> Білка та заєць не ходять, а стрибають.</p> <p>4. Фізкультхвилинка.</p> <p>5. Дидактична гра «Збери сім'ю». Діти розглядають предметні картинки тварин та їхніх дитинчат і поєднують їх у пари.</p> <p>6. Підсумок. Яких тварин ви сьогодні зустріли в лісі? Чому їх називають дикими?</p> <p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (колективне малювання)</p> <p>Тема: «Кого я зустрів у лісі»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — дітей старшої підгрупи продовжувати вчити задумувати зміст своєї роботи, пригадавши літературні твори, розглянуті ілюстрації; вправляти в малюванні кольоровими фломастерами та простим олівцем; — дітей молодшої підгрупи вчити передавати в малюнку образ тварин, обирати для малювання матеріал за бажанням; — закріпити засвоєні раніше відомості про елементарну грамотність зображення об'єктів навколишнього світу (малюнок, лінія, колір, композиція); — розвивати творчість, уяву, естетичне сприйняття навколишнього світу; — вправляти в умінні розповідати про свої малюнки та малюнки товаришів; — формувати вміння доводити розпочату справу до кінця; — виховувати любов до живої природи, дбайливе ставлення до неї. <p>Обладнання і матеріали: загадки про тварин, картинки із зображенням диких тварин, аркуш білого паперу, прості олівці, фломастери, серветки.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — відгадування загадок про диких тварин та читання віршів про них. Що спільного між цими тваринами? 2. Складання нової історії про диких тварин «Салат із казок». 3. Мотивація: гарна історія вийшла, а тепер скоро мине золота осінь. Спробуйте придумати, кого б ви зустріли, якби пішли до лісу самі, та намалюйте. 4. Пригадування зовнішнього вигляду тварин, розглядаючи картинки. Визначення величини різних частин тіла, форми, кольору забарвлення. Дітям старшої підгрупи запропонувати намалювати тварин у русі, пригадати, як це краще зробити. 5. Фізкультхвилинка. 6. Самостійна робота дітей. Звертати увагу на відображення відносної величини фігур тварин відповідно до оточення (дерев, кущів). 7. Підсумок. Аналіз робіт. Вибрати ті, де виразно відображені рух та зовнішність тварин. Запропонувати придумати та розповісти, які пригоди можуть статися з ними у лісі.
------------------------------------	--

Денна
прогу-
лянка

Спостереження за погодою: як осінь впливає на життя тварин

Мета: поглибити знання дітей про життя тварин восени; сприяти розвитку спостережливості; виховувати шанобливе ставлення до життя тварин восени. Вихователь читає вірш Л. Костенко «Білочка восени».

На гіллячках, на тоненьких,
Поки день ще не погас,
Сироїжки та опеньки
Білка сушить про запас.

Так нашпилює охайно,
Так їх тулить на сосні
І міркує: «А нехай-но
Ще побудуть тут мені!

Поки дні іще хороші,
Поки є іще тепло,
А як випадуть пороші,
Заберу їх у дупло.

Буде холодно надворі,
Сніг осиплеться з дубів.
Буде в мене у коморі
Ціла в'язочка грибів!»

Запитання за змістом вірша: Про яку пору року йдеться у вірші? Чим зайнята білочка восени? Чому вона робить свої запаси саме восени? Що ще може запасати білочка собі на зиму?

Дидактична гра «Поверхи лісу»

Мета: закріпити знання про те, хто саме і на якому поверсі живе, чим живиться, як улаштовує своє житло.

Матеріали: предметні картинки із зображенням рослин, птахів, тварин лісу; фланелеграф.

Хід гри

Діти по черзі виставляють картинки на фланелеграф відповідно до ярусів лісу (внизу — квіти, трава, комахи, тварини, які пересуваються лише по землі; вище — дерева, білка в дуплі; ще вище — птахи, гнізда на гілках).

Фізичні вправи на свіжому повітрі: в індивідуальній формі закріпити вправи, вивчені на занятті. _____

Рухлива гра «Білочки»

Мета: вдосконалювати навички стрибків у довжину та бігу врозтіч; розвивати спостережливість, спритність і чуття колективу.

Трудова діяльність: запропонувати допомогти білочці зробити заготовки на зиму.

Мовленнєва гра «Веселий діалог»

Мета: закріпити знання про ліс (рослини, тварини, птахи); розвивати діалогічне мовлення; виховувати інтерес до спілкування та любов до лісу.

<p>Денна прогулянка</p>	<p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Гра проводиться між парами дітей, яким пропонується вирушити разом до лісу та уявити все, що там можна побачити, кого зустріти, а потім скласти діалог на цю тему.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня»</p> <p>Загартувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Гра-інсценівка «У білочки в магазині»</p> <p>Мета: поглибити знання дітей про плоди, якими лісові звірята запасуються на зиму; розвивати діалогічне мовлення.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує дітям розіграти діалоги між білочкою, яка працює в лісовій крамниці, і звірятами, які приходять до неї.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): розглядання зображень казкових лісових тварин.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Зоопарк»</p> <p>Етап гри: бесіда про тварин, які живуть у зоопарку, з використанням вірша С. Маршака «Діти в клітці»</p> <p>Мета: розширити знання дітей про диких тварин, їхнє життя в зоопарку, чим живляться.</p> <p>Бесіда з розгляданням ілюстрації «Білі ведмеді»</p> <p>Мета: познайомити дітей з тваринами Півночі, умовами їхнього існування та поведінкою; розвивати логічне мислення, спостережливість; виховувати любов до тварин.</p> <p>Запитання: Де живе білий ведмідь? Чому там холодно? Чому так багато снігу? Для чого ведмедю потрібно пірнати у воді? Як ви вважаєте, холодно йому чи ні? Чому? Яке забарвлення має хутряна шуба ведмедя? Для чого так зробила природа?</p>

Друга половина дня	Попередження дитячого травматизму: _____

Рухлива гра «У ведмедя у бору»	
Мета: вдосконалювати навички бігу; розвивати спритність.	
Самостійні ігри за бажанням дітей.	
Індивідуальна робота: _____	

Робота з батьками: _____	

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ВІВТОРОК

Ранок

Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»

Бесіда «Вплив погоди на життя тварин»

Мета: продовжувати вчити дітей визначати стан погоди, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки; розвивати спостережливість, любов до природи.

Запитання: Яка сьогодні погода? Як поведуться звірі у таку погоду? Що вони роблять?

Рухлива гра «Де живуть тварини»

Мета: вдосконалювати вміння швидко бігати наввипередки у визначене місце, шикуватися у дві шеренги; розвивати уважність, пам'ять, швидку реакцію на сигнал.

Дидактична гра «На лісовій галявині»

Мета: закріпити знання про диких тварин; розвивати пізнавальний інтерес; виховувати бажання допомагати тваринам;

Хід гри

Вихователь роздає емблеми із зображенням різних тварин, які гуляють на лісовій галявині, і пропонує розповісти про кожну тварину.

Індивідуальна робота: _____

Трудова діяльність: _____

Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (музична за планом музичного керівника)

Заняття: Ознайомлення з природним довкіллям

Тема: «Життя тварин восени»

Програмові завдання:

— продовжувати формувати уявлення дітей про осінні зміни в природі і житті тварин;

— узагальнити та систематизувати знання про тварин, викликати пізнавальний інтерес до вивчення природи рідного краю;

— виховувати бажання спостерігати за природою, дбайливо ставитися до неї.

<p>Навчаль-на діяль-ність</p>	<p>Обладнання і матеріали: ілюстрації на тему «Життя тварин восени», картинки із зображенням диких тварин та їхньої їжі: жолуді, гриби, горіхи, ягоди та ін.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вправа «Знайомство з тваринами». Вихователь читає вірш.</p> <p style="text-align: center;"> В зеленому лісі іду навпростець, Зелений у мене листок-прапорець. Пісня пташина поряд звучить, Вода у струмочку ласкаво дзюрчить. У хащі, в барлогу, зітхає ведмідь, Він до весни безтурботно проспить. В густому й зеленому лісі Гуляють хитрючі лиси, Тікають від них зайці боязливі, Та рискають поряд вовчиська сміливі. </p> <p>Бесіда за змістом вірша.</p> <p>Запитання: Про кого йдеться у вірші? Яких ще тварин можна побачити в лісі?</p> <p>2. Розгляньте ілюстрації «Життя тварин».</p> <p>Запитання: Чим схожі тварини? Чим відрізняються? Де живуть? Чим живляться?</p> <p>3. Розповідь вихователя «Як тварини до зими готуються» з використанням ілюстрацій.</p> <p>4. Фізкультхвилинка.</p> <p>5. Дидактична гра «Впізнай за описом». Дитина бере картку із зображенням тварини і, не показуючи її, розповідає про зовнішній вигляд, спосіб її живлення. Інші діти повинні здогадатися, про яку тварину йдеться.</p> <p>6. Відгадування загадок про тварин. Відгадавши загадку, діти повинні назвати дитинча тварини та обрати з-поміж поданих картки із зображенням їжі цієї тварини.</p> <p>Руденька, маленька по дереву скаче швиденько. (<i>Білка.</i>) Влітку наїдається, взимку відсипається. (<i>Ведмідь.</i>) Хвостата розбійниця під курником чатує — на півня полює. (<i>Лисиця.</i>)</p> <p>7. Підсумок. Про яких тварин ми говорили? Чому їх називають дикими? Чому восени їхнє життя змінюється?</p> <p>Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (зв'язне мовлення)</p> <p>Молодша підгрупа Тема: «Кого зустрів їжачок у лісі» Програмові завдання: — продовжувати вчити дітей складати описові розповіді, використовуючи елементи порівняння, називати певні ознаки тварин і птахів;</p>
--------------------------------------	---

**Навчаль-
на діяль-
ність**

- уточнити уявлення про диких тварин;
- формувати навички правильно вимовляти звук [p];
- вправляти дітей у вживанні присвійних прикметників (*лисячий, вовчий, ведмежий*);
- розвивати творче мислення, вміння слухати словесну інструкцію, доводити свою думку, незалежність у висловлюваннях;
- закріпити вміння працювати в групах;
- виховувати допитливість, вміння відчувати задоволення від результатів праці.

Обладнання і матеріали: картина «Кого зустрів їжачок у лісі», предметні картинки із зображеннями диких тварин та їхніх домівок, маски диких тварин, зображення хвостів окремо.

План

1. Ігровий момент — загадка про їжака: «Із голок та шпичок котиться клубок». Хто це?

2. Розглядання картини «Кого зустрів їжачок у лісі».

Запитання: Якої пори року відбувається подія? Кого зустрів їжачок? Що робить білочка? Чим зайнятий зайчик? Як готується до зими їжачок? Зустріч з ведмедиком, який не може визначитися, хто він: тварина чи пташка.

Діти складають описову розповідь про ведмедя і називають ті ознаки, які відрізняють тварину від птаха. Діти доводять, що ведмедик — це тварина.

3. Фізкультхвилинка.

4. Дидактична гра «Хто де живе?». Діти отримують картки із зображеннями тварин та їхніх домівок. За сигналом потрібно правильно покласти картинку тварини навпроти її оселі.

Барліг — ведмідь; риба — акваріум; шпак — шпаківня; жаба — вода; білка — дупло; бджола — вулик; собака — будка; миша — нора; птах — гніздо; вовк — лігво.

5. Підсумок. Дидактична гра «Чий хвіст?». Вихователь розповідає, що у тварин виникла суперечка, де чий хвіст, і пропонує допомогти їм розібратися.

Діти вибирають хвости і називають, чиї вони.

Старша підгрупа

Тема: «Дикі тварини»

Програмові завдання:

- поглибити знання дітей про диких тварин, їхній зовнішній вигляд і спосіб життя;
- вчити описувати ілюстрації та предметні картинки із зображенням диких тварин, вживати узагальнення «дикі тварини»;
- продовжувати вчити правильно узгоджувати підмет і присудок у роді, числі та відмінку; співвідносити назви тварин та їхніх дитинчат;
- розвивати логічне, послідовне, зв'язне мовлення;
- збагачувати словник назвами диких тварин та їхніх дитинчат;
- виховувати дбайливе ставлення до тварин.

Обладнання і матеріали: предметні картинки та ілюстрації із зображеннями диких тварин.

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>План</p> <p>1. Ігровий момент — розглядання ілюстрацій із зображеннями диких тварин. Запитання: Як можна назвати одним словом тварин, які на них зображені? Чому їх називають дикими?</p> <p>2. Дидактична гра «Що робить?». У дітей предметні картинки із зображеннями диких тварин. Їм пропонується дібрати якомога більше слів про те, хто із тварин що робить.</p> <p>3. Дидактична гра «Кого немає?». До названого слова дібрати слово у родовому відмінку: <i>їжак — їжака ...</i> і т. д.</p> <p>4. Мовленнєва гра «Назви дитинчат тварини». Розглядаючи предметні картинки із зображеннями диких тварин, необхідно пригадати і назвати їхніх дитинчат.</p> <p>5. Дидактична гра «Відгадай за описом». Запропонувати кожній дитині вибрати картинку із зображенням дикої тварини, розглянути і описати, не називаючи її. Решта дітей має відгадати, як називається тварина.</p> <p>6. Підсумок. Про яких тварин ми говорили? Чому їх називають дикими?</p>
<p>Денна прогу- лянка</p>	<p>Спостереження за птахами. Чому вони відлітають у вирій? Мета: збагачувати знання дітей про зміни в житті перелітних птахів восени; активізувати спостережливість в природному середовищі; формувати позитивні емоції від спілкування з природою.</p> <p>Вихователь звертає увагу на погоду. Яка зараз погода надворі? Як одягнені люди у цю пору року?</p> <p>Звертає увагу на те, що на майданчик стало прилітати менше птахів. Як ви вважаєте, якими турботами зайняті зараз птахи? Як можна назвати птахів, які відлітають у вирій? Чому вони з приходом осені відлітають?</p> <p>Дидактична гра «Хто у кого» Мета: закріпити назви тварин жіночого роду; розвивати мовлення, увагу; виховувати повагу до тварин та їхніх дитинчат. Матеріал: предметні картинки із зображеннями тварин та їхніх дитинчат.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує допомогти дитинчатам «відшукати» своїх батьків (окремо розкладені картинки із зображеннями дитинчат, а окремо — дорослих тварин).</p> <p>Дитина, яка правильно називає тварину та її дитинча, виставляє їх разом на набірне полотно.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі</p> <p>Молодша підгрупа Ходьба по похилій дошці, один кінець якої покладено на куб. Проходячи перший і другий раз, руки тримати в сторони, третій і четвертий — руки на поясі. Стрибки з дошки в глибину. Стежити за правильною поставою та стійким приземленням після стрибка на напівзігнуті ноги.</p> <p>Старша підгрупа Стрибки у висоту з місця з відштовхуванням. Стрибки в довжину з місця через «струмок». Стежити за вихідним положенням та стійким приземленням на напівзігнуті ноги.</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «Ведмідь і бджоли» Мета: продовжувати вчити підлізати під шнуром і лазити по гімнастичній стінці; виховувати уважність, кмітливість.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати погодувати птахів, які прилетіли до нас на майданчик.</p> <p>Мовленнєва гра «Хто більше назве» Мета: закріпити знання про диких тварин; розвивати пізнавальний інтерес; виховувати бажання допомагати тваринам; Матеріали: емблеми із зображенням тварин, фішки для оцінювання.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь роздає емблеми із зображеннями різних тварин і пропонує назвати тварину й ознаки, що її характеризують. Не повторювати вже названих тварин. Перемагає той, хто назве найбільшу кількість тварин і збере найбільшу кількість фішок.</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня»</p> <p>Загартовувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Конструктивно-будівельна гра з природним матеріалом «Лісова стежина» Мета: закріпити знання про властивості камінчиків, каштанчиків; вправляти в умінні викладати з них доріжки (послідовно в кілька рядів); виховувати дружні стосунки, вміння працювати разом.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти розглядають камінчики, каштанчики і з'ясовують, що з них можна викласти доріжки у куточку лісу для лісових звірят. Діти збирають на майданчику камінчики та каштанчики і викладають з них доріжки.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): розглядання ілюстрацій до казок про лісових звірів.</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Зоопарк» Етап гри: ігрова ситуація «Подорож у далекі країни» Мета: розширити уявлення дітей про диких тварин та екзотичних тварин, їхній спосіб життя, про рослинний світ, природні умови країн Півдня та Півночі.</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Гра-пантоміма «Упізнай тварину» (імітація рухів) Вихователь читає загадки про тварин, а діти повинні показати відгадки за допомогою рухів. А можна об'єднати дітей у дві підгрупи. Одна показує рухи, а решта відгадує, яка це тварина.</p> <p>Читання казки «Двое жадібних ведмежат» Запитання за змістом казки: Хто головні персонажі казки? Що сталося з ведмежатами? Чому вони не змогли самі поділити сир? Як усе вирішила лисичка? Яка була лисичка?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Мисливці і зайці» Мета: вдосконалювати навички стрибків і метання в ціль; розвивати спритність та орієнтування у просторі.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____ _____</p>
----------------------------------	---

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

СЕРЕДА

Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»</p> <p>Бесіда-розповідь «Яку користь приносять людині птахи і тварини?» Мета: поглибити знання дітей про значення птахів і тварин у житті людей; розвивати логічне мислення, пояснювальне мовлення; виховувати дбайливе ставлення до тварин.</p> <p>Запитання: Які птахи прилітають до нас на майданчик? Чим полюбляють жити? Яку користь вони нам приносять? Як ми про них піклуємося? Які тваринки живуть у вас вдома? За що ви їх любите? Як про них дбаєте?</p> <p>Рухлива гра «Білочки» Мета: вдосконалювати навички стрибків в довжину та бігу врозтіч; розвивати спостережливість, спритність і чуття колективу.</p> <p>Дидактична гра «Хто в лісі живе» Мета: закріпити знання дітей про диких тварин; розвивати пам'ять, мовлення; виховувати любов до тварин.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Дітям необхідно із запропонованих зображень різних тварин обрати тільки тих, які живуть у лісі, і розповісти про них.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Трудова діяльність: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
Навчальна діяльність	<p>Заняття: Здоров'я та фізичний розвиток</p> <p>Тема: «У гості до лісника»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none">— повторити комплекс загальнорозвивальних вправ;— з дітьми молодшої підгрупи вдосконалювати вміння стрибати в довжину та кидати м'яч в кошик обома руками знизу;— з дітьми старшої підгрупи вдосконалювати уміння підлізати під шнуром та ходити по канату, покладеному на підлогу;— розвивати швидкість, спритність, вміння узгоджувати свої дії з рухами інших дітей під час гри;— виховувати бажання зберігати красиву рівну поставу, дбайливе ставлення до свого тіла. <p>Обладнання і матеріали: стояки, шнур (10–12 м), мотузок або канат (10–12 м), 10 обручів, кошик, великі м'ячі.</p>

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>План</p> <p>I. Вступна частина</p> <p>Ходьба з рухами рук; крок лівою ногою — руки в сторони, правою — вниз; з високим підніманням ніг, як чапля; біг у середньому темпі врозтіч.</p> <p>Перешикування в колону по трое.</p> <p>Комплекс загальнорозвивальних вправ.</p> <p>II. Основна частина</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Стрибки на обох ногах з просуванням уперед через 5 обручів. Кидання м'яча обома руками у кошик з відстані 2 м.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Ходьба по мотузку (канату), покладеному на підлогу у вигляді кола (перші два рази пройти звичайним, а потім приставним кроком лівим і правим боком. Підлізання під шнуром, натягнутим між двома стояками на висоті 40 см. За 1,5 м до нього напівприсісти і в цьому положенні підлізти під шнуром, потім випрямитись і підстрибнути угору, змахуючи руками вперед–угору.</p> <p>Гра «Ведмідь і бджоли».</p> <p>III. Заключна частина</p> <p>Ходьба у повільному темпі з рухами рук, як рибка.</p> <p>Заняття: Логіко-математичний розвиток</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Тема: «Порядкова лічба. Часові відношення: <i>раніше, пізніше, потім</i>»</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вчити дітей порядкової лічби; — розвивати вміння давати порядковий номер; — закріпити вміння порівнювати предмети за кольором, розміром, формою; — виховувати самостійність, порівнювати предмети за довжиною; — розвивати вміння знаходити однакові ознаки предметів; — закріпити кількісну лічбу; — виховувати уважність. <p>Обладнання і матеріали: <i>демонстраційні</i> — текст казки «Рукавичка; іграшкові персонажі казки; картки із зображенням чотирьох фігур, що відрізняються від інших за кольором або розміром; горщик з молодим пагоном рослини, дозріла квасоля; <i>роздавальні</i> — малюнки із зображенням поетапного росту рослини.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — бесіда за змістом казки «Рукавичка». В груповій кімнаті розставлені іграшки-персонажі казки. Діти знаходять названі іграшки і виставляють в певній послідовності.</p> <p>Запитання: Хто перший прийшов до рукавички? Отже, у неї буде перший номер. Хто прийшов наступний? (<i>Жабка.</i>) У неї буде другий номер, її необхідно поставити за мишкою і т. д.</p>
--	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Потім діти називають всіх звірів за рахунком. Хто перший? другий? і т.д. Вихователь звертає увагу на те, як правильно їх рахувати. Розглядання всього ряду. Хто прийшов раніше — зайчик чи вовк? Хто прийшов пізніше за всіх? Хто стоїть між лисичкою і кабаном? Який у нього порядковий номер?</p> <p>Запропонувати пограти у гру. Діти заплющують очі, а вихователь міняє місцями персонажів. Діти розплющують очі і з'ясовують, хто помінявся місцями і який став за рахунком.</p> <p>2. Гра «Фігури-пустунчики» (робота з картками). Вихователь по черзі показує картки, на яких намальовано чотири фігури. Діти повинні знайти ознаки подібності–відмінності та обґрунтувати свій вибір.</p> <p>3. Фізкультхвилинка.</p> <p>4. Вправа «Як росте рослина». Діти розглядають малюнки із зображенням поетапного росту рослини і слухають розповідь вихователя. Потім діти розкладають малюнки у відповідному порядку. <i>Наприклад:</i> Посадили квасолинку, з'явився маленький пагін, потім рослина росла, поки на ній не з'явилися плоди — нові квасолинки.</p> <p>5. Підсумок. Яку казку сьогодні читали? Що сподобалося на занятті понад усе?</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Куля. Куб. Числа від 1 до 4» Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — формувати уявлення про куб і кулю, вміння розпізнавати геометричні фігури в предметах навколишнього середовища; — продовжувати вчити відрізняти об'ємні фігури від плоских; — закріпити поняття «раніше», «пізніше»; — розвивати довільну пам'ять, увагу; — виховувати самостійність. <p>Обладнання і матеріали: <i>демонстраційні</i> — два «чарівні мішечки»; плоскі геометричні фігури (круг, трикутник, квадрат, прямокутник); куля, куб, ворота (з будівельного набору); картки для пояснення гри «Геометричне лото»; <i>роздаткові</i> — кулі, куби, дзеркальця, набори карток для геометричного лото (до 10 карток), маски тварин, набори карток для вправи «Встанови порядок».</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — гра «Чарівні мішечки» (закріплення знань про геометричні фігури: куб, куля). Запропонувати дітям на дотик з'ясувати, що знаходиться в «чарівних мішечках».</p> <p>Діти роблять висновок: в першому — плоскі фігури, в другому — об'ємні. Потім дістають об'ємні фігури. Які предмети ви дістали?</p> <p>2. Робота з об'ємними тілами (куля, куб). Запропонувати прокотити кулю та куб у ворота. Чому одна фігура може котитися?</p> <p>Потім діти катають маленькі кульки між долоньками та по столу, ставлять перед дзеркалом і з'ясовують, на що схоже її відображення. (<i>На круг.</i>) Розглядання другої фігури. Що заважало цій фігурі котитися? Вихователь наголошує, що ця фігура називається <i>кубом</i>. Запропонувати покотити його між долоньками та по столу, за допомогою дзеркала з'ясувати, на що схоже його відображення. (<i>На квадрат.</i>)</p>
------------------------------------	---

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Із яких фігур можна зробити аплікацію? Чому? А що можна зробити з об'ємних фігур?</p> <p>3. Гра «Геометричне лото». Пояснення правил гри — викладання карток.</p> <p>4. Фізкультхвилинка.</p> <p>5. Вправа «Встанови порядок» (закріплення понять «раніше», «пізніше»). Діти розглядають сюжетні малюнки та визначають, у якому порядку відбувалися дії, розклавши біля малюнків картки з цифрами 1, 2, 3, 4.</p> <p>6. Підсумок. Про які геометричні фігури згадували? (<i>Назвати об'ємні та плоскі фігури.</i>) Що в навколишньому оточенні нагадує за формою кулю, куб?</p> <p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (колективне ліплення) Тема: «Їжачок із сім'єю на лісовій галявині» Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — вчити відтворювати казкові образи, ліпити їжачка, передаючи форму та характерні особливості його будови, співвідносячи частини тіла за їхньою величиною, розташуванням відносно одна одної; — закріпити вміння поєднувати у роботі пластилін та природний матеріал (насіння соняшника, шкаралупки каштанів) для передачі характерних особливостей образу; — розвивати уяву, акуратність та самостійність під час створення спільної роботи; — виховувати вміння бачити прекрасне у навколишньому світі та бажання передавати його через свої роботи. <p>Обладнання і матеріали: іграшковий їжачок; макет лісу з грибами, виготовлений раніше; загадки та вірші про їжачка; гра «Чарівні малюнки»; пластилін; стеки; дощечки для ліплення; насіння соняшника; шкаралупки каштанів; серветки.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — загадування загадки про їжачка, прихід іграшкового їжачка. 2. Складання описової розповіді про їжачка та читання віршів. Їжачок звертає увагу на макет лісу і мріє погостювати в ньому, але самому йому буде сумно. 3. Мотивація: зліпимо для їжачка великих і маленьких друзів, щоб нашому гостю не було сумно. 4. Вибір матеріалу. Вихователь пропонує подумати і сказати, з чого можна зробити колючки для їжачка (насіння та шкаралупки). Розподілення на дві групи згідно з вибраним природним матеріалом. Уточнення форми та величини частин фігурки їжачка, положення частин відповідно відносно одна одної. 5. Фізкультхвилинка. 6. Самостійна робота дітей. Індивідуальна допомога порадами щодо застосування природного матеріалу. 7. Підсумок. Аналіз робіт, вибір тих, що передають виразність образу (характер, настрої їжачка), акуратність виконання. Розміщення робіт на макеті лісу та милування спільною роботою.
------------------------------------	--

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Розглядання їжачка або його зображення Мета: поглибити знання дітей про мешканців лісу, їхній зовнішній вигляд та способи пристосування до життя; виховувати любов та шанобливе ставлення до тварин. Вихователь пропонує дітям розглянути їжачка. Запитання: Це тварина чи птах? Чим вкрите тіло їжачка? Чому їжачок колючий? Пригадати оповідання В. Росіної «Для кого голки в їжака». Так для кого ж голки в їжака?</p> <p>Дидактична гра «Хто де живе і що їсть» Мета: закріпити і розширити знання про спосіб живлення, особливості зовнішнього вигляду, пристосування до умов життя диких тварин; розвивати мислення, увагу; виховувати бажання дбати про тварин. Матеріали: ілюстрації із зображенням тварин, кружечки для оцінювання відповідей.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує розглянути ілюстрації і скласти розповідь за планом або схемою: 1) Хто це? 2) Зовнішній вигляд. 3) Де живе? 4) Чим живиться? 5) Особливості поведінки. За розповідь дитина отримує кружечок. За доповнення інші діти також отримують кружечок. Перемагає той, у кого найбільше кружечків.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі: в індивідуальній формі закріпити вправи, вивчені на занятті. _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Ведмідь у лісі» Мета: вдосконалювати навички ходьби, бігу врозтіч із ловінням; розвивати орієнтування у просторі; виховувати спритність, вміння точно виконувати завдання вихователя.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати допомогти їжачку у заготівлі до зими.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня» Загартовувальні заходи: _____ _____ _____</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Творча гра «Цікаві пригоди на лісовій галявині» Мета: поглибити знання дітей про життя диких тварин восени; сприяти розвитку діалогічного мовлення; виховувати доброзичливе ставлення до диких тварин.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти одягають маски або нагруднички лісових звірят (білочки, зайця, ведмедя, їжачка, лисиці, вовка) та за допомогою вихователя розігрують діалоги, які могли б відбуватися між лісовими звірятами восени.</p> <p>Самостійна діяльність дітей (пізнавальна): гра «Упізнай лісових друзів».</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Зоопарк» Етап гри: бесіда «Праця дорослих у зоопарку» Мета: дати знання про гуманну спрямованість роботи працівників зоопарку, про основні трудові процеси з обслуговування тварин. Читання оповідання Є. Гуцала «Одуд». Запитання за змістом тексту: Якого птаха знайшов батько Андрійка? Чому він не може літати? Що з ним сталося? Як лікували одуда? Чому так сильно билося пташине серце? Як ви вважаєте, про що думав одуд, дивлячись у вікно?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Хитра лисиця» Мета: вдосконалювати навички бігу; виховувати спостережливість і витримку.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____</p>
----------------------------------	---

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ЧЕТВЕР

Ранок

Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»

Розповідь-бесіда «Життя тварин у зоопарку»

Мета: розширити знання дітей про різноманітність тварин у зоопарку та умови їхнього життя; розвивати пізнавальну активність, увагу, логічне мислення; виховувати дбайливе ставлення до тварин у неволі.

Запитання: Які тварини є в нашому зоопарку? Як розміщують тварин у зоопарку, щоб вони не завдали шкоди одне одному? Навіщо тваринам клітки? Хто може заходити до кліток? Як доглядають працівники зоопарку за тваринами? Чи безпечна їхня робота? Чому?

Рухлива гра «Де живуть тварини»

Мета: вдосконалювати вміння швидко бігати наввипередки у визначене місце, шикуватися у дві шеренги; розвивати уважність, пам'ять, швидку реакцію на сигнал.

Дидактична гра «Швидко дай відповідь»

Мета: розвивати пам'ять, логічне мислення, уважність, допитливість; уточнити знання дітей про особливості зовнішнього вигляду, поведінки, пристосування до умов життя диких тварин.

Хід гри

Дітям необхідно дати відповіді на запитання.

Скільки хвостів у білки? Скільки лап у зайця? Де в дереві живе білка? Що їдять зайці? І т. д.

Індивідуальна робота: _____

Трудова діяльність: _____

Навчальна діяльність

Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (музична за планом музичного керівника)

Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування

Молодша підгрупа — зв'язне мовлення

Тема: «Як білка до зими готується»

Програмові завдання:

— продовжувати формувати уявлення дітей про осінні зміни в природі;

— закріпити вміння говорити чітко; поповнювати словниковий запас дітей;

**Навчаль-
на діяль-
ність**

— продовжувати навчати їх узгоджувати слова в роді, числі та відмінку, вико-
ристовувати узагальнювальні поняття;
— продовжувати вчити утворювати присвійні прикметники; складати речен-
ня, невеликі сюжетні розповіді.

Обладнання і матеріали: тематичні ілюстрації: ягоди, гриби.

План

1. Ігровий момент — прихід білочки. Читання оповідання Г. Скребицького
та В. Чапліної «Білка запасється на зиму».

Бесіда за змістом оповідання: Які турботи має білочка восени? Яку їжу вона
запасє? Як білочка сушить гриби?

2. Дидактична гра «Відгадай та назви всі дари лісові». Вихователь читає за-
гадки за темою і пропонує дітям відгадати їх.

Стоїть при дорозі

На одній нозі,

І шапочку має,

Та нікого не вітає.

А хто підходить близько,

Йому вклоняється низько. (*Гриб.*)

Між листочків іскристе

Хтось розсипав намисто.

Кажуть, що воно смачне.

І ніхто не обміне

Ці блискучі намистини —

Ані птах, ані людина. (*Ягоди.*)

Запитання: Які гриби ви знаєте? Які лісові ягоди ви знаєте? Чи всі гриби мож-
на їсти? Хто збирав з дорослими гриби в лісі? Як готують гриби? Які ще бувають
ягоди? Де вони ростуть? Чи можна заготовляти гриби та ягоди на зиму?

3. Дидактична гра «Що зварили з ягід?». Діти утворюють присвійні прикмет-
ники від назв ягід.

Наприклад: варення з малини — *малинове варення*; компот із суниць —
суничний компот; кисіль із ожини — *ожиний кисіль*; желе з чорниць —
чорничне желе; сік із журавлини — *журавлинний сік*; мус із брусниць — *брус-
ничний мус*; настій із шипшини — *шипшиновий настій*.

4. Фізкультхвилинка.

5. Робота з картками. Вихователь пропонує дітям розфарбувати малюнки,
у назвах яких останній звук [а].

6. Мовленнева гра «Лісові фантазії». Вихователь заохочує дітей пофантазува-
ти, уявити будь-які лісові предмети та розказати про них. Діти передають уяв-
ні предмети один одному, розповідають про них.

7. **Підсумок.** Мовленнева гра «Живі слова». Вихователь промовляє речення,
діти-слова стають у певній послідовності й називають кожен своє слово. Решта
дітей повторює речення, визначає кількість слів у реченні.

Старша підгрупа — навчання елементів грамоти

Тема: «Голосні, тверді та м'які приголосні»

Програмові завдання:

— вправляти в умінні виконувати аналіз чотиризвукових слів різної
структури;

— продовжувати вчити розрізняти звуки за їхньою вимовою: голосний, твер-
дий приголосний, м'який приголосний;

— закріпити вміння складати речення та записувати схеми речень;

— вчити проводити хвилясті лінії, не відриваючи олівець від паперу;

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>— розвивати інтерес до навчальної діяльності; — виховувати посидючість.</p> <p>Обладнання і матеріали: краплинки, картки-фішки для створення звукових моделей слів, олівці, схеми-доріжки, предметні картинки.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — до групи залетіла краплинка. Вихователь звертає на неї увагу дітей. Звідки вона з'явилася — впала з неба? Запропонувати зробити звуковий аналіз слова <i>небо</i>. (Одна дитина робить це біля дошки, пояснюючи кожен звук, позначає його відповідною картою-фішкою. Інші діти виконують це завдання на своїх схемах.) Скільки голосних у слові <i>небо</i>? А скільки приголосних? Аналогічно проводиться звуковий аналіз слова <i>вода</i>.</p> <p>2. Вправа «Склади речення». Діти складають речення про дощову осінь і записують їх схемами.</p> <p>3. Фізкультхвилинка.</p> <p>4. Вправа «Впізнай звук». На дошці зображення дівчаток, які вимовляють звуки [а], [о], [у]; дітям необхідно за мімікою впізнати ці звуки. Як називаються ці звуки?</p> <p>5. Вправа «Розподіли краплинки». Діти розглядають краплинки, на яких зображені різні предмети. Їм необхідно розкласти ці краплинки до хмаринок: до першої — назви предметів, які закінчуються на приголосний звук, до другої — назви предметів, які закінчуються на голосний звук.</p> <p>6. Підготовка руки до письма — малювання хвилястих ліній. Діти проводять лінії по хвилястих доріжках, не відриваючи олівець від паперу і не торкаючись краю доріжки.</p> <p>7. Підсумок. Запропонувати за допомогою краплинок виразити своє враження від заняття. Якщо сподобалося — блакитна краплинка, і пояснити, саме чим. Якщо не сподобалося — синя краплинка, і скажіть, з якими труднощами ви стикнулися.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Заняття: Логіко-математичний розвиток (на основі конструювання)</p> <p>Тема: «Ведмежатко» (орігамі)</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — поглибити знання дітей про властивості і особливості паперу; — закріпити вміння виготовляти паперові іграшки з використанням техніки орігамі; — вчити прикрашати свій виріб дрібними елементами, деталізуючи образ; — розвивати дрібну моторику пальців рук; — виховувати посидючість, витримку, вміння співпрацювати. <p>Обладнання і матеріали: тарілка з яблуками, квадратні аркуші кольорового паперу, фломастери, кольорові олівці.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вихователь звертає увагу на гостинці від лісових друзів — яблука і пропонує пригоститися. Чи всім вистачає? Ні. Що ж робити? Гостинцями треба ділитися. У яких казках персонажі пригощали одне одного, ділилися їжею?</p>
------------------------------------	--

<p>Навчаль- на діяль- ність</p>	<p>2. Пригадати казку «Двоє жадібних ведмежат». Хто головні герої казки? Що з ними сталося? Як би ви вчинили на місці ведмежат? Чи є такі ведмежата й лисичка серед вас?</p> <p>3. Мотивація: давайте зробимо фігурки тварин та покажемо фрагмент казки, використовуючи іграшки як ляльок пальчикового театру.</p> <p>4. Розглядання технологічної карти виготовлення фігурки ведмедика. Показ порядку дій при виготовленні іграшки.</p> <p>5. Самостійна робота дітей, індивідуальна допомога.</p> <p>6. Підсумок. Що сподобалося? Які труднощі виникли? Чи є бажання показати виставу дітям молодшої групи? Інсценування фрагментів казки дітьми.</p>
<p>Денна прогу- лянка</p>	<p>Спостереження за поведінкою комах восени</p> <p>Мета: поглибити знання дітей про зміни в житті комах восени; розвивати спостережливість, увагу, пам'ять, логічне мислення.</p> <p>Вихователь разом з дітьми намагається знайти комах. Яких комах можна було зустріти нещодавно на подвір'ї? Що вони робили? Де ж комахи зараз, куди вони поділися? Звертає увагу дітей на павутиння. Кому належить це павутиння? Що роблять павучки осінньої пори?</p> <p>Дидактична гра «Павутинка»</p> <p>Мета: закріпити знання дітей про те, що в природі все взаємопов'язане між собою; виховувати інтерес до природи, бажання пізнавати її.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує дітям стати у коло і передавати клубок ниток, уявляючи себе мешканцями лісу.</p> <p><i>Наприклад:</i> «Я — дуб. На мені багато гілок та листочків. У моєму дуплі живе білка». «Я — білка. Я люблю горішки, які ростуть на ліщині».</p> <p>Клубок продовжує свій шлях до «черв'яка», «жаби», «лелеки» до тих пір, поки всі не будуть зв'язані, а деякі по кілька разів.</p> <p>Потім вихователь пропонує подумати, що буде, коли зникнуть рослини. «Рослини» відходять і тягнуть за собою інших.</p> <p>Вихователь робить висновок, що, якщо зникає одна «ланка ланцюжка», то за нею зникне й інша, тобто втратиться рівновага.</p> <p>Фізичні вправи на свіжому повітрі</p> <p>Молодша підгрупа</p> <p>Стрибки на обох ногах з просуванням уперед, з обруча в обруч, покладені один біля одного. Стежити, щоб діти енергійно відштовхувались та м'яко приземлювались. Кидання м'яча обома руками у кошик з відстані 2 м.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Ходьба по гімнастичній лаві з плесканням в долоні над головою. На крок лівої ноги підняти руки через сторони вгору, плеснути в долоні над головою. Кидання м'яча обома руками від грудей та з-за голови. Стежити за енергійним і точним кидком.</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Рухлива гра «Ведмідь і бджоли» Мета: продовжувати вчити підлізати під шнуром і лазити по гімнастичній стінці; виховувати уважність, кмітливість.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати сплести віночки з осіннього листя.</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня»</p> <p>Загартувальні заходи: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Самостійна діяльність дітей (художня): гра «На лісовій галявині» (знайди і розфарбуй).</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Зоопарк» Етап гри: ігрова ситуація «У зоопарк привезли тварин» Мета: поглибити знання дітей про тварин, які живуть у зоопарку; закріпити вміння порівнювати величину кліток з розміром тварин. Читання оповідання О. Іваненко «На добраніч». Запитання за змістом: Які герої зустрілися нам у цій казці? Чи гарно вони поводитися з маленьким жучком? Від кого жучок дізнався, що осінь прийшла? Яку пісеньку співали птахи перед довгою дорогою? Як жучок дізнався, де зимують жабки? Чого злякався жучок під корінням пенька? Хто підказав маленькому жучкові, де йому треба зимувати? Як довго збиралися спати жучки у казці?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

Друга половина дня	<p>Рухлива гра «У ведмедя у бору» Мета: вдосконалювати навички бігу; розвивати спритність.</p> <p>Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Робота з батьками: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
---------------------------	--

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

П'ЯТНИЦЯ	
Ранок	<p>Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»</p> <p>Бесіда «Хто піклується про тварин у зоопарку» Мета: поглибити знання дітей про роботу працівників зоопарку; виховувати любов до тварин, бажання допомагати їм та піклуватися про них. Запитання: Які тварини живуть у зоопарку? Звідки вони потрапили до нас у зоопарк? Чи добре їм живеться у зоопарку? Як вони собі здобувають їжу? Хто за ними доглядає?</p> <p>Рухлива гра «Ведмідь у лісі» Мета: виховувати спритність, вміння точно виконувати завдання; розвивати орієнтування у просторі; вдосконалювати навички ходьби, бігу врозтіч із ловінням.</p>

<p>Ранок</p>	<p>Дидактична гра «Південь–Північ» Мета: поглибити знання дітей про різноманітність тварин, умови їхнього існування; розвивати логічне мислення, пояснювальне мовлення; виховувати дбайливе ставлення до тварин.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>У зоопарку є тварини, які не витримують спеки, а є такі, які не витримують холоду. Тому треба піклуватися і про таких тварин.</p> <p>Дітям необхідно в обруч жовтого кольору розмістити тварин, які живуть на Півдні, і пояснити, що означає жовтий колір. А в обруч білого кольору розмістити тварин Півночі і пояснити, що означає білий колір.</p> <p>Індивідуальна робота: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Трудова діяльність: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Ознайомлення із соціумом Тема: «Тварини Червоної книги» Програмові завдання: — познайомити дітей з Червоною книгою України, з тваринами, яких слід охороняти; — формувати правила поведінки в природному довкіллі; — виховувати бережливе ставлення до природи.</p> <p>Обладнання і матеріали: Червона книга України, альбом тварин Червоної книги, предметні картинки тварин без вух та з вухами.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вихователь звертає увагу дітей на незвичайну книгу (<i>Червона книга</i>). Розглядання альбому тварин Червоної книги. Що означає червоний колір? Червона книга забороняє винищувати ті рослини та тварин, які до неї занесені.</p> <p>2. Розповідь вихователя про тварин з демонстрацією їхніх зображень (борсук, кіт лісовий, бабак, зубр).</p> <p>3. Дидактична гра «Де чий вуха». На дошці картинки із зображеннями тварин без вух, а на столах у дітей — картки із зображеннями пар вух. Дітям необхідно пояснити, вуха якої тварини у них і описати їх.</p> <p>4. Фізкультхвилинка.</p> <p>5. Розповідь вихователя про заповідники України з використанням ілюстрацій або слайдів.</p> <p>6. Підсумок. Інсценування вірша Г. Новикової «Хто де живе?».</p>

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>Заняття: Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування (художня література)</p> <p>Молодша підгрупа Тема: «Вивчення вірша П. Воронька «Їжачок-хитрячок»» Програмові завдання: — закріпити й уточнити уявлення дітей про їжачка, його зовнішній вигляд, спосіб живлення; — вчити дітей розуміти зміст вірша; — розвивати інтонаційну виразність мовлення; — виховувати інтерес до диких тварин.</p> <p>Обладнання і матеріали: іграшковий їжачок або картинка з його зображенням; загадка про їжачка.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — загадування загадки про їжачка. Розглядання картинки. Хто це? Який їжак? Що робить восени? Де ховається на зиму?</p> <p>2. Читання вірша «Їжачок-хитрячок».</p> <table data-bbox="338 695 1232 882"> <tr> <td>Їжачок-хитрячок</td> <td>Натикає на голки</td> </tr> <tr> <td>Із голок та шпичок</td> <td>Груші, яблука, сливки.</td> </tr> <tr> <td>Пошив собі піджачок.</td> <td>І до себе на обід</td> </tr> <tr> <td>І у тому піджачку</td> <td>Він скликає цілий рід.</td> </tr> <tr> <td>Він гуляє по садку.</td> <td></td> </tr> </table> <p>Запитання за змістом вірша: Як у віршику називають їжака? Що пошив собі? Які фрукти збирає у садку? Кого запрошує до себе в гості?</p> <p>3. Повторне читання вірша. Вивчення вірша дітьми.</p> <p>4. Дидактична гра «Довге і коротке». Вихователь називає два слова: «їжак і їжачиха» і пропонує дітям визначити, яке коротке, а яке довге. Далі вихователь називає слова (диких тварин), а діти утворюють довгі слова.</p> <p>Старша підгрупа Тема: «Переказ оповідання В. Росіна «Для кого голки в їжака»» Програмові завдання: — продовжувати розширювати знання дітей про диких тварин, про зміни в їхньому житті восени; — вчити переказувати оповідання близько до тексту, емоційно передавати діалоги героїв твору, утворювати іменники жіночого роду від назв тварин (іменників чоловічого роду); — розвивати мовленнєве дихання; — виховувати інтерес до природи, до життя тварин.</p> <p>Обладнання і матеріали: предметні малюнки із зображенням тварин.</p> <p>План</p> <p>1. Ігровий момент — вихователь повідомляє дітям, що прийшло повідомлення від їжачка. Звірі його ображають, він просить нашої допомоги.</p> <p>2. Мовленнєва вправа «Скажи який?». Вихователь пропонує сказати дітям: якщо у зайця довгі вуха, то він — довговухий; якщо вовк дуже злий, то він — злющий; якщо лисиця дуже хитра, то вона — хитрюща; якщо у вовка великі зуби, то він — зубатий; якщо у білки великий хвіст, то вона — хвостата.</p>	Їжачок-хитрячок	Натикає на голки	Із голок та шпичок	Груші, яблука, сливки.	Пошив собі піджачок.	І до себе на обід	І у тому піджачку	Він скликає цілий рід.	Він гуляє по садку.	
Їжачок-хитрячок	Натикає на голки										
Із голок та шпичок	Груші, яблука, сливки.										
Пошив собі піджачок.	І до себе на обід										
І у тому піджачку	Він скликає цілий рід.										
Він гуляє по садку.											

<p>Навчальна діяльність</p>	<p>3. Читання оповідання «Для кого голки в їжака».</p> <p>Якось восени захопив лисицю в полі дощ. Вимокла, як хлющ. Похнюпила вона голову та й чалапає по калюжах. Коли гляне — кущик стоїть. Лисиця — до нього. Прибігає, аж там їжак сидить. Від дощу сховався.</p> <p>— Посунься! — буркнула лисиця і штовхнула їжака в бік. Штовхнула — та аж завищала з болю. — Ой, лихо! До тебе ж торкнутися не можна. Чом ти не поголиш оцю гидку щетину?</p> <p>— Спасибі за пораду, але вона не для мене, — мовив їжак.</p> <p>— Та ти подумай, — сказала далі лисиця. — Що в тих голках гарного? Тільки сусідів відганяти. Поголи їх, бо всі друзі тебе одцураються і...</p> <p>— Мої голки не для друзів, — перебив їжак, — вони для ворогів.</p> <p>Запитання за текстом: Яка пригода сталася з лисицею? Яку пораду дала лисиця їжакові? Що відповів їжак? Чому він так відповів?</p> <p>4. Повторне читання оповідання. Переказ 2–3 дітьми.</p> <p>5. Дидактична гра «Діалог» — повторення діалогу в парах.</p> <p>6. Підсумок. Мовленнєва гра «Він, вона...». По черзі розглядаючи зображення тварин, діти утворюють слова жіночого роду.</p> <p>Старша підгрупа</p> <p>Заняття: Художньо-продуктивна діяльність (художня праця)</p> <p>Тема: «Зайчисько» (виготовлення м'якої іграшки з поролону)</p> <p>Програмові завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> — познайомити дітей з одним із способів виготовлення м'яких іграшок із поролону; — розвивати спостережливість, вміння бачити особливості предмета, запам'ятовувати і відтворювати їх у процесі роботи; — вчити за допомогою нитки утворювати з поролону відповідну форму іграшки; — виховувати культуру праці, позитивне ставлення до неї; <p>Обладнання і матеріали: поролон, ножиці, нитки, пензлик, клей, серветки.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ігровий момент — до дітей у гості прийшов сумний зайчисько, якому нема з ким погратися. 2. Мотивація: допоможемо зайчику, виготовимо для нього друзів. 3. Розглядання іграшкового зайчика: звернути увагу на особливості його будови. 4. Показ прийому виготовлення з поролону іграшки за допомогою нитки. 5. Самостійна робота дітей. Індивідуальна допомога порадами, підказками. 6. Під час аналізу робіт звернути увагу на точність відтворення будови іграшкового зайчика. Обігрування іграшок.
<p>Денна прогулянка</p>	<p>Піший перехід до зоопарку</p> <p>Мета: поглибити знання дітей про умови життя диких тварин в неволі; розвивати спостережливість, увагу, логічне мислення; виховувати дбайливе ставлення до тварин.</p> <p>Вихователь пропонує вирушити в подорож до зоопарку, нагадує правила поведінки з тваринами. Якщо немає такої можливості, розглядають ілюстрації до книги С. Маршака «Дітки в клітці».</p>

<p>Денна прогулянка</p>	<p>Діти складають описові розповіді про зовнішній вигляд різних видів тварин. Запитання: Як ви вважаєте, чи комфортно їм жити у зоопарку? Хто піклується про них у зоопарку? Які створені для них умови?</p> <p>Гра-порівняння «Дикі тварини» Мета: розвивати увагу, мислення, творчу активність; виховувати уважність;</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Вихователь пропонує порівняти пари тварин. — Чим подібні і чим відрізняються заєць і кролик? — Що спільне і що відмінне мають рись і кішка? — Яка відмінність між білкою і кішкою? У чому їхня подібність?</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Мисливці і зайці» Мета: вдосконалювати навички стрибків і метання в ціль; розвивати спритність та орієнтування в просторі.</p> <p>Трудова діяльність: запропонувати погодувати тварин на спеціальному майданчику для молодняка.</p> <p>Мовленнєва гра «Добери назву тварині» Мета: закріпити знання про тварин, занесених до Червоної книги України; розвивати мислення, уяву; викликати бажання піклуватися про тварин. Матеріали: Червона книга України, ілюстрації із зображенням тварин, занесених до Червоної книги України; букви, слова (для дітей, які вміють читати).</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Розглянути ілюстрацію. Запропонувати викласти назву тварин із пластмасових букв. Дібрати назву (надруковані слова). Скласти розповідь про пригоди тварини. Розповісти одне одному.</p>
<p>Друга половина дня</p>	<p>Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня» Загартувальні заходи: _____ _____ _____</p> <p>Творча гра «Лісова казка» (салат із казок) Мета: формувати у дітей вміння складати нові казки зі знайомими героями; розвивати творчу уяву, мислення; виховувати любов до казкового фольклору.</p> <p style="text-align: center;">Хід гри</p> <p>Діти розглядають персонажів різних казок і відгадують, з якої вони казки. Потім діти обирають собі улюбленого героя, за бажанням об'єднуються у групи (з різними казковими героями) і намагаються придумати свою казку.</p>

<p>Друга половина дня</p>	<p>Самостійна діяльність дітей (художня): гра «Відгадай казкового героя» (силуетне зображення).</p> <p>Сюжетно-рольова гра «Зоопарк» Етап гри: ігрова ситуація «Ми працюємо у зоопарку» Мета: закріпити знання дітей про трудові дії з обслуговування тварин; вправляти дітей в умінні самостійно і справедливо (по черзі) розподіляти керівні та підлеглі ролі між учасниками гри; виховувати дбайливе ставлення до тварин.</p> <p>Бесіда «Хто піклується про лісових тварин» Мета: закріпити знання про роботу лісника; виховувати любов до тварин, бажання допомагати їм восени та взимку. Запитання: Які тварини живуть у лісі? Як вони собі добувають їжу? Хто за ними доглядає?</p> <p>Попередження дитячого травматизму: _____ _____ _____</p> <p>Рухлива гра «Білочка» Мета: розвивати спостережливість, спритність і відчуття колективу; вдосконалювати навички стрибків в довжину та бігу врозтіч. Самостійні ігри за бажанням дітей.</p> <p>Індивідуальна робота: _____ _____ _____ _____</p> <p>Робота з батьками: _____ _____ _____ _____</p>
----------------------------------	---

Педагогічні висновки

Підпис вихователя _____

ЛІТЕРАТУРНИЙ ДОДАТОК

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ КАЗКИ

Півник і двоє мишенят

Жили собі двоє мишенят — Круть та Верть і півник Голосисте Горлечко. Мишенята було тільки й знають, що танцюють та співають. А півник удосвіта встане, всіх піснею збудить та й до роботи береться. Ото якось підмітав у дворі та й знайшов пшеничний колосок.

— Круть, Верть, — став гукати півник, — а гляньте-но, що я знайшов!

Поприбігали мишенята та й кажуть:

— Коли б це його обмолотити...

— А хто молотитиме? — питає півник.

— Не я! — одказує одне мишеня.

— Не я! — каже й друге мишеня.

— Я обмолочу, — каже до них півник. Та й взявся до роботи.

А мишенята й далі граються.

От вже й обмолотив півник колосок та й знов гукає:

— Гей, Круть, гей, Верть, а йдіть-но, гляньте, скільки зерна я намолотив!

Поприбігали мишенята.

— Треба, — кажуть, — зерно до млина однести та борошна намолоти.

— А хто понесе? — питає півник.

— Не я! — гукає Круть.

— Не я! — гукає Верть.

— Ну, то я однесу, — каже півник. Узяв на плечі мішок та й пішов.

А мишенята знай собі скачуть — у «довгої лози» граються.

Прийшов півник додому, знов кличе мишенят:

— Гей, Круть, гей, Верть! Я борошно приніс.

Поприбігали мишенята, пораділи:

— Ой, півничку! Вже тепер тісто треба замісити та пиріжечків спекти.

— Хто ж міситиме? — питає півник.

А мишенята й знов своє:

— Не я! — пищить Круть.

— Не я! — пищить Верть.

Подумав, подумав півник та й каже:

— Доведеться, мабуть, мені.

От замісив півник тісто, приніс дрова та й розпалив у печі. А як у печі нагоріло, посадив пиріжки.

Мишенята й собі діло мають: пісень співають, танцюють.

Аж ось спеклися пиріжки, повиймав їх півник, виклав на столі.

А мишенята вже й тут. І гукати їх не треба.

— Ох, і голодний я! — каже Круть.

— А я який голодний! — каже Верть.

Та й посідали до столу. А півник і каже:

— Стривайте-но, стривайте! Ви мені перше скажіть, хто знайшов колосок?

— Ти, — кажуть мишенята.

- А хто його обмолотив?
- Ти, — вже тихіше відказують Круть із Вертем.
- А тісто хто місив? Піч витопив? Пиріжків напик?
- Ти, — вже й зовсім нищечком кажуть мишенята.
- А що ж ви робили?

Що мали казати мишенята? Нічого. Стали вони тут вилазити з-за столу, а півник їх і не тримає. Хто ж отаких лінухів пиріжками пригощатиме?

Їжак

Був собі їжак. Якось вийшов він раненько зі своєї домівки подивитися на білий світ. Вийшов та й каже сам до себе:

— А піду лишень у поле — подивлюся, як там моя морква та буряки.

Та й пішов. Іде собі та пісеньку мугикає. Коли це виходить із-за куща заєць. Саме тоді він у полі оглядав свою капусту, чи велика виросла.

— О, — каже їжак, — хто прудкий, той зранку на ниві!

— А ти, — заєць йому у відповідь, — все кривуляеш, криволапку! І батько твій криволапко, і дід твій криволапком був. Такий увесь твій рід, і ти такий!

Їжак дивом здивувався, що на своє добре слово дістав таку нечемну одмову, що й батька його й діда лихим словом пом'янули. От він зайцеві й каже:

— Ти мене береш на сміх? А хочеш зі мною наввипередки? Побачимо, хто кого пережене.

Заєць як зарегоче:

— Ти? Наввипередки? Зі мною?

А їжак спокійно так одказує:

— Так, із тобою.

— Ну, добре, — засміявся заєць. — Давай бігти.

— Ні, — каже їжак, — ще ні. Я піду додому, скажу жінці — нехай знає, куди я пішов.

А заєць і сам тому радий, бо він був голодний, то подумав: «Це і мені добре: попоїм капусту — краще бігтиму».

Та й пішли кожен до своєї хати.

Приходить їжак додому та й каже:

— Знаєш, жінко, який мені клопіт?

— Який, чоловіче?

— Мушу із зайцем бігти наввипередки. — Та й розказує все, як було.

— То це ти берешся перегнати зайця? — аж зойкнула їжачиха.

— Мовчи, жінко, — каже їжак, — якимось буде. Збирайся лиш та ходи зі мною.

Ідуть вони, а їжак і вчить жінку:

— Як прийдемо на ниву, то ти станеш з цього краю в борозні та й стій собі. Як добіжить заєць до тебе, то ти скажеш: «Я вже тут!» А набіжить він на той край, до мене, то там я йому гукну: «А я вже давно тут!»

— Добре! — каже їжачиха.

Приходить їжак до зайця та й каже до нього:

— Ну, я вже готовий!

— То побігли!

От став заєць в одну борозну, а їжак — в іншу.

— Раз, два, три!

Побігли. Заєць помчав на той кінець ниви, а їжак пробіг два кроки та й спинився.

Прибігає заець в кінець ниви, а там їжачиха:

— Я вже тут!

— Ой, — каже заець, — що це таке? Ану, біжимо ще раз!

Побіг заець. Прибігає в кінець ниви, а їжак підвівся на двох лапках та й гукає:

— Ого-го! А я вже давно тут чекаю!

— Ти дивися! Ану, давай ще раз!

Прибігає на другий край, а їжак знову вже там (а то була їжачиха!)... Побіг ще раз, — а там їжак:

— А я вже тут!

Знов кинувся заець бігти.

Так бігав він дев'яносто дев'ять разів, а за сотим разом як упав посеред ниви — підвестись не може, так набігався-натомився, сердешний.

— Ніколи не треба сміятися з того, хто слабший за тебе, — сказав тоді їжак та й пішов з їжачихою додому.

Казочка про дідову рукавичку

Був собі дід. Пішов він у ліс та й загубив рукавицю. Лежить рукавиця. Коли це біжить мишка й побачила її.

— Що воно таке розчепірилось? — Нюхнула, заглянула: нічого там, усередині — добре — тепленько, щільненько. «Се мені буде за хатку!» — подумала мишка. Улізла та й сидить.

Коли це стрибає жабка. Надибала рукавицю, побачила, що вона ворухиться, та й питає:

— Хто тут такий? А мишка озивається:

— Я мишка-шкряботушка, а ти хто?

— Я жабка-скрекотушка. Прийми й мене.

— Ну, йди, жабко, будемо вкупі сидіти!

Влізла й жабка. Сидять удвох.

Коли це біжить зайчик. Помітив рукавичку, уледів, що там хтось сидить, та й питає здалека:

— А хто тут такий?

А йому з рукавички:

— Я мишка-шкряботушка!

— Я жабка-скрекотушка! А ти хто такий?

— Я зайчик-лапанчик. Прийміть і мене.

— Ну, йди!

Уліз і зайчик. Сидять утрюх.

А тим часом дід оглядівся, що немає рукавиці, та й вернувся.

Бачить — лежить рукавичка, а в ній щось ворухиться, та ще й не одно. «Еге, стривай же, — думає дід, — я теє все й заберу!» Схопив швиденько рукавицю, зав'язав мотузочкою і причепив собі до пояса. От всі троє й заметалися!

— От тепер край! От тепер ми пропали! — мовить зайчик. — Бідна наша голівка! — і став плакати.

— Та, стривай, — каже мишка. — Чого там уже так зараз і умлівати? Не плач! Якось-то буде... Треба ради шукати при лихій годині, а не плакати!

— Якої ради? — питає зайчик, а сам усе лапкою слізки втирає.

— А ось побачиш, — каже мишка. Вона спустилась у рукавичку і почала дірочку прогризати. Гризь, гризь... і прогризла.

— Тікаймо, — каже, — тепер! — і вискочила. А за нею й жабка, а за жабкою і зайчик. Тільки-но вискочили, зайчик як побіг, як побіг, то тільки лапки замелькали! А жабка з мишкою розглядаються, де це вони опинилися та куди їм податися.

Жабка й каже до мишки:

— Ходімо до мене, мишко, будемо разом жити. — Та й повела мишку до свого болота.

— Ось побачиш, — каже, — як тут гарно! Яке хороше болото!

— Е-е, — каже мишка, — кому гарно, а кому й ні! Тобі гарно, а я до такого не звикла...

Бувай здорова!

Та й побігла собі.

Бігла, бігла, та аж у село забігла. Там жила вона в козака на току, у клуні, жила і в бабиній хижі — у буханчиках дірки прогризала, а тепер, може, і у вас, у комірці або в хаті, десь у куточку, в нірці оселилася; як побачите її, то розпитайте, як то воно було з тією пригодою, з рукавичкою...

А цап та баран пішли далі в поле, зробили собі курінь та й живуть там.

Ріпка

Був собі дід Андрушка, а в нього була баба Марушка, а в баби була донечка Мінка, а в дочки була собачка Фінка, а в собачки — товаришка — киця Варварка, а у киці — годованка — мишка Сіроманка.

Раз весною взяв дід граблі та мотигу, скопав у городі грядку велику, зробив пальцем дірку та й посадив ріпку.

Працював дід не марно: зійшла ріпка гарно. Щодень ішов дід у город, набравши води повен рот, свою ріпку поливав, їй до життя охоти додавав.

Росла дідова ріпка, росла! Зразу така, як мишка, була, потому — як кулак, потому — як буряк, потому — як два, а на кінці така, як дідова голова.

Тішиться дід, аж не знає, де стати. «Час, — каже, — нашу ріпку рвати!»

Пішов він у город — гуп-гуп! Узяв ріпку за зелений чуб, тягне руками, уперся ногами, добуває із усіх сил, сопе, як ковальський міх. Мучився, прів увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе дід бабу Марушку: «Ходи, бабусю, не лежи, мені ріпку вирвати поможи!»

Пішли вони у город. Взяв дід ріпку за чуб, смикає баба діда за обшивку, працюють руками, упираються ногами — промучилися увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе баба доню Мінку: «Ходи, донечко, не лежи, нам ріпку вирвати поможи!»

Пішли вони у город — гуп-гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда — за сорочку, дочка бабу — за торочку. Тягнуть руками, упираються ногами, промучилися увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе дочка собачку Фінку: «Ходи, Фіночко, не лежи, нам ріпку вирвати поможи!»

Пішли вони у город — гуп-гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда — за обшивку, дочка бабу — за запаску, собачка дочку — за спідничку. Промучилися увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе собачка кицю Варварку: «Ходи, Варварко, не лежи, нам ріпку вирвати поможи!»

Пішли вони у город — гуп-гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда — за сорочку, дочка бабу — за торочку, собачка дочку — за спідничку, киця собачку — за хвостик. Тягнуть і руками, і зубами, упираються ногами, промучилися увесь день, а ріпка сидить у землі, як пень.

Кличе киця мишку Сіроманку: «Ходи, Сірочко, не лежи, нам ріпку вирвати поможи!»

Пішли вони у город — гуп-гуп! Узяв дід ріпку за чуб, баба діда — за сорочку, дочка бабу — за торочку, собачка дочку — за спідничку, киця собачку — за хвостик, мишка кицю — за лапку. Як потягли, як потягли та й покотилися!

Упала ріпка на діда Андрушку, дід — на бабу Марушку, баба — на дочку Мінку, дочка — на собачку Фінку, собачка — на кицю Варварку, а мишка — шусть у шпарку!

Солом'яний бичок

Жили собі дід та баба. Дід служив на майдані майданником*, а баба сиділа дома, мички пряла. І такі вони бідні — нічого не мають: що зароблять, то проїдять, та й нема.

От баба й напалась на діда:

— Зроби та й зроби мені, діду, солом'яного бичка та осмоли його смолою.

— Що ти говориш? Навіщо тобі той бичок здався?

— Зроби, я вже знаю навіщо.

Дід — нічого робити — взяв, зробив солом'яного бичка й осмолив його смолою.

Переночували.

От на ранок баба набрала мичок і погнала солом'яного бичка пасти; сама сіла під могилою, пряде кужіль і приказує:

— Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду! Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду!

Доти пряла, поки й задрімала. Коли це з темного лісу, з великого бору біжить ведмідь з обдертим боком; наскочив на бичка.

— Хто ти такий? — питає. — Скажи мені!

А бичок і каже:

— Я бичок-третячок, із соломи зроблений, смолою засмолений.

Ведмідь каже:

— Коли ти солом'яний, смолою засмолений, то дай мені смоли — обідраний бік залатати!

Бичок нічого, мовчить; ведмідь тоді його хап за бік, давай смолу віддирати. Віддирав, віддирав, та й зав'яз зубами, ніяк не вирве. Сіпав, сіпав — затяг того бичка хтозна-куди!

От баба прокидається — аж бичка нема.

— Ох, лихо мені велике! Де це мій бичок дівся? Мабуть, він уже додому пішов.

Та мерщій днище та гребінь на плечі — і додому. Коли дивиться — ведмідь у бору бичка тягає; вона до діда:

— Діду, діду, бичок наш ведмедя піймав!

Дід вискочив, віддер ведмедя, взяв і закинув його в лях.

От на другий день, ще ні світ ні зоря, баба вже взяла кужіль і погнала на толоку бичка пасти. Сама сіла під могилою, пряде кужіль і приказує:

— Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду! Пасись, пасись, бичку, на травиці, поки я мички попряду!

Доти пряла, поки й задрімала. Коли це з темного лісу, з великого бору вибігає сірий вовк — та до бичка:

— Ти хто такий?

— Я бичок-третячок, із соломи зроблений, смолою засмолений!

— Коли ти смолою засмолений, — каже вовк, — то дай і мені смоли — бік засмолити, а то капосні собаки обідрали.

— Бери!

Вовк зараз до боку, хотів смоли віддерти. Драв, драв та зубами і зав'яз — ніяк не віддере: що хоче назад, то ніяк. Вовтузиться з тим бичком!

Прокидається баба — аж бичка вже й не видно. Вона подумала: «Мабуть, мій бичок додому пішов», — та й собі додому подалась; коли дивиться — вовк у лісі бичка тягає. Побігла баба, дідові сказала. Дід і вовка в льох укинув.

І на третій день погнала баба бичка пасти; сіла під могилою та й заснула.

Аж біжить лисичка:

— Хто ти такий? — питає бичка.

— Я бичок-третячок, із соломи зроблений, смолою засмолений.

— Дай і мені смоли, голубчику, прикласти до боку: капосні хорти трохи шкури не зняли!

— Бери!

Зав'язла й лисиця зубами в смолі — ніяк не вирветься.

Баба й цього разу дідові сказала — дід укинув у льох і лисичку. А далі й зайчика-побігайчика отак упіймали.

От як назбиралось їх четверо, дід сів над лядою та й давай гострити ножа. Ведмідь почув та й питає його:

— Діду, навіщо ти ножа гостриш?

— Щоб з тебе шкуру зняти та пошити з тієї шкури і собі, й бабі кожухи.

— Ой, не риж мене, дідусю, пусти краще на волю! Я тобі багато меду принесу.

— Ну, гляди! Тільки ж принеси!

Взяв і випустив ведмедика. Далі сів над лядою, знов ножа гострить. Вовк його й питає:

— Діду, навіщо ти ножа гостриш?

— Щоб з тебе шкуру зняти та на зиму теплу шапку пошити.

— Ой, не риж мене, дідусю, я тобі за те цілу отару овечок прижену.

— Гляди ж, прижени!

І вовка дід випустив. Сидить далі над лядою та й знову ножа гострить. Лисичка виткнула мордочку та й питає:

— Скажи мені, будь ласка, дідусю, навіщо ти ножа гостриш?

— У лисички, — каже дід, — гарна шкурка на опушку й на комірць, хочу зняти.

— Ой, не знімай з мене, дідусю, шкурки, я тобі і гусей, і курей принесу!

— Ну, гляди!

І лисичку дід пустив.

Остався один зайчик; дід і на того ножа гострить.

Зайчик його питає: «Навіщо?» А дід і каже:

— У зайчика шкура м'якенька, тепленька — будуть мені на зиму рукавички й капелюх.

— Ой, не риж мене, дідусю, — я тобі стьожок, сережок, намиста доброго нанесу, тільки пусти мене на волю!

Пустив дід і його.

От переночували ту ніч, коли на ранок, ще ні світ ні зоря, аж — дер-дер! — щось до діда в двері. Баба прокинулась:

— Діду, діду! Щось до нас у двері шкряботить, — піди подивись!

Дід вийшов, коли то ведмідь цілий вулик меду приніс. Дід узяв мед, та тільки ліг, аж у двері знов — дер-дер! Повен двір овець вовк нагонив. А незабаром лисичка принесла курей, гусей — усякої птиці; зайчик понаносив стьожок, сережок, намиста доброго...

І дід радий, і баба рада. Взяли вони, попродали овець та накупили волів, та став дід тими волами ходити чумакувати, та так забагатіли!

А бичок стояв-стояв на сонці, поки й розтав...

ЗМІСТ

ВСТУП.	3
Орієнтовний розподіл занять на тиждень	5
Перспективний план на листопад	6
Комплекси гімнастики	10
Ранкова гімнастика «Осінній дощик»	10
Ранкова гімнастика «Прогулянка до лісу»	11
Гімнастика після денного сну «Спритне зайчєня»	12
Календарний план	13
Тема тижня: «Осінні явища природи»	13
Тема тижня: «Рослинний світ восени»	44
Тема тижня: «На лісовій галявині»	76
Тема тижня: «У гостях у лісових звірят»	108
Літературний додаток.	137
Українські народні казки.	137

Навчальне видання
Серія «Сучасна дошкільна освіта»
Укладачі:
Ванжа Світлана Михайлівна
Христоєва Тетяна Миколаївна
Алексєєва Раїса Василівна
РОЗГОРНУТИЙ КАЛЕНДАРНИЙ
ПЛАН.
Різновікові групи (4–6 років).
Листопад

Редактор *О. В. Гноїнська*
Коректор *Н. В. Красна*
Верстка *В. В. Лукашова*

Регіональні представництва
видавництва «Ранок»:

З питань придбання продукції
видавництва «Ранок» звертатися за тел.:
у Харкові – (057) 727-70-80;
Києві – (044) 599-14-53, 377-73-23;
Вінниці – (0432) 55-61-10;
Дніпрі – (056) 785-01-74, 789-06-24;

«Книга поштою»: вул. Котельниківська, 5, Харків, 61051

Тел. (057) 727-70-90, (067) 546-53-73.

Е-mail: pochta@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua

О134177У Підписано до друку 28.03.2019.
Формат 84×108/16. Папір друкарський.
Гарнітура Шкільна. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 15,12.

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Кібальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5215 від 22.09.2016.
Для листів: вул. Космічна, 21а, Харків, 61145.

Е-mail: office@ranok.com.ua
Тел. (057) 719-48-65,
тел./факс (057) 719-58-67.

Київ – тел. (044) 229-84-01,
е-mail: office.kyiv@ranok.com.ua,
Львів – тел. (067) 269-00-61,
е-mail: office.lviv@ranok.com.ua.

Житомирі – (067) 122-63-60;
Львові – (032) 244-14-36;
Миколаєві та Одесі – (067) 551-10-79;
Черкасах – (0472) 51-22-51;
Чернігові – (0462) 93-14-30.
Е-mail: commerce@ranok.com.ua.

Папір, на якому надрукована ця книга,

безпечний для здоров'я
та повністю
переробляється

зроблений зі вторинної
целюлози —
не постраждало жодне дерево

вибілювався
без застосування
хлору

Разом дбаємо про екологію та здоров'я **ВИДАВНИЦТВО РАНОК**

Видання містить перспективний та розгорнутий календарний план організації навчально-виховного процесу за будь-якою чинною програмою, складений за блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістову цілісність, системність та послідовність подання матеріалу протягом тематичного тижня.

Видання допоможе вихователям:

- Без зайвого клопоту організувати навчально-виховний процес протягом дня.
- Дібрати необхідний дидактичний та ігровий матеріал.
- Ознайомити дітей із соціумом, природним довкіллям.
- Розвинути мовлення дитини і культуру мовленнєвого спілкування.
- Сформувати початкові логіко-математичні знання.
- Прилучити дитину до художньо-продуктивної діяльності.
- Зберегти та зміцнити здоров'я дитини.

ISBN 978-617-09-5269-1

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА

УСІ КНИГИ ТУТ!

🛒 ranok.com.ua

📄 e-ranok.com.ua

✉️ pochta@ranok.com.ua

☎️ (057) 727-70-90